

แนวทางในการจัดการประชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี

ปรภักดิ์ ทรัพย์ผุด

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ ปรกฏ ทรัพย์ศูด ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. รชฎ จันทร์น้อย)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร. รชฎ จันทร์น้อย)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อุษณากร ทาวะรัมย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิชัย ธาระเสนา)

วันที่...11...เดือน.....เมษายน.....พ.ศ....2560.....

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ
จังหวัดชลบุรี สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.รชฏ จันทน์น้อย ที่ได้ให้คำแนะนำในการคัดเลือก
เรื่องที่วิจัยและให้คำปรึกษาในการวิจัยงานนิพนธ์ครั้งนี้ ซึ่งท่านได้กรุณาให้ความรู้และข้อคิดเห็น
เป็นอย่างดีตลอดมาผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ ที่นี้

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้หากขาดร่วมมือจากท่านนายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง
ท่านปลัดเทศบาล หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาด ฯ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ รวมถึงผู้นำชุมชน
ผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน ประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่ การลงพื้นที่ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ ทำให้ได้ข้อมูล
ที่สมบูรณ์ครบถ้วน และได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารงานท้องถิ่น
ต่อไปในอนาคตและขอขอบคุณคุณจันทน์ทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำรายการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จ
ได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาของผู้วิจัยที่เป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย
มาโดยตลอดและเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จในครั้งนี้ คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้า
ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ปรภัก ทวีทรัพย์ผุด

58930129: กลุ่มวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: แนวทางการจัดการ/ ชยะชุมชน/ เทศบาลนครแหลมฉบัง

ปรกัศ ทรัพย์ศุด: แนวทางการจัดการชยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี (GUIDELINES FOR COMMUNITY WASTE MANAGEMENT OF LEAMCHABANG CITY MUNICIPALITY, SRIRACHA DISTRICT, CHOBURI PROVINCE)

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: รชฎ จันทรน้อย, ปร.ค. 127 หน้า, ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการชยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการชยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง และศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่พบว่า สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้อาศัยในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง ได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการชยะ กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติพรรณนา ในส่วนคำสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) สาเหตุของปัญหาในการจัดการชยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง คือ ประชากรมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย ประชาชนขาดความรู้ในการจัดการชยะ การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด การขาดความร่วมมือในการจัดการชยะ การขาดระเบียบวินัยในการจัดการชยะ การขาดจิตสำนึกของประชาชน การทิ้งชยะไม่เป็นเวลา และการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง 2) แนวทางการจัดการชยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง คือ จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการชยะ การสร้างจิตสำนึก การเสริมสร้างระเบียบวินัย การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการชยะ การบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด และการเสริมสร้างความร่วมมือการมีส่วนร่วมในการจัดการชยะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงมีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารควรมีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานระยะยาวที่เป็นระบบสำหรับการจัดการชยะของชุมชนแบบครบวงจร ผู้บริหารผลักดันให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในพื้นที่ รวมถึงประชาชนในชุมชน เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการจัดการชยะ โดยมีทิศทางและเป้าหมายร่วมกัน และเทศบาลควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และการรณรงค์ในการจัดการชยะให้มากขึ้น เพื่อให้ทั่วถึง โดยผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ให้ครอบคลุม

58930129: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: MANAGEMENT GUIDELINES/ COMMUNITY WASTE/ LEAM CHABANG
MUNICIPALITY

PARAPAK SABPUD: GUIDELINES FOR COMMUNITY WASTE MANAGEMENT
OF LEAM CHABANG MUNICIPALITY, AMPHOE SRI RACHA, CHON BURI PROVINCE.

ADVISOR: RACHATA CHANNOI, Ph.D. 127 P. 2017.

The purpose of this study was to examine community waste management of Leam Cha Bang Municipality and to investigate practical solving guidelines for waste management. The subjects participating in this study comprised 4 groups of residents of Leam Cha Bang Municipality. These informants participating in this study included municipal executives, waste collectors, community leaders, and people living in Leam Cha Bang Municipality. The data were collected by using an interview technique. The collected data were then analyzed by descriptive statistical tests. Also, a content analysis technique was used to analyze the data obtained from the interview.

The results of the study revealed that, firstly, the causes of problem of waste management of Leam Cha Bang Municipality were due to the fact that this area was overpopulated and diversified. Moreover, the public lacked knowledge on waste management; the enforcement of laws was too relaxed and no collaboration and no disciplines in waste management among the public. In addition, the public lacked awareness; they threw waste at their own will. The advertisement for waste management was also conducted in a restricted manner. Secondly, regarding the practical solving guidelines for waste management, trainings for waste management should be organized for the public in order to raise their awareness and disciplines in waste management. There should also be campaigns and advertisements for waste management. Laws should be strictly enforced and public participation in waste management should be strongly encouraged.

Based on these results, it is suggested that systematic, full-circled, and long-term plans for waste management should be made by administrators of Leam Cha Bang Municipality. Strategic plans should also be made collaboratively among internal units of Leam Cha Bang Municipality by involving people in the community to participate so that waste management could be conducted in the same directions and goals. Finally, more advertisements on waste management should be publicized via different media channels.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประเด็นในการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย	7
ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครแหลมฉบัง	25
กรณีศึกษาชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	
การจัดการด้านขยะมูลฝอย	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
พื้นที่ในการวิจัย	48
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	54
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์.....	54
ส่วนที่ 2 ปัญหาการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง.....	55
ส่วนที่ 3 แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง	70
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	90
อภิปรายผล	97
ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม	103
ภาคผนวก	107
ประวัติย่อของผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ปัญหาในการจัดการขยะ	44
2	แนวทางในการจัดการขยะชุมชน	45
3	กรอบการกำหนดรหัสข้อมูลเพื่อการจัดหมวดหมู่และการวิเคราะห์ข้อมูล	52
4	ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง	55
5	ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน	58
6	ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้นำชุมชน	61
7	ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง	64
8	แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง	70
9	แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน	73
10	แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้นำชุมชน	75
11	แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง	78
12	สรุปประเด็นปัญหาการจัดการขยะชุมชน	84
13	สรุปประเด็นแนวทางในการจัดการขยะชุมชน	87

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	
แผนผังกระบวนการนำมูลฝอยไปกำจัดที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยของ เทศบาลนครแหลมฉบัง	29

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาขยะเป็นปัญหาสำคัญของเทศบาลนครแหลมฉบัง เนื่องจากปริมาณขยะของเทศบาลในแต่ละปีมีอัตราเพิ่มมากขึ้น เช่น ในปี พ.ศ. 2556 มีปริมาณขยะมูลฝอยเฉลี่ย 2,792 ตัน ส่วนปี พ.ศ. 2559 มีปริมาณขยะมูลฝอยเฉลี่ย 3,867 ตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2556 จำนวน 1,075 ตัน คิดเป็นร้อยละ 28 (สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครแหลมฉบัง, 2560)

เนื่องจากขยะมีผลกระทบต่อทางตรงและทางอ้อมต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน อาทิ ปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อดิน กากของเสียทั้งที่เป็นขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายหากมีการกำจัดไม่ถูกวิธีแล้วย่อมมีโอกาสปนเปื้อนไปนดิน น้ำใต้ดิน แหล่งน้ำ และอากาศ ซึ่งก่อให้เกิดมลพิษ ปัญหาต่อสุขภาพชุมชนที่ขาดการกำจัดขยะมูลฝอยที่ดีและถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะทำให้ประชาชนในชุมชนนั้นเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ ได้ง่าย เนื่องจากขยะมูลฝอยก่อให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์และการแพร่กระจายของเชื้อโรคและแมลงพาหะนำโรค (กรมควบคุมมลพิษ, 2547) ปัญหาต่อภูมิทัศน์ มีขยะมูลฝอยมาก ๆ ทำให้ชุมชนนั้น เกิดความไม่สวยงาม ไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยแสดงถึงความไม่เจริญทางวัฒนธรรมของชุมชน และก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ประชาชนที่พบเห็น มีกลิ่นเหม็น ซึ่งเกิดจากการเน่าเปื่อยหรือการสลายตัวของขยะมูลฝอย ปัญหาต่อระบบเศรษฐกิจ กรณีขยะอุตสาหกรรมที่มีการบริหารจัดการไม่ดีเกิดการรั่วไหลหรือแอบทิ้งลงในแหล่งน้ำทำให้เกิดการเน่าเสียจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรสำคัญทางธรรมชาติเกิดการตาย ไม่อาจอยู่อาศัยและเจริญเติบโตต่อไปได้ จะทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจขั้นรุนแรงถึงอาจต้องนำเข้าปลาจากต่างประเทศมาบริโภค ทำให้เกิดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมแบบประเมินค่าความสูญเสียไม่ได้ (อาณัติ ติ้ปะปิตา, 2553, หน้า 38-42)

จากผลกระทบดังกล่าวของปัญหาขยะจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ในอดีตที่ผ่านมาเทศบาลนครแหลมฉบังมีการดำเนินการที่สำคัญคือ โดยวิธีการฝังกลบมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล มีมาตรการและระบบป้องกันการปนเปื้อนมลพิษ ได้แก่ การใช้วัสดุกันซึม ระบบรวบรวม และสูบน้ำชะมูลฝอย ระบบบำบัดน้ำชะมูลฝอย และระบบควบคุมก๊าซ และมีการกลบทับมูลฝอยด้วยดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกลิ่นรบกวน และป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในทางปฏิบัติพบว่า ปัญหาขยะยังคงเป็นปัญหาสำคัญของเทศบาล ในปี พ.ศ. 2559 เทศบาลได้ตั้ง

งบประมาณในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ทั้งหมดเป็นเงินจำนวน 999,777,520 บาท ซึ่งแบ่งเป็นงบประมาณในการจัดการขยะจำนวน 51,930,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.7 ของงบประมาณทั้งหมด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร (เทศบาลนครแหลมฉบัง, 2559)

แม้ว่าเทศบาลได้มีการดำเนินการจัดการขยะด้วยมาตรการต่าง ๆ แต่ปัญหาขยะก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ปัญหาขยะชุมชนที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นในแต่ละวัน จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางในการจัดการขยะชุมชนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นข้อมูลให้เทศบาลนครแหลมฉบังได้นำไปพัฒนาระบบตลอดจนกระบวนการจัดการขยะของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ประเด็นในการวิจัย

ปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ประเด็น คือ ปัญหาในการจัดการขยะชุมชน และแนวทางในการจัดการขยะชุมชนซึ่งพัฒนามาจากการศึกษางานวิจัยของ กรรณิการ์ บุตรเอก, สุวิมล แก้วเงา และปิยะดา วชิระวงศกร (2555); คณิงนิจ โยธา (2555); ดวงใจ ปินตามูล (2555); ดิเรกฤทธิ ทวะกาญจน์ (2553); ทวิช ยะปะนันท์ (2555); ธงชัย ทองทวี (2553); บุญจง ขาวสิทธิวงษ์ (2554); ไพจิตร วสันตเสนานนท์ (2554); สมเจษฎ์ สามารต (2550) ประกอบด้วย

1. ปัญหาในการจัดการขยะชุมชน

1.1 ประชาชนในชุมชน

1.1.1 ปัญหาด้านจิตสำนึก

1.1.2 ปัญหาด้านระเบียบวินัย

1.1.3 ปัญหาด้านความรู้ในการจัดการขยะ

1.1.4 ปัญหาด้านการขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ

1.1.5 ปัญหาด้านประชากรมีจำนวนมาก

1.2 ปัญหาด้านการจัดการขององค์กร

1.2.1 ปัญหาด้านงบประมาณ

1.2.2 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง

1.2.3 ปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมาย

1.2.4 ปัญหาด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

2. แนวทางในการจัดการขยะชุมชน

2.1 แนวทางการดำเนินงานขององค์กร

2.1.1 แนวทางการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ

2.1.2 แนวทางการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ

2.1.3 แนวทางการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ

2.1.4 แนวทางการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด

2.1.5 แนวทางการสร้างจิตสำนึก

2.1.6 แนวทางการสร้างระเบียบวินัย

2.1.7 แนวทางอื่น ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การทราบถึงสาเหตุของปัญหาในการจัดการขยะชุมชน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

2. ข้อมูลในการศึกษาจะช่วยให้เทศบาลนครแหลมฉบังสามารถจัดการขยะชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ที่แนวทางการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ดังต่อไปนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา มี 2 ประเด็น

1. ปัญหาในการจัดการขยะชุมชน

1.1 ด้านประชาชนในชุมชน

1.2 ด้านการจัดการขององค์กร

2. แนวทางในการจัดการขยะชุมชน

2.1 แนวทางการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ

2.2 แนวทางการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ

2.3 แนวทางการดำเนินงานขององค์กร

2.4 แนวทางการสร้างจิตสำนึก

2.5 แนวทางการสร้างระเบียบวินัย

2.6 แนวทางอื่น ๆ

ขอบเขตด้านประชากร

ผู้บริหารของเทศบาลนครแหลมฉบัง จำนวน 3 คน ผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน จำนวน 5 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน และประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลนครแหลมฉบัง จำนวน 10 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาในพื้นที่ของเทศบาลนครแหลมฉบังทั้ง 23 ชุมชน มีประชาชนจำนวน 84,288 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ได้กำหนดไว้ดังนี้ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความเข้าใจในความหมายของคำบางคำ จึงให้คำจำกัดความ ดังนี้

ท้องถิ่นหรือเทศบาล หมายถึง เทศบาลนครแหลมฉบัง

ผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการปกครองดูแลท้องถิ่นนั้น ๆ

โดยรับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันในที่ใดที่หนึ่ง โดยมีความรู้สึกผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความรู้สึกนึกคิด และสนใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสิ่งที่คล้าย ๆ กัน มีการปฏิบัติต่อกันด้วยความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น

การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การดำเนินเกี่ยวกับการควบคุมการทิ้งขยะมูลฝอย การเก็บขยะชั่วคราวไว้ในภาชนะ การรวบรวมขยะมูลฝอย การขนถ่ายและการขนส่ง การขนส่ง การแปลงรูปขยะมูลฝอยและการกำจัดขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษถุงพลาสติก เศษผัก เศษอาหาร ใบไม้ ซากสัตว์ รวมถึงวัตถุอื่น ๆ ที่มนุษย์ไม่ต้องการเรียกว่า ขยะมูลฝอย

จิตสำนึก หมายถึง สภาพที่รู้ตัวว่าคือใคร อยู่ที่ไหน ต้องการอะไร หรือกำลังรู้สึกอย่างไร ต่อสิ่งใด เมื่อแสดงพฤติกรรมอะไรออกไปก็แสดงออกไปตามหลักเหตุและผล แสดงตาม แรงผลักดัน จากภายนอก สอดคล้องกับหลักแห่งความเป็นจริง จิตสำนึกเป็นระดับเหตุผลภายในใจที่ส่งผลต่อการแสดงออกในพฤติกรรมต่าง ๆ โดยเลือกแล้วว่าจะทำหรือไม่ทำอะไร เป็นการระลึกรู้ได้เกี่ยวกับ ตำแหน่งหน้าที่ของตนเองในโครงสร้างสังคม

ระเบียบวินัย หมายถึง แบบแผน กฎเกณฑ์ ที่กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติ คนที่มีระเบียบวินัย เป็นคนที่สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตนได้ตามแบบแผนกฎเกณฑ์ และข้อบังคับของ สังคมนั้นได้โดยอาจจะใช้กฎเกณฑ์ ข้อบังคับเป็นเครื่องกำหนดให้ทำตาม

ความรู้ในการจัดการขยะ หมายถึง ความเข้าใจในเรื่องขยะ และการการจัดการขยะ อย่างถูกวิธี ให้ประชาชนทราบถึงวิธีการจัดการขยะที่ถูกต้อง ตั้งแต่ขยะในครัวเรือนจนถึงขั้นตอน ที่นำมาทิ้งลงถัง

อุปกรณ์ หมายถึง อุปกรณ์ในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบัง

งบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงาน ทั้งหมดในระยะหนึ่ง รวมถึงการกะประมาณการบริหารกิจกรรม โครงการ และค่าใช้จ่าย ในการจัดการขยะมูลฝอย

การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร หมายถึง การสื่อสารให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดการขยะ ที่ถูกต้องไม่ว่าจะเป็น การโฆษณา การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างพลังมวลชน เดินถือป้ายประชาสัมพันธ์ การเดินไปแจกใบปลิว เพื่อให้ประชาชนได้ตื่นตัวในการจัดการขยะ

การบังคับใช้กฎหมาย หมายถึง การนำเอากฎหมายมาบังคับใช้กับเรื่องการจัดการขยะ ชุมชนอย่างเคร่งครัด

การมีส่วนร่วม หมายถึง การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะในพื้นที่ ที่ตนอาศัย และในที่สาธารณะ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมที่มาจากความรักและความสามัคคี

การดำเนินงานขององค์กร หมายถึง การดำเนินงานของเทศบาลนครแหลมฉบัง ในการจัดการขยะชุมชน

การลดปริมาณขยะ (Reduce) หมายถึง การลดการก่อขยะ การลดบรรจุภัณฑ์ การหิ้วตะกร้า ใช้ถุงผ้า ไปซื้อของ ไปจ่ายตลาด ใช้ปั่นโตไปซื้ออาหาร รวมถึงการนำกลับมาใช้ใหม่ด้วย

การใช้ซ้ำ (Reuse) หมายถึง การนำวัสดุหรือบรรจุภัณฑ์สินค้าประเภทต่าง ๆ เช่น กระดาษ แก้ว โลหะ และพลาสติก ที่ยังใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้คุ้มค่าที่สุด เพราะ “การใช้ครั้งเดียว” ทำให้ เกิดขยะมากเกินจำเป็น และสูญเสียทรัพยากรในการผลิตวัสดุเหล่านี้ซ้ำเพื่อใช้เพิ่มเติมอีกด้วย

รีไซเคิล (Recycle) หมายถึง การจัดการวัสดุเหลือใช้ประเภทต่าง ๆ หรือวัสดุที่กำลังจะเป็นขยะ โดยนำไปผ่านกระบวนการแปรสภาพ เช่น การหลอม เพื่อให้เป็นวัสดุใหม่แล้วนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกครั้ง ซึ่งวัสดุนั้นอาจจะเป็นผลิตภัณฑ์เดิมหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ก็ได้

การคัดแยกขยะ หมายถึง การจัดเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการปนเปื้อนของขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ จะต้องมีการแยกชนิดของขยะมูลฝอยให้มีการแบ่งแยกประเภทของขยะมูลฝอยต่าง ๆ

ขยะเปียก หมายถึง ขยะที่ย่อยสลายได้ง่าย เช่น เศษอาหาร พืชผัก เปลือกผลไม้ เป็นต้น
 ขยะแห้ง หมายถึง ขยะที่ย่อยสลายได้ยาก เช่น กระดาษ พลาสติก แก้ว โลหะ เศษผ้า ไม้ ยาง เป็นต้น

ขยะอันตราย หมายถึง ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นสารเคมี วัตถุมีพิษอย่างอื่น

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี โดยค้นคว้าจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะชุมชน ดังนี้

1. แนวคิดความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย
2. ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครแหลมฉบัง
3. กรณีศึกษาชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดการด้านขยะมูลฝอย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย

ความหมายและประเภทของขยะมูลฝอย

จากการที่ได้ศึกษาข้อมูลเอกสารของกรมควบคุมมลพิษ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ได้ให้ความหมายของมูลฝอยไปในแนวทางเดียวกันว่าขยะหรือมูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้ามูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่นและหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือคร้วเรือนและวัสดุเหลือใช้ (Waste residues) หมายความถึง สิ่งของเครื่องใช้หรือสินค้าที่ผ่านการใช้งานแล้วหรือหมดอายุ การใช้งานแล้วหรือที่เหลือจากความต้องการและไม่เป็นที่ต้องการจะใช้อีกต่อไป ซึ่งมีทั้งวัสดุเหลือใช้ทั่วไปเป็นวัสดุเหลือใช้ที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อมและวัสดุเหลือใช้ที่เป็นอันตราย ซึ่งจะเป็นสิ่งปนเปื้อนวัตถุอันตรายที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดอาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคลสัตว์พืชทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้ให้ความหมายของของเสียไว้ว่า “ของเสีย” หมายความว่า ขยะมูลฝอย น้ำเสียอากาศเสียมลสารหรือวัตถุอันตรายอื่นใดซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษรวมทั้งกากตะกอนหรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้นที่อยู่ในสภาพของแข็งของเหลวหรือก๊าซ

กรมควบคุมมลพิษได้ให้ความหมายของ ขยะชุมชน (Municipal solid waste) ว่าหมายถึง ขยะที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เช่น ตลาดสด บ้านพักอาศัย ธุรกิจร้านค้า สถานประกอบการ สถานบริการสถาบันต่าง ๆ รวมทั้งเศษวัสดุก่อสร้าง ทั้งนี้ ไม่รวมของเสียอันตรายและมูลฝอยติดเชื้อ สำหรับขยะชุมชน (ยกเว้นขยะอันตราย) ประกอบด้วย สารอินทรีย์ (ย่อยสลายง่าย) และ สารอนินทรีย์ (ย่อยสลายยาก) โดยสารอินทรีย์ ประกอบด้วย เศษอาหารกระดาษ พลาสติก เส้นใยสังเคราะห์ ใยหนังสือ และประเภทไม้ ส่วนสารอนินทรีย์ ประกอบด้วย แก้ว กระจก ดินเผา อลูมิเนียม โลหะ และอุปกรณ์เครื่องครัว สำหรับประเทศที่มีการพัฒนาด้านการจัดการขยะค่อนข้างดี ขยะชุมชนจะถูกแยกโดยการนำกลับมาใช้ใหม่ซึ่งสารอินทรีย์ ส่วนมากจะถูกนำกลับไปใช้ใหม่ ในขณะที่สารอินทรีย์จะถูกส่งไปกำจัด (กรมควบคุมมลพิษ, 2547)

ประเภทของขยะมูลฝอย

การจำแนกประเภทของขยะมูลฝอยสามารถแยกได้หลายแบบจำแนกประเภทจากลักษณะของขยะมูลฝอยแบ่งประเภทขยะออกเป็น 5 ประเภท (กรมควบคุมมลพิษ, 2551, หน้า 14) ดังนี้

1. ขยะทั่วไป (General waste) เป็นขยะจากสำนักงาน ถนนหนทาง การก่อสร้าง ได้แก่ กระดาษ เศษไม้ กิ่งไม้ ฟางข้าว แก้ว กระจก ยาง เศษอิฐ กระจก หิน ทราษ ถุงพลาสติก เศษปูน เป็นต้น ขยะประเภทนี้ไม่เกิดการย่อยสลายและเน่าเหม็นการกำจัดขยะทั่วไป ควรคัดแยกขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ก่อนการกำจัด

2. ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้เป็นวัสดุที่เหลือใช้ของเสียบรรจุกัมมันต์ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ กระจก เครื่องดื่ม เศษพลาสติก เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ กล่องเครื่องดื่มแบบ UH T เป็นต้น โดยผ่านกระบวนการจัดการทางอุตสาหกรรมหรือนำกลับมาใช้ซ้ำได้โดยตรง

3. ขยะอินทรีย์ (Organic waste) หรือขยะย่อยสลาย (Compostable waste) เป็นขยะจากครัวเรือน ภัตตาคาร โรงอาหาร ตลาดสด และการเกษตรกรรม ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ เศษผลไม้ ซากสัตว์ มูลสัตว์ ขยะประเภทนี้จะเป็นพวกที่ย่อยสลายและเน่าเปื่อยได้ง่ายเพราะเป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มีความชื้นค่อนข้างสูง ประกอบกับขยะประเภทนี้มีกลิ่นเหม็น การกำจัดขยะประเภทนี้ควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการหมักทำปุ๋ยก่อน

4. ขยะอุตสาหกรรม (Industrial waste) เป็นเศษวัสดุที่เกิดจากการผลิตหรือขั้นตอนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม อาจเป็นสารอินทรีย์ที่เน่าเปื่อยซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของอุตสาหกรรมซากยานพาหนะที่หมดสภาพการใช้งานหรือใช้งานไม่ได้แล้ว รวมทั้งชิ้นส่วน

ประกอบของยานพาหนะด้วยเช่น ยาง แบตเตอรี่ เป็นต้น ในการกำจัดควรพิจารณาการแยกชิ้นส่วนที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ได้

5. มูลฝอยติดเชื้อและขยะอันตราย (Hazardous waste) เป็นขยะจากสถานพยาบาลหรืออื่น ๆ ซึ่งต้องใช้กรรมวิธีในการทำลายเป็นพิเศษ ได้แก่ วัสดุที่ผ่านการใช้ในโรงพยาบาล แบตเตอรี่ กระจกสีพลาสติก फिल्मถ่ายรูป ถ่านไฟฉาย เป็นต้น การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาลจะทำลายโดยการเผาในเตาเผาส่วนขยะอันตรายอื่น ๆ ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัญหาจากขยะครัวเรือนในชุมชน ซึ่งมีการแยกประเภทเป็นขยะทั่วไป (General waste) ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) ขยะอินทรีย์ (Organic waste) มูลฝอยติดเชื้อและขยะอันตราย (Hazardous waste) เนื่องจากขยะเหล่านี้เกิดขึ้นจากการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่มีการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ซึ่งหากไม่มีการจัดการที่ดีแล้วขยะเหล่านี้ย่อมสร้างปัญหาให้กับมนุษย์อย่างมากมาย ดังจะได้กล่าวถึงในเนื้อหาตอนต่อไป

ปัญหาและสาเหตุของปัญหาขยะมูลฝอย

1. ปัญหาขยะมูลฝอย

จากสถานการณ์ขยะมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและการตกค้างของขยะมูลฝอยตามสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งขยะเหล่านั้นจะถูกกองอยู่บนพื้นโดยไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาดังต่อไปนี้ (อรุณีย์ วงษ์ศรีปาน, 2551)

1.1 เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและพาหะของโรค เนื่องจากเชื้อจุลินทรีย์ที่ปนเปื้อนมากับขยะมูลฝอยมีโอกาที่จะขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนมากยิ่งขึ้นได้ เพราะขยะมูลฝอยมีทั้งความชื้นและสารอินทรีย์ จุลินทรีย์ ใช้เป็นอาหารขยะพวกอินทรีย์สารที่ทิ้งค้างไว้จะเกิดการเน่าเปื่อยกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงวัน นอกจากนี้พวกขยะที่ปล่อยทิ้งไว้นาน ๆ จะเป็นที่อยู่อาศัยของหนู โดยหนูจะเข้ามาทำรังขยายพันธุ์เพราะมีทั้งอาหารและที่หลบซ่อน ดังนั้นขยะที่ขาดการเก็บรวบรวมและการกำจัดจึงทำให้เกิดเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ที่สำคัญของเชื้อโรคแมลงวัน หนู แมลงสาบ ซึ่งเป็นพาหะนำโรคมารูคน

1.2 เป็นบ่อเกิดของโรคเนื่องจากการเก็บรวบรวมและการกำจัดขยะมูลฝอยไม่ดีหรือปล่อยปลดละเลยทำให้มีขยะมูลฝอยเหลือทิ้งค้างไว้ในชุมชนจะเป็นบ่อเกิดของเชื้อโรคต่าง ๆ เช่น ดับอักเสบ เชื้อไทฟอยด์ เชื้อโรคเอดส์ ฯลฯ เป็นแหล่งกำเนิดและอาหารของสัตว์ต่าง ๆ ที่เป็นพาหะนำโรคมารูคน เช่น แมลงวัน แมลงสาบ และหนู เป็นต้น

1.3 ก่อให้เกิดความรำคาญขยะมูลฝอย การเก็บรวบรวมได้ไม่หมดก็จะเกิดเป็นกลิ่นรบกวนกระจายอยู่ทั่วไปในชุมชน นอกจากนี้ฝุ่นละอองที่เกิดจากการเก็บรวบรวม การขนถ่าย

และการกำจัดขยะก็ยังคงเป็นเหตุรำคาญที่มักจะได้รับคำร้องเรียนจากประชาชนในชุมชนอยู่เสมอ อีกทั้งอุจาดตาน้ำขยะแขยง

1.4 ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดมลพิษของน้ำ มลพิษของดิน และมลพิษของอากาศ เนื่องจากขยะส่วนที่ขาดการเก็บรวบรวมหรือไม่นำมากำจัดให้ถูกวิธี

1.5 ทำให้เกิดการเสี่ยงต่อสุขภาพ ขยะมูลฝอยที่ทิ้งและรวบรวมโดยขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขยะมูลฝอยพวกของเสียอันตรายถ้าขาดการจัดการที่เหมาะสมย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนได้ง่าย เช่น โรคทางเดินอาหารที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรียที่มีแมลงวันเป็นพาหะหรือได้รับสารพิษที่มากับของเสียอันตราย

1.6 เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ ขยะมูลฝอยปริมาณมาก ๆ ย่อมต้องสิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดการเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพนอกจากนี้ผลกระทบต่อสุขภาพจากขยะมูลฝอยไม่ว่าจะเป็นน้ำเสีย อากาศเสีย ดินปนเปื้อน เหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ

1.7 ทำให้ขาดความสง่างาม การเก็บขนและกำจัดที่ดีจะช่วยให้ชุมชนเกิดความสวยงามมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยอันสอดคล้องถึงความเจริญและวัฒนธรรมของชุมชน ฉะนั้นหากเก็บขนไม่ดีไม่หมกกำจัดไม่ดีย่อมก่อให้เกิดความไม่น่าดู ขาดความสวยงาม บ้านเมืองสกปรก และความไม่เป็นระเบียบส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

2. สาเหตุของปัญหาขยะมูลฝอยในด้านต่าง ๆ

ปัญหาของขยะมูลฝอยมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่าง ๆ (นิศยา สุวรรณศรี, 2551) ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านสังคม มีสาเหตุที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของปริมาณมูลฝอยซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรและสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ทำให้ประชาชนมีกำลังในการจับจ่ายใช้สอยสินค้ามากขึ้นทำให้มีการผลิตมูลฝอยเพิ่มขึ้น

2.2 ด้านการจัดการ มีสาเหตุที่เกิดจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่นซึ่งไม่เพียงพอต่อการลงทุนและปรับปรุงระบบการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพและสาเหตุจากการที่ท้องถิ่นส่วนใหญ่ขาดการวางแผนของระบบการจัดการมูลฝอยทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของขยะมูลฝอย ตลอดจนไม่ได้มีการเตรียมหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยไว้ล่วงหน้า

2.3 ด้านพฤติกรรมของมนุษย์ เนื่องจากประชาชนยังไม่ให้ความร่วมมือและตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องช่วยกันรักษาความสะอาดของบ้านเมืองเท่าที่ควรและยังมีสาเหตุ

จากการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยทำให้มีการทิ้งขยะมูลฝอยออกมามาก รวมทั้งยังไม่มีการนำขยะหรือวัสดุที่เหลือใช้บางชนิดที่ยังอยู่ในสภาพใช้งานได้มาหมุนเวียนใช้อีก ตลอดจนมีการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากวัสดุย่อยสลายยาก เช่น พลาสติก และ โฟมมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาในการกำจัด

2.4 ด้านการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มงวด ซึ่งสาเหตุมาจากการใช้มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เข้มงวดเพียงพอ รวมทั้งสาระของกฎหมายยังไม่ละเอียด คือ ไม่มีการระบุมาตรการหลักเกณฑ์ตลอดจนวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสมว่าจะต้องจัดการอย่างไร เพื่อให้ท้องถิ่นใช้เป็นแนวปฏิบัติ

ปัญหาขยะมูลฝอยก่อให้เกิดผลกระทบในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากปัญหาขยะมูลฝอยได้ทำให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมในทุก ๆ ด้านซึ่งเมื่อเกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมก็ย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมตามมา ทั้งยังก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนสามารถสรุปผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในแต่ละด้านดังนี้ (อาณัติ ทัศปิตา, 2553, หน้า 38-42)

1. ผลกระทบต่อดิน (Soil pollution) กากของเสียทั้งที่เป็นขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายหากมีการกำจัดไม่ถูกวิธีแล้วย่อมมีโอกาสปนเปื้อนไปในดินอย่างเช่น ขยะที่เทกองทิ้งไว้จะทำให้พื้นดินสกปรก ดินมีสภาพเป็นเกลือ ด่างหรือกรด หรือมีสารพิษที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตในดิน ตลอดจนทำให้คุณสมบัติทางกายภาพของดินเปลี่ยนแปลงไป ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังนี้

1.1 ทำให้พื้นดินที่เป็นสถานที่ฝังกลบหรือกองเก็บขยะไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ได้โดยเฉพาะทางการเกษตร

1.2 ทำให้เกิดการปนเปื้อนของน้ำชะมูลฝอย (Leachate) ลงสู่พื้นดินซึ่งอาจมีสารพิษต่างๆ จากกองขยะเจือปนไปด้วย หรืออาจทำให้สภาพความเป็นกรด-ด่าง (pH) ของดินเปลี่ยนแปลงไป

1.3 ขยะที่มีของเสียอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ ซากหลอดฟลูออเรสเซนต์ เป็นต้น เหล่านี้เมื่อนำไปฝังกลบในดินก็จะทำให้มีโลหะหนักในดินมากขึ้น ซึ่งเป็นผลเสียต่อระบบนิเวศในดิน

2. ผลกระทบต่อน้ำใต้ดิน (Groundwater pollution) น้ำใต้ดินที่อยู่ลึกกลงไปจากผิวดินก็อาจได้รับผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายเช่นกัน ดังนี้

2.1 เกิดการปนเปื้อนของน้ำชะมูลฝอยสู่ชั้นน้ำใต้ดิน ทำให้น้ำใต้ดินในบริเวณนั้นมีคุณภาพด้อยลงและมีความเสี่ยงต่อสุขภาพหากนำมาใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่อบริโภค

2.2 ขยะที่มีของเสียอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ ซากหลอดฟลูออเรสเซนต์ เป็นต้น อาจเป็นแหล่งของโลหะหนักที่ปนเปื้อนสู่ น้ำใต้ดินได้เช่นเดียวกัน

3. ผลกระทบต่อแหล่งน้ำ (Water pollution) ปัญหาผลกระทบต่อแหล่งน้ำสามารถจำแนกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

3.1 ทำให้น้ำในแหล่งน้ำสาธารณะต่าง ๆ เน่าเสียและส่งกลิ่นเหม็นอันเนื่องมาจากการย่อยสลายของขยะอินทรีย์จำพวกเศษอาหาร เศษใบไม้ ซากหรือมูลสัตว์ เป็นต้น เมื่อถูกเททิ้งลงสู่แหล่งน้ำเป็นประจำทำให้คุณภาพน้ำไม่เหมาะสม และไม่ปลอดภัยต่อการนำมาใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภค รวมทั้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศในน้ำไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำต่าง ๆ

3.2 ทำให้แม่น้ำ ลำคลองต่าง ๆ เป็นแหล่งสะสมของขยะที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ตามขบวนการทางธรรมชาติ เช่น ถุงพลาสติก โฟม เป็นต้น ขยะเหล่านี้เมื่อถูกทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ จะจมลงสู่ใต้พื้นน้ำจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าวได้

3.3 ทำให้แหล่งน้ำกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์และสะสมของเชื้อโรคต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการเน่าเสียของขยะซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคระบาดทางน้ำหรือโรคเกี่ยวกับทางเดินอาหารได้

3.4 ทำให้แหล่งน้ำเกิดการสะสมของสารพิษที่ปะปนมากับของเสียอันตรายชุมชน หรือจากการเกษตรกรรม เมื่อปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำจะทำให้เป็นอันตรายต่อระบบนิเวศในแหล่งน้ำ และเป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตที่บริโภคน้ำจากแหล่งน้ำนั้น ๆ

3.5 ทำให้รางระบายน้ำหรือท่อระบายน้ำอุดตัน เนื่องจากขยะที่ทิ้งลงไปแหล่งน้ำไปขวางกั้นการไหลของน้ำ

3.6 ทำให้สภาพภูมิทัศน์ของแหล่งน้ำโดยเฉพาะในสถานที่ท่องเที่ยวทางน้ำขาดความสวยงาม และสร้างความเสียหายต่อธุรกิจการท่องเที่ยวได้

4. ผลกระทบต่ออากาศ (Air pollution) ปัญหามลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากขยะที่ปะปนในสิ่งแวดล้อมสามารถจำแนกได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

4.1 ทำให้เกิดเขม่าควันเสีย อันเนื่องมาจากการเผาขยะที่กองทิ้งไว้ในที่โล่ง หรือเกิดจากการเผาขยะที่เป็นวัสดุเหลือใช้ต่าง ๆ ทางเกษตร ซึ่งจะเป็นการเพิ่มปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เข้าสู่บรรยากาศ รวมทั้งเป็นสาเหตุของความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับการเผาขยะได้

4.2 ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวนจากกองขยะที่เททิ้งไว้บนพื้นหรือจากสถานที่ฝังกลบขยะที่ไม่ถูกสุขาภิบาลและไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง

4.3 ทำให้เกิดปัญหาก๊าซเรือนกระจกจากขยะที่มีการกองทับถมกันเป็นเวลานาน และเกิดการย่อยสลายตามขบวนการทางธรรมชาติในสภาพไร้ออกซิเจนทำให้เกิดก๊าซต่าง ๆ ได้แก่ คาร์บอนไดออกไซด์มีเทนซัลไฟด์ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

4.4 ทำให้เกิดขี้เถ้า (Ash) ที่เกิดจากเตาเผาในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยหรือของเสียอันตรายขี้เถ้าที่ฟุ้งกระจายไปในอากาศอาจมีสารพิษจำพวกโลหะหนัก และไดออกซินเจือปนอยู่ด้วย

5. ผู้คนละอองเขม่าขี้เถ้าที่เกิดจากการเผาขยะจะทำให้เกิดปัญหาต่อระบบทางเดินหายใจของประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง การผลิตขยะมูลฝอยของชุมชนจะมีลักษณะของขยะมูลฝอยมากมายหลากหลายปะปนกันตามพฤติกรรมกรบริโภคกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละวันการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ดังนั้นขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจะมีทั้งเศษอาหาร ถุงพลาสติกใส่เศษอาหาร กล่องโฟม ใบไม้ กิ่งไม้ เศษผ้า กระดาษพลาสติก โลหะ เศษวัสดุก่อสร้าง หลอดไฟ แบตเตอรี่อื่น ๆ ซึ่งอาจปะปนกันไปถึงขยะบรรจุขยะหรือบางแห่งอาจมีการจัดการ โดยมีการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีกิจกรรมวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน การคัดแยกมีความต่อเนื่องสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนหรือสถานที่นั้น ๆ การจัดการสิ่งเหล่านี้จึงต้องเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอยและความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยจัดการยานพาหนะเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย จัดหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยตลอดจนค้นหาเทคโนโลยีสำหรับจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพและปลอดภัยสำนึกให้แก่ประชาชนครัวเรือนชุมชนในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้การที่ชุมชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยเป็นประจำอยู่แล้ว การกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องจะส่งผลกระทบทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ ตามมา เช่น ภาครัฐต้องเพิ่มงบประมาณในการบริหารจัดการเรื่องขยะมูลฝอยซึ่งได้แก่ การซื้อรถเก็บขยะเพิ่ม จ้างพนักงานเพิ่มเพื่อให้เพียงพอต่อการจัดการขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ และในกรณีขยะอุตสาหกรรมที่มีการบริหารจัดการไม่ดี เกิดการรั่วไหลหรือแอบทิ้งลงในแหล่งน้ำทำให้เกิดการเน่าเสียจะส่งผลกระทบไปถึงสัตว์น้ำที่เป็นทรัพยากรสำคัญทางธรรมชาติเกิดการตาย ไม่อาจจะอยู่อาศัยและเจริญเติบโตต่อไปได้ จะทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจขั้นรุนแรงถึงอาจต้องนำเข้าปลาจากต่างประเทศมาบริโภค ทำให้เกิดความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมแบบประเมินค่าความสูญเสียไม่ได้

ผลกระทบด้านสุขอนามัยของมนุษย์ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค และแมลงพาหะนำโรคโดยปกติเชื้อจุลินทรีย์ที่ไม่ทำให้เกิดโรคมักจะใช้อินทรีย์วัตถุเป็นสารอาหารทำให้ขยะมูลฝอยเกิดการย่อยสลายได้ แต่ในขยะมูลฝอยอาจจะมีเชื้อที่ทำให้เกิดโรคบางชนิดปะปนมาด้วย ซึ่งเชื้อโรคต่าง ๆ เหล่านี้บางชนิดมีความทนทานและสามารถเจริญได้ต่อไปอีกระยะหนึ่งโดยอาศัยขยะมูลฝอยเหล่านี้ เป็นแหล่งกระจายของเชื้อโรคนี้ ทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนการเสี่ยงต่อสุขภาพ ชุมชนที่ขาดการกำจัดขยะมูลฝอยที่ดีและถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะทำให้ประชาชนในชุมชนนั้นเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ ได้ง่าย เนื่องจากขยะมูลฝอยก่อให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์และการแพร่กระจายของเชื้อโรคและแมลงพาหะนำโรคต่าง ๆ ย่อมเป็นไปได้โดยง่าย อาจทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้ เนื่องมาจากการแอบเผาขยะมูลฝอย หรือก๊าซที่เกิดจากการหมักของขยะมูลฝอย

ผลกระทบด้านภูมิทัศน์ การมีขยะมูลฝอยมาก ๆ ทำให้ชุมชนนั้น เกิดความไม่สวยงาม ไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยแสดงถึงความไม่เจริญทางวัฒนธรรมของชุมชนนั้น ๆ เป็นสาเหตุรำคาญ ขยะมูลฝอยก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ประชาชนที่พบเห็น มีแก๊สเหม็น ซึ่งเกิดจากการเน่าเปื่อยหรือการสลายตัวของขยะมูลฝอยที่เป็นขยะมูลฝอยเปียกอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้ เนื่องมาจากการแอบเผาขยะมูลฝอยหรือจากก๊าซที่เกิดจากการหมักหมมของขยะมูลฝอยเป็นเวลานาน ๆ ทำให้เกิดแหล่งที่อยู่ของพาหะนำโรคต่าง ๆ เช่น แมลงสาบ หนู เป็นต้น เพราะฉะนั้นการเก็บรวบรวมและกำจัดขยะมูลฝอยที่ดีและถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมาก

วิธีการจัดการขยะทั่วไป (General waste management)

การจัดการขยะทั่วไปในชุมชนจะประสบความสำเร็จต้องเกิดความร่วมมือจากทุกหน่วยที่อยู่ในสังคมชุมชนนั้น ๆ เริ่มจากประชาชนครัวเรือน บ้านพักอาศัย สถานประกอบการ หน่วยงานราชการวัด ศาสนสถาน พื้นที่การเกษตร ตลาดสดอื่น ๆ เป็นต้น เนื่องจากหน่วยเหล่านี้มีประชาชนอยู่และมีกิจกรรมที่สามารถผลิตขยะมูลฝอย การจัดการขยะนั้นเกี่ยวข้องกับการสร้างขยะ การเก็บรวบรวมคัดแยก ขนส่ง และการกำจัดขยะมูลฝอย การกำจัดขยะชุมชนแบ่งออกเป็น 5 วิธี ดังนี้

วิธีการที่ 1 การลดอัตราการเกิดขยะ ณ แหล่งกำเนิด (Waste reduction and separation)
การลดปริมาณการเกิดขยะ ณ แหล่งกำเนิดต่าง ๆ นับเป็นวิธีการที่ดีที่สุดของการจัดการเพราะเมื่อมีขยะน้อยลงก็จะช่วยให้ภาระในการเก็บรวบรวมการขนส่งรวมทั้งการนำไปกำจัดทำลายลดลงตามไปด้วย ซึ่ง กรมควบคุมมลพิษ (2551, หน้า 34-35) ได้สรุปแนวทางในการลดปริมาณขยะไว้ 3 แนวทางดังต่อไปนี้

1. การลดปริมาณขยะที่แหล่งกำเนิด (Reduce) เพื่อให้คงเหลือขยะที่น้อยที่สุดด้วยการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เหลือเป็นขยะน้อยทำได้โดยใช้สินค้าชนิดเดิม เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยา

ทำความสะอาด และถ่านไฟฉายชนิดชาร์จใหม่ เลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพ มีหีบบรรจุภัณฑ์น้อย อายุการใช้งานยาวนานและตัวสินค้าไม่เป็นพิษ การใช้ภาชนะแทนบรรจุภัณฑ์ เช่น ปิ่นโต จาน และกล่องใส่อาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก ลดการใช้วัสดุย่อยสลายยาก เช่น โฟมบรรจุอาหาร และถุงพลาสติก รวมถึงลดการใช้สินค้าฟุ่มเฟือย เช่น การใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนการใช้กระดาษทิชชู การลดปริมาณขยะมูลฝอยจากครัวเรือนสามารถดำเนินการได้ในรูปแบบของการส่งเสริมให้ครัวเรือนจัดทำถังกองกริต (ครัวเรือนที่มีพื้นที่ว่างเพียงพอ) หรืออาจใช้เป็นถังหมักขยะมูลฝอยขนาดบรรจุ 20 ลิตรแทนก็ได้ โดยให้น้ำมูลฝอยอินทรีย์ประเภท เศษผักผลไม้ เศษอาหาร มาหมักรวมกันในภาชนะนี้ เพื่อให้เกิดการย่อยสลายเป็นปุ๋ยหมัก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจส่งเสริมและสนับสนุน โดยการแจกสารเร่งการย่อยสลาย (EM) เพื่อให้เกิดแรงจูงใจแก่ครัวเรือนที่เข้าร่วม โครงการสำหรับขยะมูลฝอยที่หมักแล้วก็จะ เป็นปุ๋ยสำหรับการบำรุงต้นไม้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมารับซื้อเพื่อจำหน่ายต่อไปก็ได้ แนวคิดนี้หากได้ดำเนินการอย่างจริงจัง และมีผู้รับผิดชอบโดยตรงแล้วจะช่วยให้ครัวเรือนเห็นความสำคัญของการลดปริมาณขยะมูลฝอย และยังช่วยเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจอีกประการหนึ่งด้วย

2. การใช้ซ้ำ (Reuse) การนำสินค้าผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้งานแล้วหรือขยะกลับไปใช้ซ้ำอีก โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการแปรรูปหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ เช่น เลิกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีการออกแบบมาให้ใช้ได้มากกว่าหนึ่งครั้ง เช่น แบตเตอรี่ชนิดเดิมประจุไฟฟ้าใหม่ได้ การใช้กระดาษที่ใช้เพียงหน้าเดียวกลับมาใช้อีกหน้าที่เหลือ การนำบรรจุภัณฑ์มาใช้ซ้ำ เช่น การนำกล่องกลับมาใช้ประโยชน์ใส่ของซ้ำอีก การนำขวดแก้วมาทำเป็นแจกันดอกไม้ และการซ่อมแซมเพื่อใช้ใหม่ (Repair) ซ่อมแซมเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สามารถใช้งานได้ต่อไปอีกหรือบำรุงรักษาใหม่อายุการใช้งานนานขึ้น

3. การแปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) มูลฝอยหลายประเภทสามารถเข้ากระบวนการเพื่อแปรรูปเป็นสินค้าใหม่ได้ เช่น กระดาษ พลาสติก โลหะ แก้ว เป็นต้น ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า และควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนคัดแยกขยะก่อนนำมาทิ้ง ทั้งนี้ การจัดเก็บขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดต้องมีการแยกจัดเก็บด้วย

วิธีการที่ 2 การคัดแยกขยะเป็นขั้นตอนการดำเนินงานภายหลังจากที่มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นแล้วเป็นขั้นตอนเริ่มต้นที่มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการขยะ เนื่องจากเป็นการช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยที่จะต้องเก็บรวบรวมขนส่งและนำไปกำจัดขั้นสุดท้ายยังสถานที่ฝังกลบขยะให้เหลือน้อยลง การคัดแยกสามารถดำเนินการได้ ณ จุดที่มีขยะเกิดขึ้นในแหล่งต่าง ๆ เช่น ขยะจำพวกเศษอาหาร เศษหญ้า เศษใบไม้ แก้ว กระดาษ โลหะ และพลาสติก ฯลฯ ที่เกิดขึ้นภายในบ้านเรือน อาคาร สำนักงาน สถาบันการศึกษา โรงแรม อาคารพาณิชย์ ตลาดสด ห้างสรรพสินค้า และสถานที่

อื่น ๆ สำหรับภาวะที่จะรองรับขณะที่จะทำการคัดแยกนั้น เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าของอาคารสถานที่ทั้งหลายที่จะต้องจัดหาวางไว้ตามจุดที่เหมาะสม ส่วนในบริเวณพื้นที่สาธารณะทั่วไปก็เป็นหน้าที่ของหน่วยงานรับผิดชอบคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดเตรียมพร้อมทั้งมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การคัดแยกขยะภายในชุมชนเกิดเป็นรูปธรรม (อาณัติ ต๊ะปิ่นตา, 2553, หน้า 73-74)

วิธีการที่ 3 การพักขยะเพื่อรอการเก็บรวบรวม การพักขยะ หมายถึง การเก็บขนขยะมูลฝอยที่ถูกทิ้งไว้ในภาชนะรองรับซึ่งวางไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อนำมารวบรวมไว้ในถังขยะหรือจุดพักขยะ ทั้งนี้จะต้องมีความเหมาะสมที่จะพักมูลฝอยโดยไม่เกิดเหตุรำคาญรบกวนประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ใกล้เคียง ไม่เป็นแหล่งอาศัยของสัตว์พาหะนำโรคต่าง ๆ เพื่อรอทำการขนถ่ายใส่รถเก็บขยะ เพื่อส่งไปกำจัดหรือแปรรูปต่อไป (อาณัติ ต๊ะปิ่นตา, 2553, 78) สำหรับที่พักมูลฝอยรวมของอาคารจะต้องทำตามรูปแบบของกฎกระทรวงฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ในหมวดที่ 5 ว่าด้วยเรื่องระบบกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งกล่าวถึงจุดพักขยะในอาคาร (ชเรศ ศรีสถิตย์, 2553, หน้า 291-299)

วิธีการที่ 4 การเก็บรวบรวมและการขนส่ง การเก็บรวบรวมขยะออกจากพื้นที่จะต้องมีการจัดระบบเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานและสามารถแก้ไขปัญหาขยะตกค้าง อันจะก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นและสร้างความรำคาญแก่ประชาชนในบริเวณใกล้เคียงควรพิจารณา ดังต่อไปนี้ (ชเรศ ศรีสถิตย์, 2553)

1. เขตการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยสามารถแบ่งได้เป็น 4 เขตใหญ่ ๆ คือ เขตที่อยู่อาศัย เขตสถานที่ราชการ เขตพาณิชย์ธุรกิจการค้า เขตโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ง่ายต่อการรวบรวมเก็บขนและทำได้ตรงตามเวลาที่กำหนด นอกจากนี้ลักษณะของขยะมูลฝอยในแต่ละกลุ่มก็จะมี ความใกล้เคียงกันทำให้ง่ายต่อการเลือกประเภทรถเก็บขนขยะมูลฝอย

2. ตำแหน่งการวางถัง ความถี่ของการเก็บขน และจำนวนของถังรองรับขยะมูลฝอย โดยระยะที่ควรวางถังรองรับขยะควรพิจารณาจากจำนวนประชากรและปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยถังที่รองรับจะต้องสามารถอำนวยความสะดวกประชาชนที่จะนำขยะมูลฝอยมาทิ้ง ความถี่ของการเก็บขนขยะมูลฝอยหน่วยงานที่รับผิดชอบควรตระหนักว่าควรจะต้องเก็บขนขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นให้หมดภายใน 1 วัน เพื่อไม่ให้เกิดการตกค้างหากมีปริมาณมูลฝอยมากควรเพิ่มขนาดของรถเก็บขนหรือแบ่งเขตการเก็บขนให้เล็กลง

3. พนักงานเก็บขนเป็นปัจจัยหนึ่งที่หน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้ความสนใจ และควรจัดพนักงานประจำรถให้เพียงพอและเหมาะสมกับขนาดและประเภทของรถเก็บขนขยะ

4. เวลาในการเก็บขนขยะมูลฝอย การออกแบบเวลาการเก็บขนนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของเมืองย่านชุมชนทั่วไปจะเก็บช่วงเวลาใดก็ตามแต่เหมาะสม หากแต่จะต้องอยู่ภายในเวลาที่พนักงานทำงานคือ 8 ชั่วโมง/วัน หากเป็นเมืองท่องเที่ยวหรือมีธุรกิจการค้าขายควรจัดเก็บในช่วงกลางคืนหรือช่วงเช้ามืด เป็นต้น การระบุเวลาในการเก็บขนขยะมูลฝอยนั้นเป็นเรื่องยากเพราะขึ้นอยู่กับลักษณะและปริมาณการเกิดของแต่ละท้องถิ่น

5. การกำหนดเส้นทางการเก็บขนโดยทั่วไปจะมี 2 แบบ คือ แบบถังคงที่ คือ มีถังรองรับขยะมูลฝอยจากอาคารบ้านเรือน โดยขนาดถังแตกต่างกันตามปริมาณขยะ ลักษณะการเก็บแบบนี้คือเมื่อรถเก็บขนขยะมาถึงจะมีการนำถังที่มีขยะมูลฝอยไปเทใส่ในรถเก็บขนแล้วจึงนำถังที่เทขยะออกแล้วกลับมาวางไว้จุดเดิม วิธีนี้เหมาะสำหรับบริเวณที่ถนนกว้างการจราจรไม่คับคั่ง หากเป็นซอยเล็กอาจทำได้โดยการใช้รถเก็บขนขนาดเล็กเข้าไปเก็บขน วิธีนี้เป็นวิธีที่มีความซับซ้อนในเส้นทางการเก็บขน และใช้เวลาในการเก็บขนมาก ถ้ากรณีที่รถเก็บขนขยะมูลฝอยไม่สามารถเข้าไปเก็บขนแบบบ้านต่อบ้านได้หรือมีการจราจรคับคั่งมาก ควรเก็บแบบจุกรวมขยะมูลฝอยเพื่อที่รถเก็บขนจะได้ไม่ต้องเข้ามาในถนน และแบบถังเคลื่อนที่แต่ละจุดใหญ่ ๆ เช่น ตามตลาดจะมีถังคอนเทนเนอร์วางไว้ให้นำมูลฝอยมาทิ้งรวมกัน จากนั้นจะมีรถบรรทุกคอนเทนเนอร์มากไปเททิ้งหรือกำจัดในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยแล้วนำถังเปล่ามาเปลี่ยนไว้เพื่อรองรับขยะมูลฝอยต่อไป ดังนั้น เส้นทางการเก็บขนจึงไม่ซับซ้อนมากแต่อาจไม่คุ้มค่าสำหรับท้องถิ่นขนาดเล็กเพราะสภาพความแออัดไม่มากนัก แต่สำหรับท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีการพัฒนาของเมืองสูง มีความแออัดมาก ควรพิจารณามีจุดส่งผ่านหรือสถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยเพื่อช่วยในการลดระยะทางการเก็บขน

6. การเลือกรถเก็บขนขยะมูลฝอยเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะต้องให้มีขนาดเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ปริมาณและลักษณะของขยะมูลฝอย การเลือกรถเก็บขนขยะมูลฝอยจะพิจารณาจาก

6.1 ประเภทของรถรถเก็บขนขยะมูลฝอยมีหลายชนิด ซึ่งมีการทำงานและข้อจำกัดแตกต่างกัน

6.2 ค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดูแล และจ่ายซึ่งแบ่งเป็นค่าลงทุนมีตั้ง แต่ค่าจัดซื้อรถแต่ละประเภท ค่าจัดซื้อระบบควบคุมรถ ค่าจัดซื้อถังรองรับขยะมูลฝอย ค่าอุปกรณ์ในการเก็บขน และค่าดำเนินการ ได้แก่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าซ่อมบำรุงและรักษาค่าพนักงานขับรถ และพนักงานเก็บขนประจำรถ ค่าอุปกรณ์ประจำรถ

6.3 ขนาดรถเก็บขนขยะมูลฝอยควรเลือกขนาดให้พอดีกับปริมาณและความถี่ในการเก็บขน

วิธีการที่ 5 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ

การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ต้องพิจารณาจากลักษณะของขยะในพื้นที่ปริมาณขยะในแต่ละวันความต้องการของชุมชนใน เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล วัตถุประสงค์งบประมาณที่ต้องใช้ในการจัดการขยะ ผลตอบแทนที่ได้รับ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เทคโนโลยีที่นิยมและมีความเหมาะสมในชุมชนหนึ่ง อาจจะไม่เหมาะกับชุมชนอื่นก็ได้ เทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอย มีหลายวิธี ได้แก่ การฝังกลบ (Landfill) การเผาทำลายด้วยความร้อนแยกประเภทอาหาร เศษผัก เปลือกผลไม้ ใบไม้ นำไปหมักทำปุ๋ย (วินัย วีระพัฒนานนท์, 2545, หน้า 104; ภาณี กุสุวรรณ์, 2546, หน้า 130-131) การหมักทำปุ๋ย เป็นเทคโนโลยีหลักในการกำจัดขยะชุมชน และมีผลพลอยได้คือ ได้พลังงานกลับมาในรูปของความร้อนหรือก๊าซชีวภาพเป็นพลังงานไฟฟ้า จากการกำจัดขยะ โดยใช้เทคโนโลยีระบบ Anaerobic digestion และระบบเผาทำลายด้วยความร้อน ย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ในอนาคตอันใกล้ การผลิตพลังงานไฟฟ้าได้จากระบบกำจัดขยะมูลฝอย จะมีความเป็นไปได้มากขึ้น (วิชา ชาญพิพัฒน์, 2550) การนำไปทิ้งทะเลและการแยกเศษอาหารนำไปเป็นอาหารสัตว์ (เดือนจิต สูดสวาท, 2547, หน้า 29; ภาณุ พิทักษ์เผ่า, 2549, หน้า 1) สอดคล้องกับ สมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2551, หน้า 5-7) ได้กล่าวว่าการกำจัดขยะมูลฝอยมีหลายวิธี ได้แก่ การนำขยะไปหมักทำปุ๋ย (Composting method) การนำขยะไปเทกองกลางแจ้งหรือการนำขยะไปทิ้งไว้ตามธรรมชาติ (Open dump) การเผาด้วยความร้อนสูงหรือการกำจัดโดยใช้เตาเผา (Incineration) การฝังกลบตามหลักสุขาภิบาล (Sanitary landfill) และการนำขยะสดไปเลี้ยงสัตว์ (Hog feeding) และสอดคล้องกับ สุทธิรักษ์ สุจริตตานนท์ (2550) ได้กล่าวว่า วิธีกำจัดขยะมูลฝอย ที่ถูกต้องคือ การเผาในเตาเผาขยะ โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการขยะชุมชนด้วยการทำปุ๋ยหมักโดยการใช้กล่องและบ่อคอนกรีตเปิดฝาแบบฝังกลบประยุกต์ ตามรายละเอียด ดังนี้

1. การจัดการขยะชุมชนด้วยการทำปุ๋ยหมัก โดยการใช้กล่องและบ่อคอนกรีตเปิดฝาแบบฝังกลบประยุกต์

1.1 การเลือกและเตรียมพื้นที่การเลือกพื้นที่ที่ใช้ตั้งกล่องหรือบ่อคอนกรีต ต้องไม่เกิดปัญหากลิ่นเหม็นและการซึมของน้ำชะขยะดังนี้

1.1.1 ควรห่างจากชุมชนพอสมควร แต่ต้องไม่ลำบากและยุ่งยากในการขนย้ายขยะ

1.1.2 ต้องมีทิศทางลมน้อยที่สุดและควรปลูกต้นไม้ล้อมรอบพื้นที่ดำเนินการ

1.1.3 ห่างจากแหล่งน้ำ คู คลอง หนอง บึง

1.1.4 มีพื้นที่เพียงพอสำหรับจำนวนกล่องหรือบ่อคอนกรีตที่ต้องใช้

1.2 วัสดุอุปกรณ์

1.2.1 กล่องคอนกรีตขนาดกว้าง 2.00 เมตร ยาว 3.00 เมตร สูง 1.50 เมตร
หรือบ่อคอนกรีตชนิดกลมมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.00 เมตร สูง 1.50 เมตร

1.2.2 ขยะสด (ขยะเปียก)

1.2.3 ดินแดง หรือดินธรรมดาทั่วไป

1.2.4 ทรายละเอียด

1.2.5 ถ่านไม้

1.2.6 น้ำและบัวรดน้ำ

1.2.7 รองเท้ายางทรงสูง (รองเท้าบูท)

1.3 วิธีการหมักปุ๋ยจากขยะชุมชนแบบฝังกลบประยุกต์มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใส่ถ่านคลุมบริเวณปากท่อระบายน้ำขยะ พร้อมทั้งใส่ทรายละเอียดรองพื้น
กล่องคอนกรีตหนา 20 เซนติเมตร

ขั้นที่ 2 ใส่ขยะมูลฝอยน้ำหนัก 660 กิโลกรัม ลงในกล่องคอนกรีตและเกลี่ยขยะ
ให้ปกคลุมทั่วพื้นที่และใช้แรงคนแยกขยะให้แน่น

ขั้นที่ 3 ใส่ดินแดงหรือดินธรรมดาประมาณ 210 กิโลกรัม คลุมชั้นขยะ มีความหนา
ประมาณ 5 เซนติเมตร เกลี่ยให้ปกคลุมทั่วพื้นผิวขยะ

ขั้นที่ 4 ทำเหมือนขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 ใส่ขยะเป็นชั้นสุดท้ายมีน้ำหนัก 670 กิโลกรัม

ขั้นที่ 6 กลบทับด้วยดินแดงหรือดินธรรมดาประมาณ 630 กิโลกรัม คลุมชั้นขยะ
มีความหนาประมาณ 15 เซนติเมตร เกลี่ยให้ปกคลุมทั่วพื้นผิวขยะและใช้แรงคนแยกเพื่ออัดขยะ
ให้แน่น

ขั้นที่ 7 รดน้ำเพิ่มความชื้น โดยใช้บัวรดน้ำเป็นฝอย ๆ ประมาณ 100 ลิตร

ขั้นที่ 8 รดน้ำให้ความชุ่มชื้นแก่ขยะที่หมักทุก 7 วัน ครั้งละ 30 ลิตร เป็นการเร่ง
และช่วยจุลินทรีย์ในการย่อยสลายของกระบวนการหมัก เป็นระยะเวลา 90 วัน จะได้ปุ๋ยหมัก
จากขยะและเมื่อครบกำหนดในการหมักแล้วปล่อยขยะที่หมักเรียบร้อยแล้วให้แห้งประมาณ 15 วัน
เพื่อให้ได้ปุ๋ยที่ได้จากการหมักมีความชื้นลดลง

ขั้นที่ 9 นำปุ๋ยที่ได้มาร่อนแยกขยะเพื่อจะได้เนื้อปุ๋ยอินทรีย์

1.4 ความเหมาะสมของเทคโนโลยีความเหมาะสมในการนำเทคโนโลยีดังกล่าว
เหมาะกับชุมชนที่มีประชากรตั้งแต่ 600 คนขึ้นไป เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีปริมาณ
ขยะมากพอและสามารถลงทุนได้อย่างเหมาะสม

1.5 การนำไปใช้ประโยชน์ใช้เป็นวัสดุปรับปรุงดินสำหรับการปลูกพืช นำไปถมที่ และนำชะขยะนำไปผสมกับน้ำใช้รดต้นไม้ได้ดี

วิธีการหมักปุ๋ยจากขยะครัวเรือนและชุมชนขนาดเล็กแบบฝังกลบประยุกต์

1. ขั้นตอนการหมักปุ๋ยจากขยะครัวเรือนและชุมชนขนาดเล็กแบบฝังกลบประยุกต์ครั้งนี้ ขั้นที่ 1 ใส่อ่านคลุมบริเวณปากท่อระบายน้ำชะขยะ พร้อมทั้งใส่ทรายละเอียดรองพื้นบ่อ คอนกรีตชนิดกลมให้หนา 20 เซนติเมตร เหมือนวิธีแรก

ขั้นที่ 2 นำขยะเน่าเสีย ที่ได้จากครัวเรือน ใสลงในบ่อคอนกรีตชนิดกลมอย่างน้อย 3 วัน

ขั้นที่ 3 ใสดินแดงหรือดินธรรมดาใส่ทับขยะแล้วเกลี่ยให้ทั่วหนาประมาณ 5 เซนติเมตร

ขั้นที่ 4 ทำเหมือนขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3

ขั้นที่ 5 หมักจนครบ 90 วัน จะได้ปุ๋ยหมักจากขยะมาใช้ประโยชน์

2. ความเหมาะสมของเทคโนโลยีความเหมาะสมในการนำเทคโนโลยีดังกล่าวเหมาะกับ ครัวเรือนทั่วไปและชุมชนขนาดเล็กประมาณ 10-15 ครัวเรือน

3. การนำไปใช้ประโยชน์ใช้เป็นวัสดุปรับปรุงดินสำหรับการปลูกพืช และน้ำชะขยะ นำไปผสมกับน้ำใช้รดต้นไม้ได้ดีเทคโนโลยีเครื่องสับย่อยขยะชุมชน วูดวิงส์ โตะทอง (2548, หน้า 1-2) ได้สร้างเทคโนโลยี เครื่องสับย่อยขยะ (วิธีการแบบเชิงกล-ชีวภาพ) แบ่งเป็น 2 ชุด ได้แก่

3.1 เครื่องสับย่อยขยะที่ย่อยสลายได้แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

3.1.1 เครื่องสับย่อยสลาย ขยะที่เป็นเศษอาหารมีน้ำปนเปื้อน สามารถย่อยสลาย ขยะที่เป็นเศษอาหารมีน้ำปนเปื้อนได้ในปริมาณ 2 ตัน/ วัน ผลที่ได้รับจากการสับย่อยขยะที่เป็นเศษ อาหารมีน้ำปนเปื้อน นำมาหมักด้วย กากน้ำตาล ที่ใช้ประมาณ 1-2 สัปดาห์ จะได้น้ำหมักชีวภาพ ที่ใช้รดต้นไม้ ถ้าเป็นเปลือกมะนาวอย่างเดียว จะได้น้ำหมักชีวภาพที่มีลักษณะเหมือนน้ำยาดับกลิ่น ใช้ทดลองในโถส้วมและล้างท่อระบายน้ำก็ได้ดี

3.1.2 เครื่องสับย่อยสลายขยะที่เป็นกิ่งไม้ ใบไม้และเศษไม้ สามารถย่อยสลายขยะ ที่เป็นกิ่งไม้ ใบไม้และเศษไม้ได้ในปริมาณ 1 ตัน/ วัน ผลที่ได้รับจากการสับย่อย ขยะที่เป็นกิ่งไม้ ใบไม้และเศษไม้นำมาผสมกับดินที่ไว้ประมาณ 1 เดือน กลายเป็นดินผสม บางคนเรียกว่า ปุ๋ยแห้ง

3.2 เครื่องสับย่อยขยะที่ย่อยสลายไม่ได้แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

3.2.1 เครื่องสับย่อยสลายขยะพลาสติกทุกชนิดและโฟม สามารถย่อยสลายขยะ ที่เป็นพลาสติกและโฟมได้ในปริมาณ 1 ตัน/ วัน ผลที่ได้รับจากการสับย่อยขยะ พลาสติกทุกชนิด และโฟมที่ย่อยละเอียดเป็นชิ้นเล็ก ๆ นำมาล้างทำความสะอาดและตากแดดให้แห้ง สามารถนำมาอัด เบาะอิมมูนาสติก เบาะนั่งและตุ๊กตาผ้าแทนนุ่นได้ในราคาถูก

3.2.2 เครื่องสับย่อยสลายขวดแก้ว และกระจก สามารถย่อยสลายขยะที่เป็นขวดแก้วและกระจก ได้ในปริมาณ 1 ตัน/ วัน ผลที่ได้รับจากการสับย่อยขวดแก้ว และกระจกเป็นผงละเอียดนำมาผสมกับหิน ปูน และทราย ทำพื้นถนนลาดยาง ที่สามารถรองรับน้ำหนักรถได้เป็นอย่างดี เพราะในเนื้อแก้วและกระจกจะมีส่วนประกอบของซิลิกา

3.2.3 เครื่องสับย่อยยางรถยนต์และเศษไม้ชิ้นใหญ่สามารถย่อยสลายยางรถยนต์และเศษไม้ชิ้นใหญ่ได้ในปริมาณ 1 ตัน/ วัน ผลที่ได้รับจากการสับย่อยยางรถยนต์และเศษไม้ชิ้นใหญ่สามารถนำไปใช้ทำประโยชน์ได้หลากหลาย โดยเฉพาะยางรถยนต์นำไปหลอมเป็นยางใหม่ได้ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกเทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอย เซวานัน กออยู่ (2551, หน้า 35-50) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกเทคโนโลยีในการจัดการขยะมูลฝอยว่า ทางเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมต้องมีการจัดหา หรือเลือกเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ และสามารถนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ได้สูงสุดที่เหมาะสมกับปริมาณและลักษณะมูลฝอยการลงทุน การดำเนินการและบำรุงรักษา ความคุ้มค่าในการผลิตพลังงาน และความสามารถในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีเทคโนโลยีการจัดการมูลฝอย ดังนี้

3.2.3.1 เทคโนโลยีการคัดแยก (Front-end-treatment) เป็นเทคโนโลยีขั้นต้นของการจัดการขยะมูลฝอย ทำหน้าที่คัดแยกประเภทและปรับสภาพขยะมูลฝอย เช่น ลดขนาด ลดความชื้น ฯลฯ ให้เหมาะสมเตรียมพร้อมสำหรับนำเข้าสู่กระบวนการจัดการขยะมูลฝอย ในขั้นตอนต่อไป โดยทั่วไปประกอบด้วย

3.2.3.1.1 เครื่องเปิดถุง (Bag opener)

3.2.3.1.2 สายพานคัดแยกขยะ (Hand sorting station)

3.2.3.1.3 ตะแกรงคัดแยกขยะ (Drum screen) ทำหน้าที่คัดแยกขยะชิ้นใหญ่ของเสียอันตรายและขยะรีไซเคิลออกไปก่อนในขั้นต้น

3.2.3.1.4 เครื่องแยกโลหะ (Magnetic separator)

3.2.3.1.5 เครื่องย่อย (Crusher) เพื่อแยกเศษโลหะ และลดขนาดขยะให้เล็กลงก่อนนำเข้าสู่กระบวนการจัดการขั้นต่อไป

3.2.3.2 เทคโนโลยีการย่อยสลายแบบใช้ออกซิเจน (Aerobic composting) ใช้สำหรับจัดการขยะมูลฝอย จำพวกขยะมูลฝอยอินทรีย์ที่ย่อยสลายง่าย เช่น เศษอาหาร ผัก ผลไม้ เป็นต้น โดยอาศัยจุลินทรีย์ที่ต้องการออกซิเจนในการดำรงชีวิต (Aerobic bacteria) ในการย่อยสลายอินทรีย์สารในขยะมูลฝอยภายใต้สภาวะที่เหมาะสมทั้งความชื้น อุณหภูมิ ปริมาณออกซิเจน อัตราส่วนระหว่างคาร์บอนและไนโตรเจน รวมถึงขนาดของขยะมูลฝอยที่เหมาะสมได้ผลผลิต

เป็นปุ๋ยหมักหรือสารปรับปรุงคุณภาพดิน (Soil conditioner) ที่สามารถใช้ประโยชน์ทางการเกษตรได้ คิดเป็นประมาณร้อยละ 28 ของปริมาณขยะมูลฝอยอินทรีย์เข้าสู่ระบบทั้งหมด (โดยน้ำหนัก) ส่วนที่เหลือเป็นความชื้นในขยะมูลฝอยประมาณร้อยละ 42 และเศษคัตทิ้งจากการหมักหรือย่อยสลายอีกประมาณร้อยละ 30 อย่างไรก็ตาม วิธีนี้เหมาะกับท้องถิ่นที่มีปริมาณขยะมูลฝอยอินทรีย์เข้าสู่ระบบไม่เกิน 50 ตัน/วัน เนื่องจากต้องใช้พื้นที่มากและดำเนินการในที่โล่ง อาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็นและสัตว์พาหะนำโรคได้

3.2.3.3 เทคโนโลยีการย่อยสลายแบบไร้ออกซิเจน (Anaerobic digestion: AD) อาศัยจุลินทรีย์ที่ไม่ต้องการออกซิเจนในการดำรงชีวิต (Anaerobic bacteria) ในการย่อยสลายขยะมูลฝอยอินทรีย์ภายในเครื่องปฏิกรณ์ (Reactor) ได้ผลผลิตเป็นปุ๋ยหมักหรือสารปรับปรุงคุณภาพดิน (Soil conditioner) เช่นเดียวกับเทคโนโลยีการหมักทำปุ๋ยอินทรีย์ แต่วิธีการนี้สามารถรองรับปริมาณขยะมูลฝอยอินทรีย์ได้มากกว่าเนื่องจากต้องการใช้พื้นที่น้อยกว่าและกระบวนการย่อยสลายเกิดขึ้นภายในเครื่องปฏิกรณ์ซึ่งเป็นระบบปิดสามารถลดเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็นและสัตว์นำโรคได้ นอกจากนี้หากมีปริมาณขยะมูลฝอยอินทรีย์เข้าสู่ระบบมากพอ (มากกว่า 60 ตัน/วัน) จะมีความคุ้มค่าในการติดตั้งระบบรวบรวมก๊าซชีวภาพที่เกิดจากกระบวนการย่อยสลายซึ่งเป็นก๊าซเชื้อเพลิง (มีสัดส่วนก๊าซมีเทนเป็นองค์ประกอบประมาณร้อยละ 50) สามารถใช้เป็นพลังงานทดแทนในระบบผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ โดยให้ผลผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าในอัตราเฉลี่ยประมาณ 100 kwh/ ตัน 1-32

3.2.3.4 การผลิตเชื้อเพลิงขยะ (Refuse derived fuel: RDF) การผลิตเชื้อเพลิงขยะจึงเป็นเทคโนโลยีที่ช่วยให้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงที่มีประสิทธิภาพสำหรับกระบวนการผลิตพลังงานต่าง ๆ โดยการแปรรูปขยะมูลฝอยด้วยวิธีผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณสมบัติทางเคมี และคุณสมบัติทางกายภาพของขยะมูลฝอยให้กลายเป็นเชื้อเพลิงแข็งที่สามารถผลิตพลังงานได้ โดยมีคุณสมบัติในด้านความร้อน ความชื้น ขนาด และความหนาแน่นที่เหมาะสมในการใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับป้อนเข้าสู่หม้อไอน้ำเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าหรือความร้อนการผลิตเชื้อเพลิงขยะเริ่มจากการคัดแยกขยะที่ไม่สามารถเผาไหม้ได้และขยะรีไซเคิลออกจากขยะที่จะเข้าสู่ระบบ จากนั้นจึงป้อนขยะมูลฝอยเข้าสู่เครื่องสับเพื่อลดขนาดและป้อนเข้าสู่เตาอบเพื่อลดความชื้นของขยะมูลฝอย โดยการใช้ความร้อนจากไอน้ำหรือลมร้อนเพื่ออบขยะให้แห้งซึ่งจะทำให้น้ำหนักลดลงเกือบร้อยละ 50 และจะส่งเข้าเครื่องอัดแท่งเพื่อทำให้เชื้อเพลิงขยะอัดแท่งมีขนาดและความหนาแน่นเหมาะสมต่อการขนส่งไปจำหน่ายเป็นเชื้อเพลิง ซึ่งในบางกรณีจะมีการเติมหินปูนเข้าไปในขยะมูลฝอยระหว่างการอัดเป็นเม็ดเพื่อควบคุมและลดปริมาณก๊าซพิษที่เกิดขึ้นจากการเผาไหม้

3.2.3.5 เทคโนโลยีการเผาไหม้แบบแก๊สซิฟิเคชัน (Gasification) กระบวนการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงจากขยะชุมชน เป็นกระบวนการทำให้ ขยะเป็นก๊าซโดยทำปฏิกิริยาสันดาปแบบไม่สมบูรณ์ (Partial combustion) โดยสารอินทรีย์ในขยะจะทำปฏิกิริยากับอากาศหรือออกซิเจนปริมาณจำกัด ทำให้เกิดก๊าซที่มีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ คาร์บอนมอนอกไซด์ ไฮโดรเจน และก๊าซที่ได้จะมีค่าความร้อนต่ำประมาณ 3-5 เมกะจูล/ ลูกบาศก์เมตร แต่ถ้าใช้ออกซิเจนเป็นก๊าซทำปฏิกิริยาก๊าซเชื้อเพลิงที่ได้จะมีค่าความร้อนสูงกว่า คือ ประมาณ 15-20 เมกะจูล/ ลูกบาศก์เมตร กระบวนการผลิตก๊าซเชื้อเพลิง ซึ่งหากมองดูกระบวนการผลิตก๊าซเชื้อเพลิงจากเชื้อเพลิงแข็ง จะประกอบไปด้วยกระบวนการสลายตัว (Decomposition) กระบวนการกลั่นสลาย (Devolatilization) ของโมเลกุลสารอินทรีย์ในขยะที่อุณหภูมิสูงประมาณ 1,200-1,400 องศาเซลเซียส ในบรรยากาศที่ควบคุมปริมาณออกซิเจนที่ผลิตสารระเหยและถ่านชาร์ขึ้นมา ในขั้นตอนของกระบวนการกลั่นสลาย เราเรียกขั้นตอนนี้ว่า “ไพโรไลซิส” (Pyrolysis) ผลก็คือ ขยะจะสลายตัวด้วยความร้อนเกิดเป็นสารระเหย เช่น มีเทน และส่วนที่เหลือยังคงสภาพของแข็งอยู่ เรียกว่า “ถ่านชาร์” สารระเหยจะทำปฏิกิริยาแบบไม่สมบูรณ์ต่อที่อุณหภูมิสูงหรือปฏิกิริยาทุติยภูมิ (Secondary reaction) ในขณะที่ถ่านชาร์จะถูกทำให้เปลี่ยนสถานะก๊าซต่อ โดยอากาศออกซิเจน หรือน้ำได้เป็นก๊าซเชื้อเพลิงในที่สุด อาจจะใช้ได้โดยการให้ความร้อนโดยตรง ผลิตไฟฟ้าหรือใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะต่อไป

3.2.3.6 เทคโนโลยีเตาเผาแบบตะกรับ (Stoker-type incineration) เป็นเทคโนโลยีการกำจัดขยะที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก เป็น กระบวนการเผาไหม้ขยะมูลฝอยภายใต้สภาวะอากาศที่เกินพอ (Excess air) ทำให้เกิดการเผาไหม้อย่างสมบูรณ์ สามารถลดปริมาณขยะลงได้กว่าร้อยละ 90 หรือร้อยละ 70-75 โดยน้ำหนัก ก๊าซร้อนที่ได้จากการเผาไหม้สามารถนำเข้าสู่อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนในเครื่องกำเนิดไอน้ำเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าได้ จากข้อมูล ทุติยภูมิการดำเนินงานระบบนี้ในต่างประเทศพบว่า สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ประมาณ 550-700 kwh/ ตัน อย่างไรก็ตามด้วยลักษณะคุณสมบัติของขยะมูลฝอยในประเทศไทยที่มีขยะมูลฝอยอินทรีย์ซึ่งมีความชื้นสูงเป็นส่วนใหญ่ และด้วยพฤติกรรมภารกิจขยะมูลฝอยของประชาชนที่ยังไม่มีการคัดแยกขยะที่เหมาะสม ระบบนี้สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ในอัตราเฉลี่ยประมาณ 140-150 kwh/ ตัน (ข้อมูลจากศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม จังหวัดภูเก็ต) เทคโนโลยีการเผาไหม้ด้วยเตาเผาแบบตะกรับนี้ ระบบมักมีขนาดใหญ่และเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุน ระบบเตาเผานี้ควรมีขนาดเครื่องละไม่ต่ำกว่า 200 ตัน/ วัน

3.2.3.7 การแปรรูปขยะเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง (Pyrolysis) เป็นการเปลี่ยนของเสียประเภทพลาสติกให้เป็นน้ำมัน โดยวิธีการเผาในเตาเผาแบบไพโรไลซิส (Pyrolysis)

ด้วยการควบคุมอุณหภูมิและความดัน และใช้ตัวเร่งปฏิกิริยา (Catalysis) ที่เหมาะสม ทำให้เกิดการสลายตัวของโครงสร้างของพลาสติก (Depolymerization) และจะได้ผลิตภัณฑ์เป็นเชื้อเพลิงเหลวที่สามารถนำไปผ่านกระบวนการกลั่นเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงเหลวในเชิงพาณิชย์ได้กระบวนการไพโรไลซิส จะทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ไดออกมานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย หลายประการทั้งอัตราการให้ความร้อน (Heating rate) อุณหภูมิที่ทำปฏิกิริยา (Temperature) และเวลาที่ทำปฏิกิริยา (Residence time) โดยหากต้องการผลิตภัณฑ์หลัก คือ ของเหลว ซึ่งอยู่ในรูปของน้ำมันจะต้องทำปฏิกิริยาไพโรไลซิสแบบเร็ว (Fast pyrolysis) ซึ่งอัตราการให้ความร้อนสูงมากกว่า 1,000 องศาเซลเซียส/วินาที ที่มีอุณหภูมิปานกลางและระยะเวลาที่ทำปฏิกิริยาโดยเฉพาะของสาร ไอร์อะเฮยจะต้องสั้นมาก แต่หากต้องการผลิตภัณฑ์หลักคือถ่านชาร์ตจะต้องใช้อัตราการให้ความร้อนต่ำอุณหภูมิปานกลางและระยะเวลาที่ทำปฏิกิริยานานหรือที่เรียกว่า ปฏิกิริยาไพโรไลซิสแบบช้า (Slow pyrolysis)

3.2.3.8 เทคโนโลยีฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary landfill) เป็นเทคโนโลยีการกำจัดขยะมูลฝอยขั้นสุดท้ายที่สำคัญและจำเป็นต้องจัดเตรียมไว้เพื่อรองรับการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องอย่างครบวงจร สำหรับกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์หรือจัดการได้ด้วยวิธีอื่น อย่างไรก็ตามเนื่องจากเทคโนโลยีนี้ต้องใช้พื้นที่มากแปรผันตามปริมาณขยะมูลฝอยที่เข้าสู่ระบบ ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยให้มากที่สุด เพื่อลดปริมาณและปริมาตรของขยะมูลฝอยก่อนเข้าสู่ระบบฝังกลบซึ่งจะเป็นการช่วยลดมลพิษที่อาจเกิดขึ้นจากการปนเปื้อนหรือรั่วไหลของสารพิษ รวมถึงลดเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็นและสัตว์นำโรค

3.2.3.9 สรุปเกณฑ์การพิจารณาทางเลือก

3.2.3.9.1 ทุกทางเลือกจะมีระบบคัดแยก เนื่องจากจะสามารถนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ขยะที่เหลือ เข้าสู่ระบบกำจัดจะมีคุณสมบัติเหมาะสมตามแต่ละระบบต้องการ และช่วยลดปริมาณขยะที่จะเข้าสู่ระบบกำจัดขั้นสุดท้าย คือ ฝังกลบ

3.2.3.9.2 ระบบย่อยสลายแบบใช้ออกซิเจน (Composting) ควรใช้กับพื้นที่ที่อยู่ห่างจากแหล่งชุมชนและมีขนาดพื้นที่เพียงพอที่จะรองรับขยะมูลฝอยตามระยะเวลาเก็บกักที่ได้ออกแบบไว้

3.2.3.9.3 ระบบย่อยสลายแบบไร้ออกซิเจน (Anaerobic digestion: AD) ควรมีขนาด Unit ละไม่เกิน 50 ตัน/ วัน

3.2.3.9.4 ระบบเผาไหม้แบบแก๊สซิฟิเคชัน (Gasification) ควรมีขนาด Unit ละไม่เกิน 150 ตัน/ วัน

3.2.3.9.5 ระบบเตาเผาแบบตะกรับ (Stoker) ควรมีขนาด Unit ละไม่ต่ำกว่า 500 ตัน/ วัน

3.2.3.9.6 ระบบผลิตกระแสไฟฟ้า หากต้องการผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่อจำหน่ายให้แก่การไฟฟ้า ฯ เพื่อเป็นรายได้จากการดำเนินงาน ระบบควรมีศักยภาพ การผลิตกระแสไฟฟ้าได้ทั้งหมดไม่ต่ำกว่า 32,000 kwh/ วัน (คำนวณที่ความต้องการใช้ไฟฟ้า ในระบบประมาณร้อยละ 25 ของปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้) หรือคิดเป็นปริมาณขยะมูลฝอย เข้าสู่ระบบผลิตพลังงานไม่ต่ำกว่า 200 ตัน/ วัน (คำนวณที่ 150 kwh/ ตัน)

3.2.3.9.7 ระบบฝังกลบ ควรออกแบบให้มีปริมาณขยะมูลฝอยเข้าสู่ระบบ ฝังกลบน้อยที่สุด

สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของ เทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้วิจัยใช้แนวคิดและทฤษฎีความรู้เกี่ยวกับขยะมูลฝอย จากงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องของ กรรณิการ์ บุตรเอก, สุวิมล แก้วเงา และปิยะดา วชิระวงศกร (2555); คณิงนิจ โยธา (2555); ดวงใจ ปินตามูล (2555); ดิเรกฤทธิ์ ทวะกาญจน์ (2553); ทวิช ะปะนันท์ (2555); ชงชัย ทองทวี (2553); บุญจง ขาวลิตธิวงษ์ (2554); ไพจิตร วสันตเสนานนท์ (2554); สมเจษฎ์ สามารถ (2550) ซึ่งมี 2 ประเด็นคือ ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนและแนวทางในการจัดการขยะชุมชน จากที่ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาศึกษานั้น มีปัจจัยหลายด้านที่สามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนา การจัดการขยะ ซึ่งมีข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อเทศบาลนครแหลมฉบัง เนื่องจากมีแนวคิด ทฤษฎี และแนวทางที่น่าสนใจ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการรองรับปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และปัญหาขยะที่จะส่งผลเสียในอนาคต ได้ไม่มากนักน้อย

ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครแหลมฉบัง

เทศบาลนครแหลมฉบัง ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตาม “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาล ตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2534” ซึ่งได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 108 ตอนที่ 211 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2534 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 มกราคม 2535 โดยยกฐานะพื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลอ่าวอุดม (เดิม) อำเภอศรีราชา (ซึ่งประกอบด้วย 4 ตำบล 19 หมู่บ้าน คือ ตำบลทุ่งสุขลา หมู่ที่ 1-12 ตำบลบึง หมู่ที่ 1, 5, 9 และ 10 ตำบลสุรศักดิ์ หมู่ที่ 3, 9 และตำบลหนองขาม หมู่ที่ 11 และพื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลบางละมุง (เดิม) อำเภอบางละมุง (ซึ่งประกอบด้วย พื้นที่บางส่วนของตำบลบางละมุง จำนวน 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 4, 6, 7, 8 และ 9) รวมเป็น 2 อำเภอ 5 ตำบล 24 หมู่บ้าน ด้วยเหตุผลที่ว่า “เนื่องจากพื้นที่ในตำบลทุ่งสุขลาและพื้นที่ บางส่วนของตำบลสุรศักดิ์ ตำบลหนองขาม ตำบลบึง อำเภอศรีราชา และตำบลบางละมุง อำเภอ

บางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึก อันเป็นท่าเรือพาณิชย์หลักของประเทศ ตลอดจนเป็นเขตพัฒนาอุตสาหกรรมและศูนย์พาณิชย์กรรม เพื่อการส่งออกตาม โครงการพัฒนา พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สมควรจัดตั้งท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ดังกล่าวเป็น เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่ควบคุมและบังคับใช้แผนพัฒนาเมือง ตลอดจน เป็นหน่วยงานที่จะให้บริการสังคมแก่ชุมชน และดำเนินกิจการของอุตสาหกรรมต่าง ๆ กับให้ประชาชนได้ปกครองดูแล และทำนุบำรุงท้องถิ่นของตนตามระบบเทศบาล" ต่อมาเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2553 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เป็นเทศบาลนครแหลมฉบัง โดยให้เหตุผลว่า เทศบาลมีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตาม ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของเทศบาลนครแหลมฉบัง

การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นอีกนโยบายที่เห็นว่า ทางเทศบาลควรจะให้มีความสำคัญเนื่องจากเขตพื้นที่ของเทศบาลเป็นที่ตั้งของ โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงควรส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความสมดุลและสอดคล้องกับระบบ นิเวศวิทยาอย่างยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมีแนวทางการดำเนินนโยบาย ดังนี้

1. มุ่งเน้นส่งเสริมและรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีของเมืองให้สวยงาม น่าอยู่อาศัย อย่างยั่งยืน
2. มุ่งเน้นพัฒนาเทศบาลนครแหลมฉบังให้เป็นเมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม
3. ส่งเสริมการป้องกันและวางระบบการแก้ไขปัญหาด้านมลพิษด้านต่าง ๆ เช่น น้ำเสีย อากาศเสีย มลพิษทางเสียง
4. ส่งเสริมและดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ของเมือง ก่อสร้างสวนสาธารณะ สวนหย่อม หรือลานกีฬาให้ครบถ้วนตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ
5. มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยใช้ระบบ ไตรภาคี ภายใต้หลักการ“เราอยู่ได้ เขาอยู่ได้”

การจัดทำโครงการตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของเทศบาล ฯ

1. โครงการจ้างเหมาบริษัทเอกชนเก็บขนมูลฝอยภายในเขตเทศบาล
วัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจในการให้บริการด้านเก็บขนมูลฝอย ลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการบำรุงรักษาเครื่องจักร เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ทันกับเวลา และความเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อม เพื่อให้สามารถเก็บขนมูลฝอยได้ครอบคลุมพื้นที่ไม่มี

ขยะตกค้าง โดยมีเป้าหมายเพื่อจ้างเหมาเอกชนเก็บขนมูลฝอยในเขตเทศบาลจำนวน 23 ชุมชน ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการจำนวน 40,000,000 บาท

2. โครงการตลาดนัดมูลฝอยอันตรายจากชุมชน วัดอุประสงค์เพื่อรณรงค์ส่งเสริมให้เกิดการคัดแยกมูลฝอยอันตรายในชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดตลาดนัดมูลฝอยอันตรายจากชุมชนจำนวน 4 ครั้ง ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการจำนวน 1000,000 บาท

3. โครงการจัดทำภาชนะรองรับมูลฝอยอันตราย วัดอุประสงค์เพื่อรณรงค์ส่งเสริมให้เกิดการคัดแยกมูลฝอยอันตรายในชุมชน โดยมีเป้าหมายจัดทำภาชนะรองรับมูลฝอยอันตรายจำนวน 15 ตู้ ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการจำนวน 300,000 บาท

4. โครงการอบรมเรื่องการจัดการมูลฝอยในสถานศึกษา วัดอุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดการคัดแยกมูลฝอยอันตรายในโรงเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดการอบรมเรื่องการจัดการมูลฝอยอันตรายให้นักเรียนในโรงเรียน ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการจำนวน 30,000 บาท

5. โครงการจ้างเหมาบริษัทเอกชนกวาดถนนสาธารณะภายในเขตเทศบาล วัดอุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการด้านการรักษาความสะอาด เพื่อลดค่าใช้จ่ายในด้านวัสดุอุปกรณ์และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ทันกับเวลาและความเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อม เพื่อให้การรักษาความสะอาดถนนสาธารณะครอบคลุมพื้นที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อจ้างบริษัทเอกชนกวาดถนนจำนวน 4 โชน 23 เส้นทาง ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการจำนวน 6,000,000 บาท

6. โครงการจัดหาครุภัณฑ์สำหรับรักษาความสะอาด วัดอุประสงค์เพื่อดำเนินการเก็บขนมูลฝอย เศษวัสดุและดำเนินการรักษาความสะอาดภายในเทศบาล โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดซื้อรถบรรทุกมูลฝอยแบบถังคอนเทนเนอร์ ขนาด 8 ลบ.ม. จำนวน 1 คัน จัดซื้อถังคอนเทนเนอร์ขนาด 8 ลบ.ม. จำนวน 5 ใบ ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการจำนวน 5,000,000 บาท

7. โครงการปรับปรุงสถานที่ปฏิบัติงาน (ศูนย์รักษาสีสิ่งแวดล้อม) วัดอุประสงค์เพื่อส่งเสริมการลดปริมาณมูลฝอยให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ โดยมีเป้าหมายก่อสร้างอาคารหมักปุ๋ยอินทรีย์จำนวน 1 หลัง ใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการจำนวน 500,000 บาท

ศูนย์กำจัดมูลฝอยของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ศูนย์กำจัดมูลฝอยเทศบาลนครแหลมฉบังเปิดดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 โดยได้รับความอนุเคราะห์ที่ดินจากการเวนคืนจากกรมธนารักษ์ ศูนย์ฝังกลบมูลฝอยของเทศบาลนครแหลมฉบัง มีพื้นที่ทั้งหมด 238 ไร่ กำจัดมูลฝอยโดยวิธีการฝังกลบมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary landfill) ปัจจุบันบ่อฝังกลบมูลฝอย ระยะที่สาม 30 ไร่ เปิดดำเนินการ พ.ศ. 2552 มีมาตรการและระบบป้องกันการปนเปื้อนมลพิษ ได้แก่ การใช้วัสดุกันซึม ระบบรวบรวม

และสูบน้ำชะมูลฝอย ระบบบำบัดน้ำชะมูลฝอย และระบบควบคุมก๊าซ และมีการกลบทับมูลฝอยด้วยดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดกลิ่นรบกวน และป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การกำจัดขยะมูลฝอย

ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย ฯ เปิดให้บริการตั้งแต่ 03.00-16.00 น. (กรณีที่มีการ โทรมาแจ้งทางศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย ฯ ก็จะเปิดให้บริการ) การคิดค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย คิดค่าบริการการกำจัดในอัตรา 500 บาท/ ตัน ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย ฯ ดำเนินการกำจัดมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังเฉลี่ยวันละ 300 ตัน

1. รถขยะแบบถังคอนเทนเนอร์ ชูครุณณรงค์ทำความสะอาดและชุดเฉพาะกิจดำเนินการเก็บขนมูลฝอย

2. จ้างเหมาให้บริการเอกชนเก็บขนมูลฝอยภายในเขตเทศบาล ฯ

ขั้นตอนดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอย

1. เมื่อรถเก็บขนเข้ามาถึงศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยจะผ่านการชั่งน้ำหนักเพื่อเก็บสถิติปริมาณขยะมูลฝอย ในแต่ละวัน จากนั้นจะนำขยะไปกองไว้ในสถานที่ฝังกลบ

2. เมื่อนำขยะมูลฝอยไปเทแล้วจะมีประชาชนเข้าไปคัดแยกขยะมูลฝอยที่สามารถขายได้ออกมา ซึ่งมีการ ควบคุมผู้ซื้อและแยกขยะมูลฝอยในสถานที่กำจัด โดยจะไม่มีการรื้อขยะมูลฝอยหลังจากที่มีการกลบทับด้วยดินแล้ว และห้ามไม่ให้มีการเผาขยะมูลฝอยหรือจุดไฟในพื้นที่

3. การฝังกลบที่เริ่มจากระดับที่ต่ำกว่าระดับดินเดิม การกำจัดขยะมูลฝอยดำเนินการโดยทำการบดอัดมูลฝอยให้เป็นชั้นบาง ๆ สลับกับการบดอัดดินให้แน่น ซึ่งดินที่ใช้ในการฝังกลบใช้ดินที่นำมาจาก การขุดบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

4. มีการควบคุมขยะมูลฝอยที่เข้าสู่พื้นที่ โดยควบคุมเวลาเข้า-ออก สถานที่กำจัดมูลฝอย และมีมาตรการควบคุมขยะมูลฝอยที่เข้าสู่พื้นที่กำจัด เช่น กำหนดทาง เข้า-ออก ได้ทางเดียว

5. มีการป้องกันเหตุรำคาญ (กลิ่น แมลงวัน ฯลฯ) เช่น การพ่นน้ำหมักชีวภาพ

ภาพที่ 1 แผนผังกระบวนการนำมูลฝอยไปกำจัดที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ปัจจุบันเทศบาลนครแหลมฉบัง ได้ดำเนินการจ้างเหมาเอกชนฝังกลบมูลฝอย สามารถฝังกลบมูลฝอยได้ทุกวัน ไม่มีมูลฝอยตกค้าง แก้ไขปัญหาเหตุร้องเรียนจากกลิ่นเหม็นรบกวน

ผู้พักอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง อีกทั้งมีการก่อสร้างบ่อฝังกลบมูลฝอยเพิ่ม เพื่อรองรับปริมาณมูลฝอยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กรณีศึกษาชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมการจัดการด้านขยะมูลฝอย

เทศบาลนครนครราชสีมาได้เปิดศูนย์การจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรที่มีความทันสมัย เพื่อรองรับปริมาณขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งภายในเขตเทศบาลนครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างเคียงประกอบด้วยระบบการคัดแยกขยะโดยเครื่องจักร ระบบหมักขยะอินทรีย์แบบไม่ใช้ออกซิเจน ระบบผลิตเชื้อเพลิงขยะแบบอัดแท่งและระบบกำจัดขยะที่เหลือจากการคัดแยกด้วยวิธีฝังกลบทำให้ได้ทั้งก๊าซชีวภาพใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนในการผลิตไฟฟ้าปุ๋ยหมักอินทรีย์และเชื้อเพลิงขยะจากวัสดุที่เผาไหม้ได้สำหรับขยะประเภทอื่น ๆ จะถูกนำไปเข้าสู่โรงคัดแยกเพื่อคัดแยกขยะรีไซเคิลส่วนขยะที่ไม่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ และสามารถเผาไหม้ได้จะถูกนำไปอัดเป็นแท่งเชื้อเพลิง RDF (Refuse-derived fuel) ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะก่อนทิ้งที่ต้นทางนับเป็นเรื่องที่สำคัญในการใช้เทคโนโลยีผลิตพลังงานจากขยะ

การจัดการขยะของเทศบาลนครนครราชสีมาถือเป็นการทำงานแบบบูรณาการทั้งด้านความร่วมมือและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเน้นถึงกระบวนการคัดแยกขยะจากต้นทางและออกแบบให้ระบบสามารถยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอยในอนาคตการจัดการทั้งหมดนี้จะทำให้เหลือขยะที่จะต้องนำไปฝังกลบจำนวนน้อยและเป็นขยะที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่สิ้นเปลืองต้นทุนและทำให้เทศบาลนครนครราชสีมา สามารถประหยัดงบประมาณและนำไปใช้ดำเนินการในเรื่องเร่งด่วนอื่น ๆ ได้อีกด้วย ในภาพรวมปัจจุบันปริมาณขยะมูลฝอยของเทศบาลนครนครราชสีมาส่งกำจัด 230 ตัน/วัน (ไม่เพิ่มขึ้นตามการประมาณการที่ 372 ตันต่อวัน) มีการจัดการขยะมูลฝอยแต่ละประเภทที่ถูกสุขลักษณะครบทุกประเภทมีการขยายพื้นที่การดำเนินการตามโครงการให้ครอบคลุมทั่วเขตเทศบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ใกล้เคียงจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น ณรงค์คัดแยกขยะ ทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล รับบริจาคสิ่งของเหลือใช้รวบรวมขยะพิษและกำจัดขยะติดเชื้ออย่างถูกวิธีประกวดชุมชนปลอดขยะได้ช่วยกระตุ้นให้ประชาชนและชุมชนกว่าร้อยละ 60 เข้ามามีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมากขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครนครราชสีมา ก็พบว่า มีความพึงพอใจร้อยละ

86 ปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดลดลงมีขยะอินทรีย์ที่คัดแยกจากแหล่งกำเนิดส่งไปยังศูนย์กำจัดขยะของเทศบาลนครนครราชสีมา 13 ตันต่อวัน นอกจากนี้ระบบกำจัดขยะปลายทางยังมีการคัดแยกขยะอินทรีย์มาใช้ประโยชน์ได้ 17 ตัน/วัน รวมขยะอินทรีย์เข้าระบบทำปุ๋ย วันละ 30 ตันต่อวัน ทำให้การผลิตปุ๋ยหมักมีประสิทธิภาพและสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ส่วนการคัดแยกขยะพิษในพื้นที่เป้าหมายที่ช่วยลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคและการเกิดมลพิษ ช่วยสร้างความสะอาดและเป็นระเบียบของเมืองปัจจุบันการจัดการขยะของเทศบาลนครนครราชสีมาได้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้สนใจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ผลงานซึ่งเป็นที่ประจักษ์และแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการจัดการขยะได้รับการยอมรับและยกย่องจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น

1. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้มอบรางวัลชุมชนปลอดขยะ (Zero waste) ให้แก่เทศบาลนครนครราชสีมา ที่มีผลงานดีเด่นในรอบแรกติดต่อกัน 3 ปี ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 และในปี พ.ศ. 2556 ชุมชนเคหะอุดมสามัคคีได้รับรางวัลชมเชยในระดับประเทศ โดยเทศบาลนครนครราชสีมาเป็นหน่วยงานสนับสนุน

2. จังหวัดนครราชสีมา ได้มอบรางวัลรางวัลโคราชเมืองสะอาดระดับดีเยี่ยม ให้แก่เทศบาลนครนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2555-2556

3. กรมอนามัย ได้มอบเกียรติบัตรให้แก่เทศบาลนครนครราชสีมาที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (EHA) ในปี พ.ศ. 2557 ด้านการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนการจัดการมูลฝอยทั่วไปและการจัดการสิ่งปฏิกูล

สรุป เทศบาลนครนครราชสีมามีปัญหาขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอันจะนำมาซึ่งปัญหาในอนาคตจึงได้ใช้วิธีการกำจัดขยะแบบบูรณาการให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะแล้วนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาผลิตเชื้อเพลิงขยะแบบอัดแท่งและระบบกำจัดขยะที่เหลือจากการคัดแยกด้วยวิธีฝังกลบทำให้ได้ก๊าซชีวภาพใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทน ทำให้เกิดการแก้ปัญหาขยะได้อย่างยั่งยืน

เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีพื้นที่ไม่มากนัก 6 ตารางกิโลเมตร แต่มีประชากรอยู่กันอย่างหนาแน่นกว่า 60,000 คน มีความเจริญแบบก้าวกระโดด ประชากรเพิ่มขึ้นจำนวนมาก จึงมีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้นตามอัตราการเกิดขยะ 1 คน ก่อให้เกิดขยะประมาณ 0.8-1.0 กิโลกรัม คาดว่าจะมีปริมาณขยะที่เกิดขึ้นวันละ 60 ตันต่อวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการขยะให้มีปริมาณลดลง เพื่อให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยซึ่งมีพื้นที่อย่างจำกัดสามารถใช้กำจัดขยะมูลฝอยได้นานที่สุด

คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ให้ความสำคัญต่อปัญหาขยะมูลฝอยเป็นอย่างมาก จึงได้กำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ 1 ใน 7 ยุทธศาสตร์ในการบริหารงานและเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องรีบดำเนินการ โดยการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง ระหว่างทาง และปลายทางโดยขบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและประชาชนในท้องถิ่นให้เหลือปริมาณขยะมูลฝอยไปกำจัดยังสถานที่กำจัดให้น้อยที่สุด

กลวิธีดำเนินงาน

1. สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยการสร้างชุมชนต้นแบบในการรณรงค์คัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง คือ บ้าน วัด โรงเรียน ผ่านขบวนการ 3R ชุมชน คือ Reduce ลดการก่อให้เกิดขยะ Reuse การใช้ซ้ำ และ Recycle การนำกลับมาใช้ใหม่สู่ชุมชนปลอดขยะ (Zero waste) อย่างเป็นรูปธรรม เริ่มจากชุมชนวัดอิสานเป็นชุมชนแรก โดยการจัดตั้งธนาคารขยะ Recycle ในชุมชน จากการระดมทุนของคนในชุมชนและเครือข่ายเมืองนำอยู่จาก 4 ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกัน เป็นการริเริ่มการคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน วัดและโรงเรียน ซึ่งเป็นต้นทางที่สร้างขยะ และนำขยะ Recycle ที่คัดแยกไว้ไปขายหรือฝากธนาคารขยะ Recycle เกิดการสร้างรายได้ ให้ครอบครัวและคนในชุมชน จากธนาคารขยะ Recycle ผู้ศูนย์การรับซื้อขยะ Recycle ในชุมชน จากการดำเนินการในชุมชนวัดอิสานแห่งแรก ซึ่งประสบความสำเร็จในการรณรงค์คัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางสู่ความเป็นชุมชนปลอดภัย จึงได้ขยายการจัดกิจกรรมสู่ชุมชนอื่น ๆ อีก 2 ชุมชน คือ ชุมชนบุลำควนใต้ซึ่งมีขบวนการรณรงค์การคัดแยกขยะมูลฝอยที่เน้นไปยังการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการหอพัก ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีผู้คน โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาเข้าพักเป็นจำนวนมากและเป็นกลุ่มเยาวชนที่ไม่ค่อยเห็นความสำคัญในการคัดแยกขยะมูลฝอย จึงเป็นอีกหนึ่งชุมชนที่มีความท้าทายในการจัดกิจกรรมรณรงค์การคัดแยกขยะมูลฝอยสู่การเป็นชุมชนปลอดขยะ โดยการสร้างความร่วมมือกับประชาชน โดยเฉพาะผู้ประกอบการหอพักจัดทำที่รองรับขยะ Recycle ประจำหอพักจากป้ายไวนิลที่ไม่ใช่แล้วและตาข่ายโปร่งซึ่งเป็นนวัตกรรมที่คิดขึ้นโดยชุมชน ชุมชนต่อมาคือ ชุมชนบุลำควนเหนือ เป็นอีกหนึ่งชุมชนที่เข้าร่วมชุมชนปลอดขยะ โดยรณรงค์คัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ครัวเรือน วัด โรงเรียน แต่มีลักษณะเด่นในเรื่องขยะอินทรีย์ที่มีการนำขยะอินทรีย์มาหมักเป็นน้ำหมักจุลินทรีย์ชีวภาพ และได้นำไปใช้ในการรดพืชผักสวนครัว และมีกิจกรรมการคัดแยกขยะ Recycle ตั้งแต่ครัวเรือนชุมชนการคัดแยกขยะมูลฝอยระหว่างทาง โดยมีกลุ่มชาเล้งและกลุ่มคนงานประจำรถเก็บขนมูลฝอยที่ทำหน้าที่คุ้ยหาขยะ Recycle จากถังขยะที่เหลือมาจากการคัดแยกที่ต้นทางซึ่งเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ถือว่ามีความสำคัญในการช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยให้เหลือน้อยที่สุดก่อนจะนำไปกลบฝัง ซึ่งขยะมูลฝอยที่คัดแยกได้สร้างรายได้ให้กับ

กลุ่มชาล้งและคนงานสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้โดยเทศบาลฯ ได้จัดอบรมให้ความรู้และจัดทำทะเบียนกลุ่มชาล้ง เพื่อการคัดแยกขยะที่ถูกต้อง ช่วยดูแลถังขยะและบริเวณโดยรอบให้สะอาด หลังการคัดแยก และเทศบาลฯ ได้ดูแลสุขภาพอนามัยของกลุ่มชาล้ง โดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคบาดทะยักและตรวจสุขภาพให้ปีละ 1 ครั้ง ซึ่งเป็นการสร้างขบวนการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยอีกรูปแบบหนึ่งการคัดแยกปลายทางบริเวณสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เทศบาลไม่อนุญาตให้ผู้มีอาชีพคัดแยกขยะเข้าไปดำเนินการในบริเวณไซค์งานเนื่องจากเกรงว่าจะทำให้เกิดความเสียหายของระบบการกลบฝัง แต่จะมีครอบครัวของคนงานที่พักอาศัยอยู่ในไซค์งานบางส่วนที่จะดำเนินการคัดแยกขยะรอบสุดท้าย ก่อนที่ขยะจะถูกกลบฝังซึ่งก็จะมีขยะที่สามารถ Recycle ไม่มากนักเนื่องจากถูกคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง กลางทางแล้วที่เหลือส่วนใหญ่จะเป็นถุงพลาสติกซึ่งจะเห็นว่าขบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของการคัดแยกขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองบุรีรัมย์เกิดขึ้นทุกชั้นตอน โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมและเกิดจากจิตสำนึกของคนในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์

2. การจัดกิจกรรมรณรงค์การคัดแยกและลดปริมาณขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง
การจัดกิจกรรมรณรงค์เป็นรูปแบบหรือกิจกรรมที่เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ถือเป็นกลวิธีการหนึ่งที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นโดยจัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่าง ๆ และที่ประสบความสำเร็จและสร้างสำนึกให้คนในท้องถิ่นหันมาคัดแยกขยะเพื่อลดปริมาณขยะและนำขยะกลับมาใช้ใหม่และเห็นความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะปัญหาขยะที่อาจจะล้นเมืองได้คือ การจัดกิจกรรมทิวไรซ์รักษ์สิ่งแวดล้อมแบบเกาะประดู่บ้านโดยทำปีละประมาณ 2 ครั้ง ทำให้ประชาชนได้รู้และเห็นความสำคัญเกิดความตระหนัก ซึ่งในปัจจุบันครัวเรือนกว่าร้อยละ 70 มีการคัดแยกขยะ Recycle และเกิดรายได้แก่ครัวเรือนอย่างต่อเนื่องการทอดผ้าป่าขยะ Recycle ก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างวัดและชุมชนในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน โดยชุมชนนำขยะ Recycle มาบริจาคจัดกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะ Recycle และรายได้สมทบทุนเข้ากองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลเมืองบุรีรัมย์สำหรับไว้ดูแลสุขภาพของคนในท้องถิ่นอีกด้วย

3. การจัดให้มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลเทศบาลเมืองบุรีรัมย์เป็นท้องถิ่นที่มีการบริหารด้านการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล โดยดำเนินการมากกว่า 15 ปี ไม่เคยได้รับการร้องเรียนจากประชาชนที่อาศัยอยู่รอบข้าง ซึ่งนับว่ามีกลวิธีการบริหารจัดการที่ดีทั้งการสร้างร่วมมือให้มีความสำคัญให้งานแก่ประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่เปรียบเสมือนคนในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งนอกจากจะกำจัดขยะของเทศบาลแล้วยังเปิด

โอกาสให้ท้องถิ่นใกล้เคียงนำขยะมากำจัดร่วมด้วยเปรียบเสมือนศูนย์กำจัดขยะแห่งหนึ่งของจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งทำให้มีปริมาณขยะที่ต้องกลบฝังวันละประมาณกว่า 70 ตัน โดยเป็นขยะภายในเขตเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ประมาณ 35 ตัน และท้องถิ่นอื่น ๆ อีกประมาณ 35 ตัน ซึ่งท้องถิ่นอื่นต้องจ่ายค่ากำจัดให้เทศบาลตันละ 500 บาทขณะนี้ระบบกำจัดขยะมูลฝอยได้เปิดใช้งานเป็นระยะที่ 3 แล้ว โดยบ่อกำจัดขยะระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ได้ปิดบ่อแล้ว และได้ปรับเป็นพื้นที่สีเขียว ซึ่งระยะที่ 3 คาดว่าอีกประมาณ 5 ปีการกลบฝังขยะก็จะเต็มพื้นที่ซึ่งเทศบาลเมืองบุรีรัมย์จะต้องวางแผนในการบริหารจัดการทั้งการใช้เทคโนโลยีอื่น ๆ เช่น การนำขยะมาแปลงเป็นพลังงานไฟฟ้า และการเตรียมพื้นที่ที่กลบฝังเดิมให้สามารถใช้ในการกำจัดขยะได้ใหม่ในอนาคตซึ่งนับว่าเป็นท้องถิ่นหนึ่งที่มีการบริหารจัดการและกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

1. รับโล่โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 80 พรรษา 80 ชุมชนธนาคารขยะ Recycle ซึ่งชุมชนวัดอิสานได้รับการคัดเลือกให้เป็น 1 ใน 80 ชุมชนทั่วประเทศ
2. รางวัลโล่ท้องถิ่นที่มีสมรรถนะในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยครบ 6 สมรรถนะ ปี พ.ศ. 2555-2556 โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. รางวัลโล่ประกวดชุมชนและขยะเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 86 พรรษา 3 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนวัดอิสาน ชุมชนบุลำควนใต้ และชุมชนบุลำควนเหนือ

สรุป

เทศบาลบุรีรัมย์เป็นเมืองขนาดใหญ่ประชาชนอาศัยอยู่หนาแน่นมีปัญหาขยะมูลฝอยที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอันจะนำมาซึ่งปัญหาในวันข้างหน้า จึงได้ใช้วิธีการกำจัดขยะโดยการรณรงค์ให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะเริ่มต้นตั้งแต่ครัวเรือน วัด บ้าน และ โรงเรียน และนำขยะที่แยกไว้ไปขายหรือนำไปฝากธนาคารขยะเกิดการสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและคนในชุมชนและมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ในรูปแบบต่างๆที่ประสบความสำเร็จและสร้างสำนึกให้คนในท้องถิ่น

เทศบาลตำบลประทายอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ปัญหาภาวะโลกร้อนนั้นเป็นปัญหาสำคัญที่ทั่วโลกนั้นให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะผลกระทบที่เกิดจากปัญหาดังกล่าวกำลังสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนทั่วโลกในรูปแบบต่างๆ เทศบาลตำบลประทายเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ดูแลและรับผิดชอบในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่สำคัญคือการจัดเก็บขยะมูลฝอย เทศบาลตำบลประทายเป็นเทศบาลขนาดกลางมีประชากรในพื้นที่ประมาณ 6,300 คน ต้องเก็บขยะประมาณ 5.6 ตันต่อวัน มีพื้นที่ฝังกลบขยะ 15 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณขยะกับพื้นที่จัดเก็บนั้น จะเห็นได้ว่า

อีกไม่นานพื้นที่ดังกล่าวก็จะไม่สามารถรองรับกับปริมาณขยะที่มีเพิ่มขึ้นในทุก ๆ วันได้เทศบาลตำบลประทายจึงได้เล็งเห็นว่าการที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ต้องขึ้นอยู่กับประชาชนทุกคนร่วมมือกันลดและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ด้วยการคัดแยกขยะให้ถูกประเภทและนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้เข้าสู่ระบบการรีไซเคิลเพื่อช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

กลวิธีดำเนินงาน

เมื่อเทศบาลตำบลประทาย ได้เห็นความสำคัญในเรื่องการจัดการขยะให้ถูกวิธีจึงได้สมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนจังหวัดนครราชสีมาตามหลักการของขยะเหลือศูนย์ซึ่งจะทำให้เทศบาลตำบลประทายประหยัดงบประมาณในการกำจัดขยะมูลฝอยได้อย่างยั่งยืน และเพื่อสร้างแนวคิด หลักการและวิธีการดำเนินการคัดแยกขยะโดยคณะผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานเครือข่ายภาคีทั้งภาครัฐภาคเอกชนจึงได้ร่วมกันค้นหาวิธีแนวทางการจัดการขยะร่วมกัน เทศบาลให้ข้อมูลปริมาณและประเภทขยะ ในแต่ละวันลงไปคูบ่อขยะเมื่อทุกภาคส่วนเห็นปัญหาร่วมกันจึงเกิดกิจกรรมจัดการขยะมากมาย เช่น การจัดการขยะในระดับครัวเรือน โดยการทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ การผลิตแก๊สชีวภาพจากมูลสัตว์ การเลี้ยงไส้เดือนบำบัดขยะ การจัดทำโคมटकขยะในระดับชุมชนได้จัดทำโครงการผ้าป่าขยะ โครงการใช้ถุงผ้าลดการใช้ถุงพลาสติก การจัดตั้งธนาคารขยะ ทั้งส่วนของเทศบาลและโรงเรียนในเขตเทศบาลมีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะ มีกิจกรรมต่อยอด โดยจัดตั้งธนาคารขยะประจำหมู่บ้าน และการนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ย ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและมีการจัดตั้งกองทุนปุ๋ยหมักชีวภาพ สร้างรายได้ และส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในชุมชน ในการดำเนินการในทุกๆด้านเราไม่สามารถดำเนินการได้หมดทั้งพื้นที่ได้ในคราวเดียว จึงมีแนวความคิดในการสร้างชุมชนต้นแบบขึ้น “ชุมชนบ้านโนนจี้เหล็ก” จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการจัดกิจกรรมกำจัดขยะด้วยศักยภาพของผู้นำชุมชน ความสามัคคีความเสียสละ และความรักถิ่นฐานของประชาชนในชุมชนที่ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จ

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆเทศบาลตำบลประทายได้ส่งชุมชนบ้านโนนจี้เหล็กเข้าร่วมประกวดโครงการทำดีเพื่อแผ่นดิน ชุมชนปลอดขยะ (Zero waste) เฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา 84 ชุมชน ประจำปี พ.ศ. 2554 และได้รับรางวัลชนะเลิศพร้อมรับถ้วยรางวัลพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประเภทชุมชนขนาดเล็ก และผลสัมฤทธิ์อีกประการหนึ่งที่ได้เห็นได้อย่างชัดเจน คือปริมาณขยะของชุมชนโนนจี้เหล็ก ก่อนดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะมีปริมาณขยะเฉลี่ยวันละ 300 กิโลกรัม เมื่อดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะ

ทำการประเมินผลครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2554 มีปริมาณขยะลดลงเหลือเฉลี่ยวันละ 58 กิโลกรัม คิดเป็นปริมาณขยะที่ลดลงร้อยละ 80.68 ประเมินครั้งที่ 2 ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2555 มีปริมาณขยะลดลงเหลือเฉลี่ยวันละ 1.84 กิโลกรัม คิดเป็นปริมาณขยะที่ลดลง 99.39 ซึ่งขยะที่เก็บขนเป็นประเภทขยะมูลฝอยที่ไม่สามารถไปใช้ประโยชน์ได้เช่น ผ้าอ้อมสำเร็จรูป กล่องโฟม เป็นต้น

สรุป

เทศบาลตำบลประทาย ให้ความสำคัญในการจัดเก็บขยะมูลฝอย เทศบาลตำบลประทาย เป็นเทศบาลขนาดกลางมีประชากรในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ต้องเก็บขยะในปริมาณสูงต่อวัน มีพื้นที่ฝังกลบขยะเริ่มมีข้อจำกัด เมื่อเปรียบเทียบปริมาณขยะกับพื้นที่จัดเก็บนั้น จะเห็นได้ว่า อีกไม่นานพื้นที่ดังกล่าวก็จะไม่สามารถรองรับกับปริมาณขยะที่มีเพิ่มขึ้นในทุก ๆ วัน ได้ เทศบาลตำบลประทายจึงได้เล็งเห็นว่าการที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้ต้องขึ้นอยู่กับประชาชนทุกคน ร่วมมือกันลดและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยใช้หลักการและวิธีการดำเนินการคัดแยก ขยะมีกิจกรรมต่อยอด โดยจัดตั้งธนาคารขยะประจำหมู่บ้าน การนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ย ลดการใช้ พลาสติก มีการจัดตั้งกองทุนปุ๋ยหมักชีวภาพ สร้างรายได้และส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในชุมชน ในการดำเนินการในทุกๆด้านจนประสบความสำเร็จ

จากกรณีชุมชนที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะข้างต้นนั้น สามารถสรุปปัญหาและแนวทางที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการ ดังนี้

ปัญหาพบว่า เทศบาลนครราชสีมา เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ เทศบาลตำบลประทาย จังหวัด นครราชสีมา ประสบปัญหาเหมือนกันคือ ปริมาณขยะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากประชากร ในพื้นที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จึงมีปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น แต่เทศบาลตำบลประทาย จังหวัดนครราชสีมายังมีปัญหาที่แตกต่างออกไป คือ พื้นที่ฝังกลบขยะเริ่มมีข้อจำกัด เมื่อเปรียบเทียบปริมาณขยะกับพื้นที่จัดเก็บนั้น จะเห็นได้ว่าอีกไม่นานพื้นที่ดังกล่าวก็จะไม่สามารถ รองรับกับปริมาณขยะที่มีเพิ่มขึ้นในทุก ๆ วันได้

แนวทางที่นำมาใช้พบว่า เทศบาลนครราชสีมา ใช้วิธีการกำจัดขยะแบบบูรณาการ ให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะแล้วนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาผลิตเชื้อเพลิงขยะแบบอัดแท่ง และระบบกำจัดขยะที่เหลือจากการคัดแยกด้วยวิธีฝังกลบ ทำให้ได้ก๊าซชีวภาพใช้เป็นเชื้อเพลิง ทดแทน ส่วนเทศบาลเมืองบุรีรัมย์, เทศบาลตำบลประทาย จังหวัดนครราชสีมา ใช้วิธีการ เหมือนกัน คือ ใช้วิธีการกำจัดขยะโดยการรณรงค์ให้ประชาชนมีการคัดแยกขยะ และนำขยะที่แยก ไว้ไปขายหรือนำไปฝากธนาคารขยะเกิดการสร้างรายได้ แต่วิธีการที่ แตกต่างกัน คือ เทศบาลตำบล ประทาย มีการนำขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ย ลดการใช้พลาสติก และมีการจัดตั้งกองทุนปุ๋ยหมักชีวภาพ เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรณีการ บูตรเอก และคณะ (2555) ได้ศึกษาสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย ระบบการจัดการขยะมูลฝอย ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมในการลดปัญหาขยะมูลฝอยของประชาชนในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (ส่วนทะเลแก้ว) จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ในการจัดการขยะ ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย เครื่องมือที่ใช้ในการวัด คือ การใช้แบบสอบถาม เพื่อวัด ศึกษาปริมาณและองค์ประกอบของขยะมูลฝอย ระบบการจัดการขยะมูลฝอย ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย ผลการศึกษาพบว่า ขยะมูลฝอยทั้งหมดมีปริมาณเฉลี่ย 684.85 กิโลกรัม/ วัน โดยหอพักนักศึกษาทะเลแก้วนิเวศมีขยะมูลฝอยเกิดขึ้นมากที่สุดเฉลี่ย 168.20 กิโลกรัม/ วัน สำหรับองค์ประกอบขยะมูลฝอยที่พบมากที่สุด คือ ขยะอินทรีย์มีปริมาณเฉลี่ย 293.07 กิโลกรัม/ วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 42.79 รองลงมา ได้แก่ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล ขยะติดเชื้อ และขยะอันตราย คิดเป็นร้อยละ 37.55, 15.15, 3.41 และ 1.10 ตามลำดับ สำหรับระบบการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยจะใช้ระบบถังใบเดียวในการรองรับขยะมูลฝอยจึงทำให้ไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนนำไปกำจัด แต่ได้มีการแยกขยะรีไซเคิลภายในตัวอาคารก่อนรวบรวมนำไปกำจัดทิ้ง ปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นมีผลมาจากขาดประสิทธิภาพในการจัดการทั้งในเรื่องของปริมาณและคุณภาพถังรองรับขยะ การเก็บรวบรวมและการกำจัดขยะสำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการลดปัญหาขยะมูลฝอย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่อยากมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาขยะในมหาวิทยาลัย ฯ คิดเป็นร้อยละ 92.2 และเห็นด้วยกับการนำขยะที่เคยใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์อีกครั้งและการใช้ของใช้ที่ทำจากวัสดุธรรมชาติจะช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ย่อยสลายยาก คิดเป็นร้อยละ 91.2 และ 91.0 ตามลำดับ และการให้ประชาชนที่อยู่ในมหาวิทยาลัย ฯ เข้ามาส่วนร่วมในการจัดการขยะโดยทำให้เกิดความสำนึกและตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นด้วยการเสริมสร้างกิจกรรมส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะมูลฝอย เช่น กิจกรรมการทิ้งขยะลงถัง กิจกรรมขยะรีไซเคิล เป็นต้น ก็จะเป็นการช่วยให้ปัญหาขยะมูลฝอยและการจัดการขยะภายในมหาวิทยาลัย ฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทวิช ยะปะนันท์ (2555) ได้ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการสร้างรูปแบบการจัดการขยะของเทศบาลตำบลสอง อำเภอสอง จังหวัดแพร่ พบว่า ตัวแปรต้นคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ตัวแปรตามคือ ส่วนร่วมในการสร้างรูปแบบการจัดการขยะ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดคือ การสัมภาษณ์

เพื่อวัดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ปัญหา และแสดงความคิดเห็น และสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร วิเคราะห์ปัญหา และแสดงความคิดเห็น และสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งได้รูปแบบ 3 รูปแบบ คือ การจัดตั้งธนาคารขยะชุมชน การจัดตั้งกลุ่มน้ำหมักชีวภาพ และการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการรวบรวมขยะจากถังเป็นการใช้ถุงขยะ โดยปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในครัวเรือนประมาณวันละ 1.00-2.00 กิโลกรัม มีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งถังขยะ ปฏิบัติเป็นประจำร้อยละ 36.50 โดยประเภทขยะต่าง ๆ เช่น กระจัง/พลาสติก/ขวดแก้ว/กระดาษ/เศษอาหาร ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 51.20 การจัดตั้งธนาคารขยะในรูปแบบของคณะกรรมการ เพื่อเป็นแกนกลางในการประสานกับชุมชนในแต่ละครัวเรือนเพื่อนำขยะที่คัดแยกแล้วมาขายที่วัดจากนั้นประสานงานกับร้านรับซื้อของเก่าเพื่อมารับซื้อขยะจากทางกลุ่ม การแยกขยะที่สามารถขายได้นำไปขายทุกเดือน ส่วนประเภทขยะที่ย่อยสลายได้ให้นำไปทำน้ำหมักชีวภาพ

ดวงใจ ปินตามูล (2555) การวิจัยเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ตัวแปรต้น คือ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครอบครัว ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย เครื่องมือที่ใช้ในการวัดคือ การใช้แบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อศึกษาถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 365 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อให้ทราบลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน เพื่อทดสอบความแปรปรวนของสมมติฐานระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t-test, และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับน้อย โดยเห็นว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก เปิดช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคมในชุมชนเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและให้เห็นความสำคัญของการคัดแยกขยะ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน

การจัดการขยะ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย และเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก ควรมีการวางแผนในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้ว่าถ้าหากองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญกับการวางแผนว่าจะเลือกปฏิบัติสิ่งใดนั้น จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านนั้น ๆ ดังนั้นควรมีการวางแผนที่ดี

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยเห็นว่า ประชาชนได้รับการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งธนาคารขยะ สถานที่หรือจุดซื้อขายขยะมูลฝอยในชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้งหรือกำจัด และนอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก ยังมีการส่งเสริมการนำขยะที่ใช้แล้วนำกลับไปใช้ใหม่ ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม อบรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสกจัดขึ้น มีการส่งเสริมแนะนำการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง หากมีการบริหารงานที่ดีก็จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปได้อย่างลุล่วง และประชาชนให้ความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างได้มีรับทราบรายงานผลการดำเนินงานการจัดการขยะมูลฝอยต่อชุมชน มีการวางแผนและกำหนดเวลาในการติดตามประเมินผลจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสกอย่างสม่ำเสมอ มีการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้สามารถลดปริมาณขยะได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามผลและประเมินผลในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปได้ด้วยดีนั้นเมื่อดำเนินการแล้วต้องมีการประเมินผลและติดตามผลนั้นๆ เพื่อนำไปเป็นข้อเสนอแนะให้การดำเนินงานต่อไป

กนิงนิจ โยธา (2555) ได้ศึกษาการจัดการขยะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอมะเข่ จังหวัดพะเยา ตัวแปรต้นคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดคือ การใช้แบบสอบถาม การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ศึกษาสภาพปัญหาขยะวิธีการจัดการ 2) ศึกษาความต้องการจัดการขยะในอนาคตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอมะเข่ จังหวัดพะเยา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 1,926 คนหรือวัยระหว่าง 18-70 ปี

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโรยามาเน่ ในระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เทศบาลตำบลบ้านเหล่าประสบในปัจจุบันคือ ปัญหาขยะจากครัวเรือนและชุมชน ซึ่งสาเหตุหลักคือ การไม่มีสถานที่ทิ้งขยะ ไม่มีสถานที่กำจัดขยะ และปริมาณขยะที่จำนวนมากในแต่ละวัน วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านเหล่าใช้วิธีการคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง วิธีการจัดเก็บขยะในครัวเรือนต้องเก็บใส่ภาชนะที่มีฝาปิดหรือถังขยะ วิธีการกำจัดขยะสดในครัวเรือนทำได้ โดยนำไปเป็นอาหารให้สัตว์เลี้ยงหรือนำไปทำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยชีวภาพ การกำจัดขยะแห้งในครัวเรือนมีการแยกประเภทขยะแล้วนำไปขายและวิธีการกำจัดขยะของใช้ชำรุดหรือหมดสภาพ อาจแยกขยะแล้วนำไปขายเป็นของเก่า ส่วนแนวทางการจัดการขยะในอนาคตของประชาชนต้องมีส่วนร่วมร่วมกับเทศบาลในการจัดการขยะ โดยต้องเสียค่าทำเนียมในการจัดเก็บขยะในอัตราที่เหมาะสม เทศบาลควรประชาสัมพันธ์และรณรงค์ในเรื่องการจัดการขยะที่ถูกต้อง ให้ประชาชนทราบผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆอย่างต่อเนื่อง การเสริมสร้างระเบียบวินัย และกำหนดบทลงโทษอย่างเป็นทางการสำหรับผู้ฝ่าฝืนทิ้งขยะในที่ห้ามทิ้ง

ไพจิตร วสันตเสนานนท์ (2554) เรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนบ้านเมืองบัว ตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ตัวแปรต้น คือ พฤติกรรมการกำจัดขยะ วิธีการกำจัดขยะทางเลือกในการกำจัดขยะ ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวัดคือ การสัมภาษณ์ เพื่อวัดเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชาวบ้านในชุมชนตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า อุปสรรคสำคัญของการแก้ไขปัญหาขยะล้วนมีผลมาจากคนในชุมชนขาดระเบียบ ขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด ขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ และหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่จริงจังกับการแก้ปัญหา การแก้ไขจึงเริ่มที่ “ครอบครัว” เบื้องต้น ใช้การประชาสัมพันธ์ ให้รู้ถึงพิษภัยของขยะและก็รู้ว่าขยะบางชนิดสามารถนำไปแปรเป็นเงินได้ โดยมีโครงการที่หลากหลายมารองรับ ทั้งเรื่องของธนาคารขยะที่เปิดโอกาสให้คนในชุมชนนำเอาขยะเหลือใช้มาแปรรูปเป็นเงิน นอกจากนั้นยังจัดโครงการ “หน้าบ้านนำมอง” ซึ่งให้แต่ละครัวเรือนช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดหน้าบ้านของตนเอง พร้อมๆ กับการให้รางวัล “ธงเขียว” อันเป็นสัญลักษณ์ของความสะอาด และนอกจากนั้นยังเปิดอบรมการแปรรูปขยะเป็นของใช้หรือ “รีไซเคิล” กลับมาใช้อีกครั้ง

บุญจง ขาวสิทธิวงษ์ (2554) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยชุมชนศึกษากรณีเขตยานนาวาและเขตบางกะปิ” พบว่า ตัวแปรต้น

คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอย เครื่องมือที่ใช้ในการวัดคือ การใช้แบบสอบถาม เพื่อสำรวจความรู้และทัศนคติของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล รวมถึงความยินดีเข้าร่วมกิจกรรมเชิงพฤติกรรม และเชิงบริบทของชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมด้าน อายุไม่เกิน 30 ปี จะมีส่วนร่วมมากกว่าในกลุ่มอายุอื่นๆ ระดับการศึกษาาระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะมีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อาชีพพนักงานเอกชน จะมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพอื่น ๆ ด้านรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม โดยกลุ่มรายได้ตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป จะมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ความยินดีในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำในเชิงลบ

ธงชัย ทองทวี (2553) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภोजักราช จังหวัด นครราชสีมา โดยศึกษาจากคณะผู้บริหารและสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ผู้นำหมู่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และประชาชนทั่วไป พบว่า ตัวแปรต้นคือ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ตัวแปรตามคือ การจัดการขยะมูลฝอยของ อบต. หนองขาม เครื่องมือที่ใช้ในการวัดคือ การใช้แบบสอบถามเพื่อวัดพฤติกรรมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่เหมาะสม ปัญหาที่พบ คือ คนในชุมชนขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด ขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะ ปัญหากลิ่นเหม็นของกองขยะ ปัญหาแมลงวันและสัตว์นำโรคนิดต่างๆ ปัญหาควันจากการเผาขยะมูลฝอยงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดการ และในปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ยังไม่มีแผนแม่บทและยังไม่มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับขยะมูลฝอย แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยนั้น มีความเห็นร่วมกันว่า ควรร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ เนื่องจากประชาชนมีจำนวนมาก จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาขยะ จึงมีความจำเป็นต้องเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดขยะ รวมถึงการพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ที่จะก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย โดยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม จะต้องจัดทำแผนแม่บทในการจัดการขยะมูลฝอย ในระยะยาว 5-10 ปี และแผนระยะยาวหรือแผนประจำปีจะต้องให้สอดคล้องกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม มีด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและด้านกฎหมาย เป็นเบื้องต้น

ดิเรกฤทธิ์ ทวีกาญจน์ (2553) การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเอกสาร (Documentary research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาของระบบการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครหาดใหญ่ พบว่า ตัวแปรต้นคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของผู้ที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวัดคือ การใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาของระบบการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งขาดการประชาสัมพันธ์ในการให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการมูลฝอยอย่างถูกวิธี ในปัจจุบันการพัฒนาองค์ความรู้โดยการรวบรวมวิเคราะห์ เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยและพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ในกิจการด้านการจัดการขยะมูลฝอยสำหรับเทศบาลนครหาดใหญ่ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับเทศบาลนครหาดใหญ่การพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมมีองค์ประกอบที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ การคัดแยกขยะมูลฝอย การนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ใหม่ เทคโนโลยีที่ใช้ในศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอย ศูนย์คัดแยก และแปรสภาพขยะมูลฝอย เทศบาล และภาคเอกชน ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพสูงสุด คือ การแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุอันจะมีผลทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัดมีจำนวนน้อยลง กล่าวคือ การลดปริมาณขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย และการนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ดังนี้

1. การคัดแยกขยะมูลฝอย ประกอบด้วย
 - 1.1 การคัดแยกขยะมูลฝอยในแหล่งที่พักอาศัย
 - 1.2 การคัดแยกขยะมูลฝอยรวมในชุมชน
 - 1.3 รูปแบบของการคัดแยกขยะมูลฝอย
 - 1.4 การดำเนินงานในการคัดแยกขยะ
2. การนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ใหม่ ประกอบด้วย
 - 2.1 ขบวนการนำกลับคืนวัสดุเหลือใช้ (Waste recovery) ในชุมชน
 - 2.2 ระบบเก็บรวบรวมขยะรีไซเคิล
 - 2.3 อุตสาหกรรมท้องถิ่นที่จะรองรับการแปรสภาพวัสดุเหลือใช้
3. เทคโนโลยีที่ใช้ในศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอย ประกอบด้วย
 - 3.1 เทคโนโลยีสำหรับชุมชนที่ดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ใช้ได้ใหม่ทุกประเภท
 - 3.2 เทคโนโลยีสำหรับชุมชนที่คัดแยกขยะรีไซเคิล
 - 3.3 เทคโนโลยีสำหรับชุมชนที่คัดแยกขยะย่อยสลายและขยะทั่วไปรวมกับ

ขยะรีไซเคิล

4. ศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอย จะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับปริมาณขยะมูลฝอยโดยรวม ปริมาณขยะมูลฝอยที่รีไซเคิล (Recyclable waste) และสถานที่ตั้งใกล้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยบริเวณพื้นที่ฝั่งกลบของเทศบาล เพื่อความสะดวกในการจัดการเศษที่เหลือจากการคัดแยก

5. เทศบาลต้องเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการศูนย์คัดแยกและแปรสภาพขยะมูลฝอย โดยต้องประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน เช่น การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่

6. ภาคเอกชนที่ประกอบการเกี่ยวกับการรับซื้อของเก่า ต้องส่งเสริมให้การประกอบการในลักษณะนี้ ดำรงอยู่อย่างอย่างแพร่หลายและกระจายอยู่ทั่วไป เพื่อให้เกิดความสะดวกในการซื้อขาย ระหว่างผู้คัดแยก ณ แหล่งกำเนิดกับผู้ค้าของเก่าหรือเทศบาล

สมเจษฎ์ สามารถ (2550) การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า ตัวแปรต้นคือ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษารายได้ในครัวเรือน ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ตัวแปรตามคือ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย เครื่องมือที่ใช้ในการวัด คือ ใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง จำนวน 300 คน ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบ สอบถาม และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมพบว่า การจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง โดยด้านการสนับสนุนกิจกรรมกำจัดขยะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในเรื่องชำระค่าจัดเก็บขยะให้อบต. สม่าเสมอ และการร่วมกิจกรรมณรงค์กำจัดขยะกับองค์การ รองลงมาด้านทัศนคติของผู้บริหาร ในเรื่องการให้ความสำคัญต่อนโยบายการกำจัดขยะ การดูแลเอาใจใส่ การติดตามผลการทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอและดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านอุปกรณ์ โดยในเรื่อง อบต. จัดให้มีสถานที่ทิ้งขยะสามารถเก็บขยะได้มากขึ้น และรถขยะของ อบต. ไม่มีกลิ่นรบกวนขณะปฏิบัติงาน สำหรับด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยในเรื่องการรณรงค์กำจัดขยะ

การเข้าอบรม และการติดตามวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกำจัดขยะ ซึ่งปัญหาเกิดจากคนในชุมชนขาดระเบียบ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศระดับการศึกษาสูงสุดต่างก็มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง ไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลพานทองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 ปัญหาในการจัดการขยะ

ปัญหาในการจัดการขยะชุมชน	กรรมการ บุตรเอก และคณะ (2555)					
	ทวิช ยะปะนันท์ (2555)	ดวงใจ ปิ่นตามัด (2555)	คณินิจ โยธา (2555)	ไพจิตร วัฒนเสนานนท์ (2554)	บุญจง ขวาลิทธิวงษ์ (2554)	ธงชัย ทองทวี (2553)
						ดิเรกฤทธิ์ ทวะภาณูจน์ (2553)
						สมเจภูมิ สามารถ (2550)
1. ประชาชนในชุมชน						
1.1 ปัญหาด้านจิตสำนึก				✓		✓
1.2 ปัญหาด้านระเบียบวินัย				✓		
1.3 ปัญหาด้านความรู้ในการจัดการขยะ					✓	✓
1.4 ปัญหาด้านความร่วมมือในการจัดการขยะ	✓			✓	✓	
1.5 ปัญหาด้านประชากรมีจำนวนมาก					✓	
2. ด้านการจัดการขององค์กร						
2.1 ปัญหาด้านงบประมาณ					✓	
2.2 ปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมาย					✓	
ไม่เข้มงวด						
2.3 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์	✓					✓
ข่าวสารไม่ทั่วถึง						

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัญหาในการจัดการขยะชุมชน	กรรมการ (2555)	ทวิษ (2555)	ดวงใจ (2555)	คะนึ่งนิจ (2555)	ไพจิตร (2554)	บุญจง (2554)	รังษัย (2553)	ดิเรกฤทธิ์ (2553)	สมเจต (2550)
3.2 กำหนดบทลงโทษอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับผู้ฝ่าฝืนทิ้งขยะในที่ห้ามทิ้ง				✓				✓	
3.3 จัดงบประมาณในการดำเนินงาน ให้เพียงพอและทั่วถึงสำหรับการดำเนินงาน จัดการขยะ							✓		
3.4 ดูแล ซ่อมแซม เครื่องมือการเก็บขยะ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้									✓
3.5 ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกัน จัดทำแผนในการจัดการขยะ		✓					✓	✓	
3.6 การจัดทำแผนแม่บท							✓		
3.7 ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อนโยบาย ในการกำจัดขยะ เอาใจใส่ และติดตามผล ดำเนินงาน									✓
3.8 ภาครัฐและภาคเอกชนร่วมมือกัน ในการจัดการขยะ							✓		
3.9 จัดสถานที่ให้เพียงพอสำหรับ การทิ้งขยะ							✓	✓	✓
4. แนวทางการสร้างจิตสำนึก	✓							✓	✓
5. แนวทางการสร้างระเบียบวินัย			✓						

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหิรา จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยด้วยการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานของเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน ผู้นำชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง และประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ในการวิจัย
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล

พื้นที่ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหิรา จังหวัดชลบุรี จะศึกษาเฉพาะในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหิรา จังหวัดชลบุรี

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ที่ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกของการทำวิจัยครั้งนี้ซึ่งประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญซึ่งประกอบด้วยบุคคล 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารของเทศบาลนครแหลมฉบัง จำนวน 3 คน กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน จำนวน 5 คน กลุ่มผู้นำชุมชน จากการคัดเลือก จำนวน 5 คน และประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบังจำนวน 10 คน โดยใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1. บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารงานของเทศบาลนครแหลมฉบัง
2. บุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบัง
3. บุคคลที่เป็นผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง ซึ่งเป็นผู้นำของชุมชน

ที่ประสบปัญหาขยะชุมชนอย่างชัดเจน และเป็นผู้นำชุมชนที่มีความโดดเด่นในด้านการพัฒนาชุมชน

4. บุคคลที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลนครแหลมฉบัง (อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง) ซึ่งเป็นบุคคลที่พักอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง ไม่น้อยกว่า 10 ปี และอาศัยอยู่ในชุมชนที่ประสบปัญหาขยะในปัจจุบัน

กลุ่มผู้บริหารของเทศบาลนครแหลมฉบัง

1. นางจินดา ถนอมรอด นายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง ในฐานะที่เป็นผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง ฝ่ายการเมือง

2. นายภูษิต แจ่มศรี ปลัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ในฐานะที่เป็นผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง ฝ่ายข้าราชการประจำ

3. นายนเรศ ผิวอ่อน หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและกำจัดมูลฝอย สำนักการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครแหลมฉบัง ในฐานะที่เป็นผู้บริหารระดับต้นของฝ่ายรักษาความสะอาดและกำจัดขยะมูลฝอย

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน

1. นางสาวมาลี (นามสมมุติ)
2. นางสาววิไล (นามสมมุติ)
3. นางสาวราตรี (นามสมมุติ)
4. นายพงษ์ (นามสมมุติ)
5. นายศักดิ์ (นามสมมุติ)

กลุ่มผู้นำชุมชน

1. ประธานชุมชนตลาดอ่าวอุดม เป็นชุมชนที่ประสบกับปัญหาขยะรุนแรง
2. ประธานชุมชนบ้านทุ่ง เป็นชุมชนที่มีปัญหาด้านขยะ
3. ประธานชุมชนบ้านนาเก่า ชุมชนที่มีปัญหาด้านขยะ
4. ประธานชุมชนบ้านไร่หนึ่ง เป็นชุมชนที่มีปัญหาด้านขยะ
5. ประธานชุมชนบ้านชากายายจัน เป็นชุมชนที่มีปัญหาด้านขยะ

กลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง เป็นประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีส่วนได้รับผลกระทบในเรื่องการจัดการปัญหาขยะ

1. นายโชค (นามสมมุติ)
2. นายบุญ (นามสมมุติ)
3. นายอุดม (นามสมมุติ)

4. นายทองอยู่ (นามสมมุติ)
5. นายเชิด (นามสมมุติ)
6. นางดารา (นามสมมุติ)
7. นางพิมล (นามสมมุติ)
8. นางผ่องศรี (นามสมมุติ)
9. นางนุช (นามสมมุติ)
10. นางพิมพ์พร (นามสมมุติ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นจริงและสมบูรณ์ที่สุดตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก จะเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แสดงความเห็นได้อย่างหลากหลาย โดยการทำแบบฟอร์มสัมภาษณ์ของคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า มีทั้งหมด 23 ชุด แบ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมด 4 กลุ่ม ดังนี้

- 1.1 กลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง 3 ชุด
- 1.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน 5 ชุด
- 1.3 กลุ่มผู้นำชุมชน 5 ชุด
- 1.4 กลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง 10 ชุด

ผู้วิจัยจะเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อเป็นประโยชน์ในการซักถามที่ตรงประเด็น และละเอียดมากยิ่งขึ้น ได้ใช้เครื่องบันทึกเสียงสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หลังจากนั้น ก็ทำการถอดเทป เพื่อบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอีกครั้ง โดยแยกบทสนทนาออกมาทีละประเด็น แล้ววิเคราะห์จับใจความสำคัญ ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 4 กลุ่ม

2. การกำหนดแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 แบบ แบบที่ 1 กำหนดให้กลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน ซึ่งมี 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง และแสดงทัศนคติถึงปัญหาของการจัดการขยะที่เกิดว่ามีอะไรบ้าง

แบบที่ 2 กำหนดให้กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง ใช้แบบสัมภาษณ์เดียวกัน ซึ่งมีประเด็นคำถาม 2 หัวข้อ คือ ปัญหาขยะมีสาเหตุมาจากอะไร

และแนวทางการแก้ปัญหาที่มีอะไรบ้าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ศึกษาวิธีการสร้างคำถามในการสัมภาษณ์จากเอกสารงานวิจัย เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาจะได้มีความชัดเจน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ติดต่อประสานงานทำหนังสือขอความร่วมมือ นัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อเปิดเผยสิ่งจูงใจความเชื่อ ทศนคติของผู้ตอบ โดยเตรียมคำถามถึงโครงสร้างลักษณะการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการโดยการกำหนดคำถามออกเป็นประเด็นให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับเรื่องที่ทำวิจัยก่อนเริ่มการทำการสัมภาษณ์ผู้วิจัย ได้แสดงถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์โดยขออนุญาตในการจดบันทึกและบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้มีปฏิสัมพันธ์แบบต่อหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเกิดการแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และมีการทดสอบคำถามและคำตอบ เพื่อเป็นแนวทางในการถามคำถามต่อไป การสัมภาษณ์แต่ละรายจะทำการสัมภาษณ์จนกว่าจะไม่พบข้อสงสัย หรือไม่มีข้อมูลใหม่เกิดขึ้นหรือข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ส่วนใหญ่มีลักษณะไม่ทับซ้อนสาระในประเด็นเดียวกัน
4. ในขณะที่สัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกสรุปลึ้นๆ เฉพาะประเด็นที่สำคัญ และเมื่อจบการสัมภาษณ์จะทำการบันทึกข้อมูลอื่นๆทันที เช่น ลักษณะท่าทาง ลักษณะน้ำเสียงตามความเป็นจริง โดยไม่มีการตีความ นอกจากนี้ยังได้บันทึกเกี่ยวกับความคิดความรู้สึกหรือปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้วิจัยขณะที่รวบรวมข้อมูล
5. ข้อมูลจะถูกนำมาทำการบันทึกและถอดเทป เพื่อทำการตรวจสอบ ข้อมูลที่ไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วนจะถูกนำไปศึกษาเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป และข้อมูลที่ได้มา ผู้วิจัยจะนำมาถอดเทปแล้วตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้งด้วยการฟังเทปบันทึกเสียงซ้ำเพื่อความเชื่อถือนของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์และการตรวจสอบข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเหล่านั้นอีกครั้ง โดยเปรียบเทียบจากการฟังบันทึกเทปซ้ำ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมารวบรวมจัดระบบให้เป็นหมวดหมู่ นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันมาสรุปใจความสำคัญ โดยการตีความหมาย และแยกแยะข้อมูลที่มีความหมายเดียวกันให้อยู่ในเรื่องเดียวกัน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. การจัดแฟ้ม โดยการแยกแยะและจัดระบบให้เป็นหมวดหมู่ที่มีลักษณะเชิงบรรยาย ที่ได้จากการสัมภาษณ์

2. นำข้อมูลที่ได้ มาลงรหัสหมวดหมู่ของข้อมูล แล้วนำรหัสที่ได้ไปให้ อาจารย์รัฐ จันทน์น้อย อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ทำการตรวจสอบความตรงกันของรหัสข้อมูล ตามกรอบการกำหนดรหัสข้อมูลเพื่อการจัดหมวดหมู่และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กรอบการกำหนดรหัสข้อมูลเพื่อการจัดหมวดหมู่และการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวคิด	ประเด็น	หัวข้อ
1. ปัญหาในการจัดการขยะชุมชน	1.1 ประชาชนในชุมชน	1.1.1 ปัญหาด้านจิตสำนึก
		1.1.2 ปัญหาด้านระเบียบวินัย
		1.1.3 ปัญหาด้านความรู้ในการจัดการขยะ
		1.1.4 ปัญหาด้านการขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ
		1.1.5 ปัญหาด้านประชากรมีจำนวนมาก
	1.2 ด้านการจัดการขององค์กร	1.2.1 ปัญหาด้านงบประมาณ
		1.2.2 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง
		1.2.3 ปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แนวคิด	ประเด็น	หัวข้อ
		1.2.4 ปัญหาด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
2. แนวทางในการจัดการขยะชุมชน	2.1 แนวทางการดำเนินงานขององค์กร	2.1.1 แนวทางการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ 2.1.2 แนวทางการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ 2.1.3 การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ 2.1.4 การบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด 2.1.5 แนวทางการสร้างจิตสำนึก 2.1.6 แนวทางการสร้างระเบียบวินัย 2.1.7 แนวทางอื่น ๆ

3. ทำการแยกประเภทและจัดหมวดหมู่ของข้อมูล โดยการนำรหัสข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่มารวบรวมจัดหมวดหมู่และแยกประเภทของข้อมูล

4. สร้างหรือพัฒนาแนวเรื่อง เมื่อได้ข้อมูลที่จัดประเภทและหมวดหมู่แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาเป็นแนวเรื่องต่อไป

5. แก้ไขโครงร่างและแนวเรื่องในขั้นตอนนี้ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยการนำเอาข้อมูลตีความ สร้างเป็นแนวเรื่องตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแนวเรื่องและแก้ไขให้ชัดเจนแล้วสรุปเป็นผลของการศึกษาการวิจัย

6. ตรวจสอบความเพียงพอและตรงประเด็นของข้อมูล ในกรณีข้อมูลไม่ตรงกัน ต้องตรวจสอบด้วยวิธีสามเส้าด้านข้อมูล โดยตรวจสอบแหล่งข้อมูลจากบุคคลที่ให้ข้อมูลว่า หากแตกต่างกันมีผลทำให้ข้อมูลมีความแตกต่างกันหรือไม่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง 2) เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) มาดำเนินการวิจัยและนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาปรากฏผลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ปัญหาการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ส่วนที่ 3 แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ มีถิ่นอาศัยและประกอบอาชีพในพื้นที่ของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย

กลุ่มผู้บริหารของเทศบาลนครแหลมฉบัง

1. นางจินดา ถนอมรอด นายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง ในฐานะที่เป็นผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบังฝ่ายการเมือง

2. นายภูษิต แจ่มศรี ปลัดเทศบาลนครแหลมฉบัง ในฐานะที่เป็นผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบังฝ่ายข้าราชการประจำ

3. นายนเรศ ผิวอ่อน หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและกำจัดมูลฝอย ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดูแลเรื่องการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน

1. นางสาวมาลี (นามสมมุติ)

2. นางสาววิไล (นามสมมุติ)

3. นางสาวราตรี (นามสมมุติ)

4. นายพงษ์ (นามสมมุติ)

5. นายศักดิ์ (นามสมมุติ)

กลุ่มผู้นำชุมชน

1. ประธานชุมชนตลาดอ่าวอุดมเป็นชุมชนที่ประสบกับปัญหาขยะรุนแรง
2. ประธานชุมชนบ้านทุ่งเป็นชุมชนที่มีปัญหาด้านขยะ
3. ประธานชุมชนบ้านนาเก่า ชุมชนที่มีปัญหาด้านขยะ
4. ประธานชุมชนบ้านไร่หนึ่งเป็นชุมชนที่มีปัญหาด้านขยะ
5. ประธานชุมชนบ้านซากยายจัน เป็นชุมชนที่มีปัญหาด้านขยะ

กลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง เป็นประชาชนในพื้นที่เขตเทศบาลนครแหลมฉบังที่มีส่วนได้รับผลกระทบในเรื่องการจัดการปัญหาขยะ

1. นายโชค (นามสมมุติ)
2. นายบุญ (นามสมมุติ)
3. นายอุดม (นามสมมุติ)
4. นายทองอยู่ (นามสมมุติ)
5. นายเชิด (นามสมมุติ)
6. นางดารา (นามสมมุติ)
7. นางพิมล (นามสมมุติ)
8. นางผ่องศรี (นามสมมุติ)
9. นางนุช (นามสมมุติ)
10. นางพิมพ์พร (นามสมมุติ)

ส่วนที่ 2 ปัญหาการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ผลการสัมภาษณ์ ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบังมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง

นางจินดา ถนอมรอด นายกเทศมนตรีนคร แหลมฉบัง	นายภูษิต แจ่มศรี ปลัดเทศบาล นครแหลมฉบัง	นายนเรศ ผิวอ่อน หัวหน้าฝ่ายรักษา ความสะอาด	ข้อค้นพบ
“ประชาชนในพื้นที่มีความหลากหลาย ประชากรแฝงมีจำนวน	“แหลมฉบังเป็นพื้นที่ใหญ่มีคนมาอยู่เยอะ ประชากรแฝงมาก ปัญหาขยะจึงมี	“ประชาชนยังขาดจิตสำนึก ประเด็นสำคัญที่ทำให้ประชาชนยังขาด	1. ประชากรมีจำนวนมาก และมีความหลากหลาย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

นางจินดา ถนอมรอด นายกเทศมนตรีนคร แหลมฉบัง	นายภูษิต แจ่มศรี ปลัดเทศบาล นครแหลมฉบัง	นายนเรศ ผิวอ่อน หัวหน้าฝ่ายรักษา ความสะอาด	ข้อค้นพบ
มาก”	อยู่เยอะ”	จิตสำนึกในเรื่องของ	
“ประชาชนยังขาด จิตสำนึกอยู่มากในเรื่อง การจัดการขยะ”	“ประชาชนเป็นคนนอก พื้นที่ จิตสำนึก ในการรักพื้นที่ไม่มี”	การมีส่วนร่วมเพราะว่า ประชาชนที่เข้ามาอยู่ใน เขตแหลมฉบังส่วนใหญ่	2. การบังคับใช้
“ประชาชนไม่เห็น ความสำคัญในการเคารพ กฎหมาย”	“กฎหมายในการจัดการ ขยะมีหลายตัว มีหลาย หน่วยงานเข้ามา	เป็นประชากรแฝง มีจุดประสงค์หลักเข้ามา เพื่อประกอบอาชีพ และ	กฎหมายไม่เข้มงวด
“ประชาชนไม่มีส่วนร่วม ไม่มีเวลารับฟังการ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ ขยะ จึงไม่มีการใส่ใจใน การจัดการขยะที่ถูกต้อง”	รับผิดชอบ ไม่มีความเป็น เอกภาพ และการบังคับใช้ กฎหมายนั้นยังไม่ เข้มงวด”	มีการย้ายที่อยู่อาศัย ตามสภาวะเศรษฐกิจ”	3. การขาดจิตสำนึก ของประชาชน ในพื้นที่
	“ประชาชนมีความรู้ แต่ความร่วมมือไม่ค่อยมี”	“การบังคับใช้กฎหมาย ยังไม่เข้มงวด อาจเป็น สาเหตุทำให้ประชาชน ขาดระเบียบวินัย”	4. ประชาชน ขาดความร่วมมือ

จากตารางที่ 4 ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง
ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง พบว่า มีปัญหาดังนี้

ในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้ให้ข้อมูลข้อมูลสำคัญให้ความเห็นไป
ในทิศทางเดียวกัน ประเด็นปัญหานั้นเกิดจากประชาชนในพื้นที่ มีสาเหตุของปัญหา คือ สาเหตุ
จากประชากรมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย สาเหตุจากการขาดจิตสำนึก สาเหตุจาก
การบังคับใช้กฎหมาย สาเหตุจากการขาดความร่วมมือของประชาชน ซึ่งแต่ละสาเหตุมีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้

1. สาเหตุจากประชากรมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย เนื่องจากในเขตเทศบาล
นครแหลมฉบังมีประชากรแฝงจำนวนมาก เพราะเป็นแหล่งนิคม โรงงานอุตสาหกรรม มีคนเข้ามา
อาศัย และประกอบอาชีพจำนวนมาก เมื่อประชากรแฝงมีจำนวนมาก จึงเป็นสาเหตุทำให้ขยะ
ในพื้นที่มีจำนวนมากและเกิดปัญหาขยะขึ้น ดังปรากฏตามคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังมีความหลากหลาย ประชากรแฝงมีจำนวนมาก และคนต่างด้าว เข้ามาอาศัยทำมาหากินในเขตนิคมอุตสาหกรรมต่างคนต่างจิตใจจึงเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยาก”(จินดา ถนอมรอด, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“แหลมฉบังเป็นพื้นที่ใหญ่ มีคนมาอยู่เยอะ มีประชากรแฝงจำนวนมาก ปัญหาขยะจึงมีอยู่เยอะ” (ภูษิต แจ่มศรี, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนที่เข้ามาอยู่ในเขตแหลมฉบัง ส่วนใหญ่เป็นประชากรแฝง ซึ่งประชากรแฝง มีจุดประสงค์หลักเข้ามาเพื่อประกอบอาชีพและมีการย้ายที่อยู่อาศัยตามสภาวะเศรษฐกิจ” (นเรศ พิ๋วอ่อน, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

2. สาเหตุจากการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะนั้น มีหลายตัว ไม่มีความเป็นเอกภาพ ไม่ได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดการ โดยตรง อีกทั้งมีบทลงโทษที่ไม่รุนแรง ไม่เข้มงวดกวดขันจากเจ้าหน้าที่ในการสำรวจตรวจตราเพื่อหาผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย ในกรณีละเมิดหรือฝ่าฝืนเกี่ยวกับขยะ ผู้กระทำกลับได้รับการอนุโลม ผ่อนผันเหลือปรับอย่างเดียว ไม่ได้จำคุกตามที่กฎหมายระบุไว้ จึงกลับมากระทำผิดซ้ำ ๆ และผู้กระทำผิดรายใหม่ ๆ ก็ไม่ได้เกรงกลัวต่อกฎหมาย เพราะเห็นว่าเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการเคารพกฎหมาย หรือการรักษาระเบียบวินัย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ” (จินดา ถนอมรอด, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“กฎหมายในการจัดการขยะมีหลายตัว มีหลายหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบ ไม่มีความเป็นเอกภาพ และการบังคับใช้กฎหมายนั้นยังไม่เข้มงวด” (ภูษิต แจ่มศรี, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“การบังคับใช้กฎหมายยังไม่เข้มงวด อาจเป็นสาเหตุทำให้ประชาชนขาดระเบียบวินัย” (นเรศ พิ๋วอ่อน, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

3. สาเหตุจากการขาดจิตสำนึก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นประชากรแฝง มาจากทั่วประเทศ เพื่อหางานทำในเขตนิคมอุตสาหกรรม บางคนมาจากพื้นฐานครอบครัวที่ดี มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกดี แต่บางคนมาจากครอบครัวที่ต้องดิ้นรนหาเช้ากินค่ำ ครอบครัวไม่อบอุ่น ไม่ใส่ใจอบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี มีจิตสำนึก เมื่อมาอยู่ร่วมกันจึงไม่ได้ใส่ใจว่าต้องประพฤติตัวอย่างไรให้ถูกต้องหรือแม้แต่ประชากรดั้งเดิมซึ่งบางคนก็ขาดจิตสำนึกเช่นกัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประชาชนเหล่านี้ยังขาดจิตสำนึกอยู่มากในเรื่องความใส่ใจในการจัดการขยะ เช่น การทิ้งขยะเป็นเวลา การคัดแยกขยะ” (จินดา ถนอมรอด, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนเป็นคนนอกพื้นที่ จิตสำนึกในการรักพื้นที่ไม่มี” (ภูษิต แจ่มศรี, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนยังขาดจิตสำนึก ประเด็นสำคัญที่ทำให้ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในเรื่องของการมีส่วนร่วมเพราะว่าประชาชนที่เข้ามาอยู่ในเขตแหลมฉบัง ส่วนใหญ่เป็นประชากรแฝง” (นเรศ พิ๋วอ่อน, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

4. สาเหตุจากการขาดความร่วมมือของประชาชน เนื่องจากพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง เป็นเมืองใหญ่ มีความหลากหลายด้านประชากร สังคม และวัฒนธรรม การดำรงชีวิตแตกต่างกัน เมื่อมีกิจกรรมหรือข้อบังคับอันใดเกิดขึ้น ประชาชนก็จะไม่เห็นความสำคัญ ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะคิดว่าไม่ใช่บ้านของตน มาทำงานหาเงินเท่านั้น จะปฏิบัติตามหรือไม่ก็ได้ ถือว่าไม่ผิด แล้วแต่ความสมัครใจ ดังนั้นการขอความร่วมมือในการจัดการขยะจึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประชาชนไม่มีส่วนร่วม ไม่มีเวลารับฟังการอบรมความรู้เกี่ยวกับขยะ จึงไม่มีการใส่ใจในการ จัดการขยะที่ถูกต้อง” (จินดา ถนอมรอด, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนมีความรู้ แต่ความร่วมมือไม่ค่อยมี” (ภูษิต แจ่มศรี, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

ผลการสัมภาษณ์ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน

นางสาวมาลี (นามสมมุติ)	นางสาววิไล (นามสมมุติ)	นางสาวราตรี (นามสมมุติ)	นายพงษ์ (นามสมมุติ)	นายศักดิ์ (นามสมมุติ)	ข้อค้นพบ
“ประชาชน ยังขาด จิตสำนึก ในการจัดการ ขยะ”	“ชาวบ้าน ที่อาศัย ตามบ้านเรือน ยังคงไม่ได้รับ ความรู้ในเรื่อง ขยะ”	“ประชาชน ยังขาดจิตสำนึก ในการทิ้งขยะ ไม่เห็นถึง ความสำคัญของ สิ่งแวดล้อม”	“ยังมีประชาชน ในบางกลุ่มที่ยัง ไม่เข้าใจถึง ปัญหาของขยะ ตามบ้านเรือน และขาด จิตสำนึก ในการทิ้งขยะ”	“ผู้คนส่วนใหญ่ มีปัญหา ในด้านจิตสำนึก ในด้านของ การทิ้งขยะ”	1. การขาด ระเบียบ วินัย ในการจัดการ ขยะ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

นางสาวมาลี (นามสมมุติ)	นางสาววิไล (นามสมมุติ)	นางสาวราตรี (นามสมมุติ)	นายพงษ์ (นามสมมุติ)	นายศักดิ์ (นามสมมุติ)	ข้อค้นพบ
มักมีปัญหา การขาดวินัย ในการจัดการ ขยะ”	อยู่ร่วมกัน มากขึ้น ความเห็นแก่ตัว มากขึ้น ซึ่งมันก็	“ประชาชน ยังขาดวินัย ในการทิ้งขยะ มักทิ้งไม่ถูกที่	“ประชาชน ในบางกลุ่มที่ยัง ไม่เข้าใจถึง ปัญหาของขยะ	“ชาวบ้าน ส่วนมาก มีปัญหาในเรื่อง ระเบียบวินัย	2. การขาด จิตสำนึก 3. การขาด ความรู้
“ประชาชน ทิ้งขยะไม่เป็น เวลา ทำให้เกิด ปัญหาขยะ สะสมล้นถัง”	มาพร้อม ๆ กับ การขาดระเบียบ วินัยในการ จัดการขยะ”	มักทำลาย สภาพแวดล้อม”	มักขาดวินัย ในการจัดการ จัดการขยะ”	การทิ้งขยะ ซึ่งเกิดจาก ความเห็นแก่ตัว ในการที่จะทิ้ง ไม่ถูกที่”	ในการจัดการ ขยะ

จากตารางที่ 5 ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน พบว่า มีปัญหาดังนี้

ในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้ให้ข้อมูลข้อมูลสำคัญให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบังมีสาเหตุ คือ สาเหตุจากการขาดระเบียบวินัย สาเหตุจากการขาดจิตสำนึกและสาเหตุจากการขาดความรู้ในการจัดการขยะ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สาเหตุจากการขาดระเบียบวินัย เนื่องจากประชาชนจำนวนมากที่มาอาศัยอยู่ร่วมกันส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน เพราะจากการสำรวจประชากรแฝงคือคนต่างจังหวัดที่อพยพเข้ามาทำงานในย่านนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งคนเหล่านี้จะมุ่งทำงานอย่างเดียว ทั้งกลางวันและกลางคืน (ทำงานเป็นกะ) ไม่ได้มีเวลามาสงวนใจสังคมเท่าใดนัก จึงไม่ค่อยเอาใจใส่ และให้ความสำคัญกับระเบียบวินัยเท่าที่ควร เพราะคิดว่าไม่สำคัญ เป็นเรื่องไกลตัว จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ ดังปรากฏตามคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ชุมชนที่มีความเจริญ มีคนมาอยู่มาก มักมีปัญหาการขาดวินัยในการจัดการขยะ”
(มาลี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“คนส่วนใหญ่เมื่ออาศัยอยู่ร่วมกันมากขึ้น ความเห็นแก่ตัวมากขึ้นซึ่งมันก็มาพร้อม ๆ กับ
การขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะ” (วิไล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนยังขาดวินัยในการทิ้งขยะ มักทิ้งไม่ถูกที่ มักทำลายสภาพแวดล้อม”
(ราตรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนในบางกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจถึงปัญหาของขยะ มักขาดวินัยในการจัดการจัดการขยะ” (พงษ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ชาวบ้านส่วนมากมีปัญหาในเรื่องระเบียบวินัยการทิ้งขยะ ซึ่งเกิดจากความเห็นแก่ตัวในการที่จะทิ้งไม่ถูกที่” (ศักดิ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

2. สาเหตุจากการขาดจิตสำนึก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นประชากรแฝง มาจากทั่วประเทศ เพื่อหางานทำในเขตนิคมอุตสาหกรรม บางคนมาจากพื้นฐานครอบครัวที่ดี มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกดี แต่บางคนมาจากครอบครัวที่ต้องดิ้นรนหาเช้ากินค่ำ ครอบครัวไม่อบอุ่น ไม่ใส่ใจอบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี มีจิตสำนึก เมื่อมาอยู่รวมกันจึงไม่ได้ใส่ใจว่าต้องประพฤติตัวอย่างไรให้ถูกต้องหรือแม้แต่ประชากรดั้งเดิมซึ่งบางคนก็ขาดจิตสำนึกเช่นกัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการจัดการขยะ” (มาลี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการทิ้งขยะ ไม่เห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม” (ราตรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ยังมีประชาชนในบางกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจถึงปัญหาของขยะตามบ้านเรือนและขาดจิตสำนึกในการทิ้งขยะ” (พงษ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ผู้คนส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านจิตสำนึกในด้านของการทิ้งขยะ เพราะแหลมฉบังค่อนข้างมีความเจริญมากขึ้น” (ศักดิ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

3. สาเหตุจากการขาดความรู้ในการจัดการขยะ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่วัยทำงานเป็นประชากรแฝง ส่วนมากทำงานเป็นกะ ทั้งกลางวันกลางคืน ดังนั้นเมื่อเทศบาลจัดอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะขึ้น จะมีเพียงชาวบ้านบางกลุ่มที่มารับฟังการอบรมเท่านั้น ประชาชนวัยทำงานจึงขาดความรู้ในการจัดการขยะอยู่มาก จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ชาวบ้านที่อาศัยตามบ้านเรือนยังคงไม่ได้รับความรู้ในเรื่องขยะ” (วิไล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

ผลการสัมภาษณ์ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้นำชุมชน มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้นำชุมชน

ตลาดอ่าวอุดม	บ้านทุ่ง	บ้านนาเก่า	ไร่หนึ่ง	ชากยายจีน	ข้อค้นพบ
“ชาวบ้าน ในชุมชนยังขาด ความรู้ ในการจัดการ ขยะ”	“ประชาชน มีปัญหาในด้าน ความรู้เกี่ยวกับ การจัดการ ขยะ”	“ประชาชน ขาดความรู้ ในการจัดการ ขยะอย่างถูก วิธี”	“ประชาชน มีปัญหา ในด้าน การจัดการขยะ และขาด ความรู้เกี่ยวกับ ขยะ”	“การจัดการขยะ เป็นเรื่องที่ต้อง ให้ความสำคัญ อย่างมาก เพราะว่าคนสมัย นี้มันง่าย ไม่รู้จัก การทิ้งขยะขาด ความรู้ ความเข้าใจถึง ผลกระทบ ต่าง ๆ”	1. การขาด ความรู้ ในการจัดการ ขยะ 2. ประชากร มีจำนวนมาก 3. การทิ้งขยะ ไม่เป็นเวลา
“ชาวบ้าน ขาดจิตสำนึก อยู่มากในเรื่อง ความใส่ใจ ในการจัดการ ขยะมักทิ้งไม่เป็น ที่ เป็นทาง สร้าง ปัญหาให้คน เก็บ”	“ประชาชน มีปัญหาในด้าน วันหยุดงาน ไม่ตรงกัน เนื่องจาก มีการทำงาน ล่วงเวลา การทิ้งขยะจึง ทิ้งคนละเวลา จัดเก็บไม่หมด ในวันเดียว”	“ประชาชน ส่วนใหญ่ ทำงานเป็นกะ ทำให้เกิด ปัญหาการทิ้ง ขยะไม่เป็น เวลา”	“ประชาชน มีปัญหา ในด้านกรทิ้ง ขยะ มักทิ้ง ไม่ลงถัง”	“ประชาชน ไม่ทราบถึง กำหนดการทิ้ง ขยะที่เป็นเวลา หรือบางทีก็ทิ้ง ไม่ถูกต้อง”	
“ประชาชน ในชุมชนมา อาศัยอยู่เยอะ มีเวลา ในการพักผ่อน ต่างกัน จึงไม่ใส่ ใจในเรื่อง การจัดการขยะ”	“มีประชาชน เข้ามาอาศัยอยู่ เยอะในพื้นที่ แหลมฉบัง”	“ประชาชนมา อาศัยมากขึ้น ขยะจึงเพิ่มขึ้น ตาม”	ประชาชนมาก จึงไม่แปลก ที่ขยะจะมาก ตามไปด้วย”	“ประชาชน ขาดการมีส่วนร่วม ร่วม ในการจัดการ ขยะ”	

จากตารางที่ 6 ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง
ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง พบว่า มีปัญหาดังนี้

ในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้ให้ข้อมูลข้อมูลสำคัญให้ความเห็นไป
ในทิศทางเดียวกันว่าปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบังมีสาเหตุ คือ สาเหตุ
จากการขาดความรู้ในการจัดการขยะ สาเหตุจากประชากรมีจำนวนมาก และสาเหตุจากการทิ้งขยะ
ไม่เป็นเวลา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สาเหตุจากการขาดความรู้ในการจัดการขยะ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่วัยทำงาน เป็นประชากรแฝง ส่วนมากทำงานเป็นกะ ทั้งกลางวันกลางคืน ดังนั้นเมื่อเทศบาลจัดอบรม ให้ความรู้ในการจัดการขยะขึ้น จะมีเพียงชาวบ้านบางกลุ่มที่มารับฟังการอบรมเท่านั้น ประชาชน วัยทำงานจึงขาดความรู้ในการจัดการขยะอยู่มาก จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ชาวบ้านในชุมชนยังขาดความรู้ในการจัดการขยะ” (นาย ก (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนมีปัญหาในด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ” (นาย ข (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี” (นาย ค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนมีปัญหาในด้านการจัดการขยะและขาดความรู้เกี่ยวกับขยะ” (นาย ง (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“การจัดการขยะเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างมาก เพราะวาคนสมัยนี้มันง่าย ไม่รู้จัก การทิ้งขยะขาดความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบต่าง ๆ” (นาย จ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

2. สาเหตุจากประชากรมีจำนวนมาก เนื่องจากเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นพื้นที่ ขนาดใหญ่ มีความเจริญมากมายหลายด้าน มีนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีท่าเรือน้ำลึก ในการขนส่งสินค้า มีโรงงานมากมาย มีโรงกลั่นน้ำมันสำคัญของประเทศ ฯลฯ ดังนั้น เมื่อมีความเจริญประชากรทุกภูมิภาคก็หลั่งไหลเข้ามาทำงานประกอบอาชีพมากมาย จึงเป็นศูนย์รวมของ ประชากรวัยทำงาน และบางคนพาครอบครัวย้ายมาอยู่ลงหลักปักฐานสร้างฐานะที่นี้ ดังนั้น จึงมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกๆปี ซึ่งประชากรจำนวนมากนี้ก็สร้างขยะได้อย่างมหาศาล จากการอุปโภค บริโภคในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นต้องมีการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย เพราะประชากรวัยทำงานมีหลายกลุ่ม ทั้งกลางวัน กลางคืน เวลาทิ้งขยะจึงต่างกัน จึงเป็นสาเหตุ ทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประชาชนในชุมชนมาอาศัยอยู่เยอะ มีเวลาในการพักผ่อนต่างกัน จึงไม่ใส่ใจในเรื่อง การจัดการขยะ” (นาย ฉ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“มีประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่เยอะในพื้นที่แหลมฉบัง” (นาย ข (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“การที่เป็นเมืองอุตสาหกรรมขยะย่อมมีประชาชนมาอาศัยมากขึ้น ขยะจึงเพิ่มขึ้นตาม”
(นาย ค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“แหลมฉบังมีจำนวนประชาชนมาก จึงไม่แปลกที่ขยะจะมากตามไปด้วย” (นาย ง
(นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

3. สาเหตุจากการทิ้งขยะไม่เป็นเวลา เนื่องจากประชากรวัยทำงานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานในโรงงานในย่านนิคมอุตสาหกรรม ทำงานเป็นกะ ทั้งกลางวันและกลางคืน มีเวลาพักผ่อนต่างกัน ดังนั้น การกำหนดเวลาในการทิ้งขยะจึงเป็นไปได้ยากและไม่สามารถควบคุมการทิ้งขยะให้อยู่ในระบบได้เช่นกัน การเก็บขยะจึงไม่สามารถจัดเก็บให้หมดได้ในช่วงเช้า ซึ่งจะมีคนนำขยะมาทิ้งอีกตลอดทั้งวัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประชาชนมีปัญหาในด้านวันหยุดงานไม่ตรงกัน เนื่องจากมีการทำงานล่วงเวลา การทิ้งขยะจึงทิ้งคนละเวลา จัดเก็บไม่หมดในวันเดียว” (นาย ข (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนส่วนใหญ่ทำงานเป็นกะ ทำให้เกิดปัญหาการทิ้งขยะไม่เป็นเวลา”
(นาย ค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนไม่ทราบถึงกำหนดการทิ้งขยะที่เป็นเวลาหรือบางทีก็ทิ้งไม่ถูกต้อง”
(นาย จ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

ผลการสัมภาษณ์ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ปัญหาในการจัดการขยะจากกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง

นายโชค (นามสมมุติ)	นายบุญ (นามสมมุติ)	นายอุดม (นามสมมุติ)	นายทองอยู่ (นามสมมุติ)	นายเจ็ด (นามสมมุติ)	นางดารา (นามสมมุติ)	นางพิมล (นามสมมุติ)	นางผ่องศรี (นามสมมุติ)	นางนุช (นามสมมุติ)	นางพิมพ์พร (นามสมมุติ)	ข้อค้นพบ
“ในการจัดการขยะตามหลักการเป็นเรื่องที่ยากประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในวิถีปฏิบัติ จึงขาดวินัยในการทิ้งขยะ”	“ประชาชนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในแหลมฉบังมีจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาขยะมาก การจัดการขยะ”	“การขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะและขั้นตอนกระบวนการต่างๆของการจัดการขยะ”	“ประชาชนยังมีปัญหาในด้านความรู้ในการจัดการขยะ”	“ประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะว่าทำอย่างไร”	“ประชาชนในชุมชนยังขาดความรู้ในการจัดการขยะตามบ้านเรือน”	“ประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการเคารพกฎหมาย หรือการรักษาระเบียบวินัย”	“ประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัย ไม่ใส่ใจในการทิ้งขยะ”	“ประชาชนบางส่วนไม่มีระเบียบวินัย ไม่ใส่ใจในการทิ้งขยะ”	“ประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัยขาดความใส่ใจในการจัดการขยะ”	1. การขาดระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ 2. ประชากรมีจำนวนมาก 3. การขาดความรู้ในการจัดการขยะ 4. การบังคับใช้กฎหมายยังไม่เข้มงวด 5. การขาดความร่วมมือ
“การที่มีประชากรมาก ทำให้ปริมาณขยะมากขึ้น”	“การที่คนมีจำนวนมาก ย่อมส่งผลทำให้ขยะเพิ่มขึ้น”	“การที่คนมีจำนวนมาก ย่อมส่งผลทำให้ขยะเพิ่มขึ้น”	“การที่คนมีจำนวนมาก และไม่มีความร่วมมือ”	“การที่คนมีจำนวนมาก และไม่มีความร่วมมือ”	“การที่คนมีจำนวนมาก และไม่มีระเบียบวินัยในการรักษาความสะอาด”	“การที่คนมีจำนวนมาก และไม่มีระเบียบวินัยในการรักษาความสะอาด”	“การที่คนมีจำนวนมาก และไม่มีระเบียบวินัยในการรักษาความสะอาด”	“การที่คนมีจำนวนมาก และไม่มีระเบียบวินัยในการรักษาความสะอาด”	“การที่คนมีจำนวนมาก และไม่มีระเบียบวินัยในการรักษาความสะอาด”	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

นายโชค (นามสมมุติ)	นายบุญ (นามสมมุติ)	นายอุดม (นามสมมุติ)	นายทองอยู่ (นามสมมุติ)	นายเจ็ด (นามสมมุติ)	นางดารา (นามสมมุติ)	นางพิมล (นามสมมุติ)	นางผ่องศรี (นามสมมุติ)	นางนุช (นามสมมุติ)	นางพิมพ์พร (นามสมมุติ)	ข้อค้นพบ
ตามไปด้วย”	ไม่เข้มงวด ส่งผลให้ ประชาชน ไม่มีระเบียบ วินัย”	การขอ ความร่วมมือ ก็ทำได้ยาก การรับฟัง ข่าวสาร ก็อาจ ไม่ทั่วถึง”		บางส่วนที่ไม่ มีระเบียบวินัย ในเรื่องของ การทิ้งขยะให้ เป็นเวลา”	ท่าเรือ มีคน เข้ามา ประกอบ อาชีพมาก ทำให้ขยะมาก ตามด้วย”	การกระจาย ข่าวสาร ทั่วถึง”	ทำงาน จึง เป็นสาเหตุ หนึ่งที่ทำให้ เกิดปัญหา ขยะเพิ่ม มากขึ้น”	เนื่องจาก เป็นแหล่ง โรงงาน มีคนเข้ามา ประกอบ อาชีพหลากหลาย จึงเกิด ขยะมากขึ้น ตามไปด้วย”	ความสะอาด เป็นสิ่งที่ยาก พอสมควร”	6. การ ประชา สัมพันธ์ ข่าวสาร ไม่ทั่วถึง

จากตารางที่ 7 ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ตามความคิดเห็นของกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ พบว่า มีปัญหาดังนี้

ในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบัง ผู้ให้ข้อมูลข้อมูลสำคัญให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบังมีสาเหตุ คือ สาเหตุจากการขาดระเบียบวินัย สาเหตุจากประชากรมีจำนวน สาเหตุจากการขาดความรู้ในการจัดการขยะ สาเหตุจากการบังคับใช้กฎหมาย สาเหตุจากการขาดความร่วมมือของประชาชน และสาเหตุจากการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึงโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สาเหตุจากการขาดระเบียบวินัย เนื่องจากประชาชนจำนวนมากที่มาอาศัยอยู่ร่วมกันส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน เพราะจากการสำรวจประชากรแฝงคือคนต่างจังหวัดที่อพยพเข้ามาทำงานในย่านนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งคนเหล่านี้จะมุ่งทำงานอย่างเดียวทั้งกลางวันและกลางคืน (ทำงานเป็นกะ) ไม่ได้มีเวลามาสนใจสังคมเท่าใดนัก จึงไม่ค่อยเอาใจใส่ และให้ความสำคัญกับระเบียบวินัยเท่าที่ควร เพราะคิดว่าไม่สำคัญ เป็นเรื่องไกลตัว จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ ดังปรากฏตามคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

“ในการจัดการขยะถ้าตามหลักการเป็นเรื่องที่ยากประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในวิธีปฏิบัติ จึงขาดวินัยในการทิ้งขยะ” (นายโชค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด ส่งผลให้ประชาชนไม่มีระเบียบวินัย” (นายบุญ (นามสมมุติ), 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนขาดระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ” (นายอุดม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“บางคนขาดระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ” (นายทองอยู่ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ยังมีประชาชนบางส่วนที่ไม่มีระเบียบวินัยในเรื่องของการทิ้งขยะให้เป็นเวลา” (นายเชิด (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนคนบางกลุ่มไม่มีระเบียบวินัยในการรักษาความสะอาด” (นางคารา (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ไม่เห็นความสำคัญในการเคารพกฎหมาย หรือการรักษาระเบียบวินัย” (นางพิมล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัยเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายนั้นยังไม่เข้มงวด” (นางพองศรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“การเข้ามาทำงานของผู้คนจำนวนมากจึงไม่เห็นความสำคัญในการเคารพกฎหมาย หรือการรักษาระเบียบวินัยในการจัดการขยะ” (นางนุช (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัยขาดความใส่ใจในการจัดการขยะ เพราะ การบังคับใช้กฎหมายยังไม่เข้มงวด” (นางพิมพ์พร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

2. สาเหตุจากประชากรมีจำนวนมาก เนื่องจากเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ มีความเจริญมากมายหลายด้าน มีนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีท่าเรือน้ำลึก ในการขนส่งสินค้า มีโรงงานมากมาย มีโรงกลั่นน้ำมันสำคัญของประเทศ ฯลฯ ดังนั้น เมื่อมีความเจริญประชากรทุกภูมิภาคก็หลั่งไหลเข้ามาทำงานประกอบอาชีพมากมาย จึงเป็นศูนย์รวมของประชากรวัยทำงาน และบางคนพาครอบครัวย้ายมาอยู่ลงหลักปักฐานสร้างฐานะที่นี่ ดังนั้น จึงมีประชากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ปี ซึ่งประชากรจำนวนมากนี้ก็สร้างขยะได้อย่างมหาศาล จากการอุปโภค บริโภคในชีวิตประจำวัน จึงจำเป็นต้องมีการรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย เพราะประชากรวัยทำงานมีหลายกลุ่ม ทั้งกลางวัน กลางคืน เวลาทิ้งขยะจึงต่างกัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การที่มีประชากรมาก ทำให้ปริมาณขยะมากขึ้นตามไปด้วย” (นายโชค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในแหลมฉบังมีจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาขยะมาก การจัดการยากขึ้น” (นายบุญ (นามสมมุติ), 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“การที่มีคนมากย่อมส่งผลทำให้ขยะเพิ่มขึ้น การขอความร่วมมือก็ทำได้ยาก การรับฟังข่าวสารก็อาจไม่ทั่วถึง” (นายอุดม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“การที่มีประชาชนมากขึ้นก็ส่งผลต่อการทิ้งขยะเช่นกัน” (นายทองอยู่ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนในพื้นที่มีจำนวนมากและไม่ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการทิ้งขยะ” (นายเชิด (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“แหลมฉบังเป็นที่ดิน โรงงาน ย่านท่าเรือ มีคนเข้ามาประกอบอาชีพมาก ทำให้ขยะมากตาม” (นางดารา (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ที่นี่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมที่คนมาอาศัยอยู่มากทำให้ยากต่อการกระจายข่าวสารทั่วถึง” (นางพิมล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนในพื้นที่มีเยอะ ทั้งประชาชนที่มีอยู่เดิม และประชาชนที่ย้ายเข้ามาทำงาน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาขยะเพิ่มมากขึ้น” (นางผ่องศรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“มีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก เนื่องจากเป็นแหล่ง โรงงานมีคนเข้ามาประกอบอาชีพ หลาก หลาย จึงเกิดขยะมากขึ้นตามไปด้วย” (นางนุช (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นในชุมชนทำให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาดเป็นสิ่งที่ ยากพอสมควร” (นางพิมพ์พร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

3. สาเหตุจากการขาดความรู้ในการจัดการขยะ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่วัยทำงาน เป็นประชากรแฝง ส่วนมากทำงานเป็นกะ ทั้งกลางวันกลางคืน ดังนั้นเมื่อเทศบาลจัดอบรม ให้ความรู้ในการจัดการขยะขึ้น จะมีเพียงชาวบ้านบางกลุ่มที่มารับฟังการอบรมเท่านั้น ประชาชน วัยทำงานจึงขาดความรู้ในการจัดการขยะอยู่มาก จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประชาชนบางส่วนไม่มีความรู้ในการจัดการขยะ” (นายบุญ (นามสมมุติ), 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“การขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะและขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ของ การจัดการขยะ” (นายอุดม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนยังมีปัญหาในด้านความรู้ในการจัดการขยะ” (นายทองอยู่ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนขาดความรู้ ในการจัดการขยะว่าทำอะไร ทำแล้วได้อะไร” (นายเชิด (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนในชุมชนยังขาดความรู้ในการจัดการขยะตามบ้านเรือน การจัดการขยะ ไม่ถูกวิธี” (นางดารา (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนขาดความรู้ ทำให้ไม่มีความร่วมมือ” (นางพิมล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนยังขาดความรู้และข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการขยะ” (นางนุช (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

4. สาเหตุจากการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะนั้น มีหลายตัว ไม่มีความเป็นเอกภาพ ไม่ได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดการ โดยตรง อีกทั้งมีบทลงโทษ ที่ไม่รุนแรง ไม่เข้มงวดกวัดขั้นจากเจ้าหน้าที่ในการสำรวจตรวจตราเพื่อหาผู้กระทำผิดมาดำเนินคดี ตามกฎหมาย ในกรณีละเมิดหรือฝ่าฝืนเกี่ยวกับขยะ ผู้กระทำกลับได้รับการอนุโลม ผ่อนผัน เหลือปรับอย่างเดียว ไม่ได้จำคุกตามที่กฎหมายระบุไว้ จึงกลับมากระทำผิดซ้ำ ๆ และผู้กระทำผิด รายใหม่ ๆ ก็ไม่ได้เกรงกลัวต่อกฎหมาย เพราะเห็นว่าเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิด ปัญหาขยะในพื้นที่ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด ส่งผลให้ประชาชนไม่มีระเบียบวินัย” (นายบุญ (นามสมมุติ), 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการเคารพกฎหมาย หรือการรักษาระเบียบวินัย” (นางพิมล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัยเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายนั้นยังไม่เข้มงวด” (นางผ่องศรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัยขาดความใส่ใจในการจัดการขยะ เพราะการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เข้มงวด” (นางพิมพ์พร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

5. สาเหตุจากการขาดความร่วมมือของประชาชน เนื่องจากพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง เป็นเมืองใหญ่ มีความหลากหลายด้านประชากร สังคม และวัฒนธรรม การดำรงชีวิตแตกต่างกัน เมื่อมีกิจกรรมหรือข้อบังคับอันใดเกิดขึ้น ประชาชนก็จะไม่เห็นความสำคัญ ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะคิดว่าไม่ใช่บ้านของตน มาทำงานหาเงินเท่านั้น จะปฏิบัติตามหรือไม่ก็ได้ ถือว่าไม่ผิดแล้วแต่ความสมัครใจ ดังนั้นการขอความร่วมมือในการจัดการขยะจึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การที่มีคนมากย่อมส่งผลทำให้ขยะเพิ่มขึ้น การขอความร่วมมือก็ทำได้ยาก การรับฟังข่าวสารก็อาจไม่ทั่วถึง” (นายอุดม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนขาดความรู้ ทำให้ไม่มีความร่วมมือ” (นางพิมล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นในชุมชนการให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาด เป็นสิ่งที่ยากพอสมควร” (นางพิมพ์พร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

6. สาเหตุจากการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง เนื่องจากพื้นที่ที่อยู่ในการดูแลของเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นพื้นที่ใหญ่ มีทั้งแหล่งชุมชน นิคมอุตสาหกรรมจำนวนมาก มีท่าเรือ น้ำลึกที่สำคัญเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ จึงมีประชากรจำนวนมากเข้ามาอาศัย ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงไม่ทั่วถึงทุกภาคส่วน เพราะปัจจุบันเทศบาลนครแหลมฉบังใช้วิธีประกาศตามเครื่องขยายเสียงทั้ง 23 ชุมชน และการใช้รถยนต์ขับตระเวนประเทศจากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ซึ่งก็อาจจะไม่ทั่วถึง หรือบางคนอาจไม่อยู่ฟังหรือไม่ได้ยินในขณะนั้น จึงทำให้การประชาสัมพันธ์วิธีนี้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การที่มีคนมากย่อมส่งผลทำให้ขยะเพิ่มขึ้น การขอความร่วมมือก็ทำได้ยาก การรับฟังข่าวสารก็อาจไม่ทั่วถึง” (นายอุดม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ที่นี่เป็นแหล่งอุตสาหกรรมการที่คนมาอาศัยอยู่มากทำให้ยากต่อการกระจายข่าวสารทั่วถึง” (นางพิมพ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนยังขาดความรู้และข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการขยะ” (นางนุช (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

ส่วนที่ 3 แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

ผลการสัมภาษณ์ แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง

นางจินดา ธนอมรอด นายกเทศมนตรี นครแหลมฉบัง	นายภูษิตแจ่มศรี ปลัดเทศบาลนครแหลม ฉบัง	นายเรศ ฝิวอ่อน หัวหน้าฝ่ายรักษา ความสะอาด	แนวทางการแก้ปัญหา
“จัดอบรม สร้างความรู้ให้กับประชาชนเกิดความเข้าใจในการจัดการขยะอย่างถูกต้อง”	“การบูรณาการกฎหมายต่างๆ ให้เป็นเอกภาพแล้วมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดการในเรื่องของขยะทั้งหมด”	“แก้ไขที่ต้นทางคือแก้ไขที่ตัวประชาชนให้ประชาชนมีจิตสำนึก”	1. จัดอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะที่ถูกต้องวิธี
“พยายามที่จะเสนอให้รัฐออกกฎหมายที่เข้มงวดและมีบทลงโทษที่หนักมากขึ้น”	ในเรื่องของขยะทั้งหมดโดยรัฐบาลต้องโอนอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง”	“ใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด”	2. สร้างจิตสำนึก
“ปลูกจิตสำนึก ระเบียบวินัยในการทิ้งขยะให้กับประชาชน”	“ปลูกฝังสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น”	“ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยจัดอบรมการจัดการขยะที่ถูกต้องวิธีก่อนนำมาทิ้ง”	3. บังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด
“สร้างความร่วมมือในการจัดการขยะภาคีรัฐภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ”	“ประชาชนต้องให้ความร่วมมือ ในการเข้าร่วมรับฟังการอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะ”	“ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่จะจัดอบรมการจัดการขยะที่ถูกต้องวิธีก่อนนำมาทิ้ง”	4. การสร้างความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ

จากตารางที่ 8 แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบังได้เสนอแนวทางในการจัดการขยะชุมชนสอดคล้องกัน คือ การจัดอบรมให้ความรู้ การสร้างจิตสำนึก การบังคับใช้กฎหมาย และการสร้างความร่วมมือ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. อบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ คือ การจัดกิจกรรมหรือจัดโครงการต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายให้ประชาชนทราบถึงวิธีการจัดการขยะที่ถูกต้อง ตั้งแต่ขยะในครัวเรือนจนถึงขั้นตอนที่นำมาทิ้งลงถัง เพื่อรอเทศบาลจัดเก็บ เช่น การคัดแยกขยะแห้ง ขยะเปียก ขยะมีพิษ ขยะอันตราย ควรคัดแยกออกจากกันแล้วบรรจุลงถุงดำมัดปากถุงให้แน่นก่อนนำมาทิ้งลงถังในเวลาที่เหมาะสมที่กำหนด เป็นต้น การจัดอบรมให้ความรู้นี้ นอกจากจะให้ความรู้ในการแยกขยะแล้ว ยังต้องอธิบายให้ประชาชนทราบถึงข้อเสียของขยะว่ามีอะไรบ้าง อาจจัดทำในรูปแบบของรูปภาพประกอบคำบรรยาย แผ่นพับ โบว์ชัวร์ เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนรับทราบทุกช่องทางของการสื่อสาร สำหรับกรณีที่ประชาชนติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมฟังการอบรมบรรยายได้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“จัดอบรม สร้างความรู้ ให้กับประชาชนเกิดความเข้าใจในการจัดการขยะอย่างถูกต้อง”
(จินดา ถนอมรอด, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนต้องให้ความร่วมมือ ในการเข้าร่วมรับฟังการอบรม” (ภูษิต แจ่มศรี,
สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยจัดอบรมการจัดการขยะที่ถูกวิธีก่อนนำมาทิ้ง”
(นเรศ ผิวอ่อน, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

2. การสร้างจิตสำนึก คือ การที่บุคคลจะมีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดี จำเป็นต้องมีการอบรมสั่งสอนหรือซึมซับจากประสบการณ์ จากครอบครัวหรือสังคมรอบตัว ต้องผ่านการกระทำจนเป็นสันดานแห่งความดีหรือจิตสำนึกนั่นเอง อยู่ ๆ จะให้มีจิตสำนึกขึ้นเอง คงจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกจะต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัวก่อน พ่อแม่อบรมลูก ครูอบรมนักเรียน ผู้บังคับบัญชาอบรมลูกน้อง เมื่อมีการปลูกฝังจิตสำนึกในด้านการจัดการขยะแล้ว ประชาชนจะให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เกิดความเอาใจใส่บ้านเรือน หรือที่พัก ที่ทำงาน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตนเกี่ยวข้องในการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ปลูกจิตสำนึก ความมีระเบียบวินัยให้กับประชาชนในพื้นที่” (จินดา ถนอมรอด,
สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ปลูกฝังสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น” (ภูษิต แจ่มศรี, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“แก้ไขที่ต้นทางคือแก้ไขที่ตัวประชาชนให้ประชาชนมีจิตสำนึก” (นเรศ ผิวอ่อน, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

3. การบังคับใช้กฎหมาย คือ การนำเอากฎหมายมาบังคับใช้กับเรื่องการจัดการขยะอย่างเคร่งครัด กฎหมายในการจัดการขยะมีหลายตัว มีหลายหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบ ควรมีความเข้มงวดมากขึ้น กฎหมายที่มีบทลงโทษมากกว่าการจับปรับเงินไม่ก็บาทเท่านั้น อาจมีบทลงโทษที่รุนแรงขึ้น เช่น ปรับเงินมากขึ้น มีจำคุกด้วย ซึ่งประชาชนก็จะหันมาสนใจและเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิดกฎหมาย หากจะทิ้งขยะ ก็ต้องมีจิตสำนึกว่าต้องทิ้งลงถังเท่านั้น ไม่ทิ้งข้างทางหรือหากลักลอบนำขยะไปทิ้งในที่ห้ามทิ้ง เป็นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นที่ส่วนบุคคล อาจมีโทษจำคุกเพิ่มขึ้นจากการปรับ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“พยายามที่จะนำเสนอให้รัฐออกกฎหมายที่เข้มงวดและมีบทลงโทษที่หนักมากขึ้น เพื่อให้คนเกรงกลัวในการทิ้งขยะไม่เป็นที่” (จินดา ถนอมรอด, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“การบูรณาการกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นเอกภาพแล้วมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดการในเรื่องของขยะทั้งหมด โดยรัฐบาลต้องโอนอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง” (ภูษิต แจ่มศรี, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“รัฐบาลควรกำหนดบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ใครเป็นผู้ก่อ คนนั้นต้องเป็นผู้จ่าย ใครก่อขยะคนนั้นก็จ่ายขยะ” (นเรศ ผิวอ่อน, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

4. การสร้างความร่วมมือ คือ การทำให้ประชาชนในพื้นที่รักบ้านเกิด รักที่อยู่อาศัย รักประเทศชาติ เมื่อประชาชนเกิดความรัก ก็จะรู้สึกหวงแหนถิ่นฐานบ้านเกิด ไม่อยากให้ที่ของตนเองสกปรก อยากมีสิ่งแวดล้อมและทิวทัศน์ที่สวยงาม ดังนั้น ประชาชนจะต้องให้ความร่วมมือและเอาใจใส่ในการจัดการขยะตามนโยบายของเทศบาล เทศบาลจะต้องนำความเจริญมาสู่ประชาชน ให้ได้รับบริการสาธารณะที่ดี ไม่เพิกเฉยต่อความเดือดร้อน ขยะในถังที่วางไว้ทั่วทุกซอยจะต้องจัดเก็บให้หมด เพื่อไม่ให้มีกลิ่นเหม็นรบกวน เมื่อประชาชนเห็นว่าเทศบาลเอาใจใส่ บริการประชาชนอย่างเต็มที่ ก็จะได้รับความร่วมมือตอบแทน ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือในการทิ้งขยะเป็นเวลา การคัดแยกขยะ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“สร้างความร่วมมือในการจัดการขยะภาครัฐ ภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ” (จินดา ถนอมรอด, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนต้องให้ความร่วมมือ ในการเข้าร่วมรับฟังการอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะ” (ภูษิต แจ่มศรี, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

“ทุกฝ่ายควรมีความร่วมมือกันในการจัดการปัญหาขยะ ไม่ว่าจะภาครัฐหรือภาคเอกชน” (นเรศ พิวอ่อน, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2560)

ผลการสัมภาษณ์แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน

นางสาวมาลี (นามสมมุติ)	นางสาววิไล (นามสมมุติ)	นางสาวราตรี (นามสมมุติ)	นายพงษ์ (นามสมมุติ)	นายศักดิ์ (นามสมมุติ)	แนวทางการ แก้ไขปัญหา
“การจัดการด้าน สภาพแวดล้อม ในชุมชน ต้องมีการให้ ความรู้กับ ประชาชน ในชุมชน ในการจัดการ ขยะ”	“ชาวบ้านที่อาศัย ตามบ้านเรือน ต้องได้รับความรู้ ในเรื่องขยะ ต้องปลูกฝัง ตั้งแต่เยาว์วัย”	“ประชาชนต้อง มีความรู้ ในการทิ้งขยะ และเล็งเห็นถึง ความสำคัญของ สิ่งแวดล้อม จึงต้องมีการให้ ข้อมูลข่าวสาร อย่างทั่วถึง”	“สร้างความรู้ และความเข้าใจ ให้กับ ประชาชนใน การจัดการ ขยะ”	“จำเป็นต้องมี การให้ความรู้ แก่ประชาชน” “ควรมีการจัด โครงการสร้าง จิตสำนึก ให้ประชาชน ตระหนักถึง ความสำคัญ ของปัญหาขยะ ในอนาคต”	1. เพิ่ม ความรู้ ความเข้าใจ ในการ จัดการขยะ 2. การสร้าง จิตสำนึก
“การสร้าง จิตสำนึก ในการรักษา ความสะอาด ในพื้นที่ที่ตน อาศัยอยู่”	“ควรส่งเสริม และปลูกฝัง จิตสำนึกที่ดีงาม กับประชาชน ทุกกลุ่ม”	“ประชาชน ต้องมีจิตสำนึก ในการรักษา ความสะอาด”	“ประชาชนต้อง ใส่ใจและมี จิตสำนึกที่ดีใน การจัดการขยะ ตามบ้านเรือน”		

จากตารางที่ 9 แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชนได้เสนอแนวทางในการจัดการขยะชุมชนสอดคล้องกัน คือ การเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ และการสร้างจิตสำนึกปลูกฝังให้ประชาชนเอาใจใส่ในพื้นที่ตนอาศัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ คือ การทำให้ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรม อบรม บรรยายด้วยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ สามารถอธิบายให้ประชาชนเข้าใจง่าย รู้ถึงขั้นตอนการคัดแยกขยะ และรับรู้ถึงข้อเสียของขยะที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ ว่าทำไมประชาชนถึงต้องให้ความร่วมมือ แล้วจะได้รับประโยชน์อะไร การเพิ่มความรู้ต้องกระจายไปให้ทั่วถึง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ด้วยการสื่อสารหลาย ๆ ช่องทาง เช่น เกล็ดทีวี แผ่นพับ โบว์ชัวร์ สื่อโซเชียลต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การจัดการด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ต้องมีการให้ความรู้กับประชาชนในชุมชนในการจัดการขยะ” (นางสาวมาลี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ชาวบ้านที่อาศัยตามบ้านเรือนต้องได้รับความรู้ในเรื่องขยะ ต้องปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัย” (นางสาววิไล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนต้องมีความรู้ในการทิ้งขยะ และเล็งเห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม จึงต้องมีการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง” (นางสาวราตรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“สร้างความรู้และความเข้าใจให้กับประชาชนในการจัดการขยะ” (นายพงษ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“จำเป็นต้องมีการให้ความรู้แก่ประชาชน” (นายศักดิ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

2. การสร้างจิตสำนึก คือ การที่บุคคลจะมีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดี จำเป็นต้องมีการอบรมสั่งสอน หรือซึมซับจากประสบการณ์ จากครอบครัวหรือสังคมนั้นๆ ต้องผ่านการกระทำจนเป็นสันดานแห่งความดีหรือจิตสำนึกนั่นเอง อยู่ ๆ จะให้มีจิตสำนึกขึ้นเองคงจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกจะต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัวก่อน พ่อแม่อบรมลูก ครู อบรมนักเรียน ผู้บังคับบัญชาอบรมลูกน้อง เมื่อมีการปลูกฝังจิตสำนึกในด้านการจัดการขยะแล้ว ประชาชนจะได้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เกิดความเอาใจใส่บ้านเรือน หรือที่พัก ที่ทำงาน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตนเกี่ยวข้องในการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดในพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่” (นางสาวมาลี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ควรส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีงามกับประชาชนทุกกลุ่ม” (นางสาววิไล (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนต้องมีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด” (นางสาวราตรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนต้องใส่ใจและมีจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะตามบ้านเรือน” (นายพงษ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

“ควรมีการจัดโครง การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาขยะในอนาคต” (นายศักดิ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2560)

ผลการสัมภาษณ์แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้นำชุมชน มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มผู้นำชุมชน

ตลาดอ่าวอุดม	บ้านทุ่ง	บ้านนาเก่า	ไร่หนึ่ง	ชากายเงิน	แนวทางการแก้ปัญหา
“ควรสร้างจิตสำนึกในเรื่องความใส่ใจในการจัดการขยะทั้งที่เป็นที่เป็นทาง สร้างวินัยให้กับตนเอง”	“ประชาชนควรมีระเบียบวินัย ซึ่งการมีระเบียบวินัยนั้นต้องเริ่มที่ตัวบุคคลก่อน ถ้ามีระเบียบวินัยแล้วก็จะมีการรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการจัดการขยะให้ถูกวิธี”	“เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม เราต้องมีระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ”	“มีการติดป้ายเตือนให้ทิ้งขยะลงถังเพื่อสร้างความมีระเบียบวินัย”	“มีการให้ความรู้ สร้างระเบียบวินัยแก่คนในพื้นที่ ให้มีความรักพื้นที่ของตน”	1. การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ (100 %)
		“มีการรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาด”	“ต้องมีการรณรงค์เรื่องการจัดการขยะชุมชน”	“มีการสาธิตการคัดแยกขยะและการรณรงค์ให้นำขยะกลับมาใช้ใหม่”	2. การเสริมสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะ (100 %)
	ประชาชนให้ความร่วมมือกันดูแลด้านการจัดการขยะ”	“มีความรอบตัว”			

จากตารางที่ 10 แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้นำชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบังได้เสนอแนวทางในการจัดการขยะชุมชนสอดคล้องกัน คือ การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ และการเสริมสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การรณรงค์และประชาสัมพันธ์การจัดการขยะ คือ การพยายามในการสื่อสารให้สาธารณชนได้ทราบถึงการจัดการขยะที่ถูกต้อง ซึ่งการรณรงค์นี้มีอิทธิพลทางสังคมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างพลังมวลชน เดินถือป้ายประชาสัมพันธ์ การเดินไปแจกใบปลิว เพื่อให้ประชาชนได้ตื่นตัวในการจัดการขยะอย่างจริงจัง หันมาเอาใจใส่เรื่องขยะมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“การรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการจัดการขยะให้ถูกวิธี” (นาย ก (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“การรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือกันดูแลด้านการจัดการขยะ” (นาย ข (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“มีการรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือกันดูแลสภาพแวดล้อมรอบตัว” (นาย ค (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“ต้องมีการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะชุมชน” (นาย ง (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“มีการสาธิตการคัดแยกขยะและการรณรงค์ให้นำขยะกลับมาใช้ใหม่” (นาย จ (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

2. การเสริมสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะ คือ การกำหนดแบบแผน กฎเกณฑ์ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะ เช่น การทิ้งขยะลงถัง การแยกขยะก่อนทิ้ง การทิ้งขยะเป็นเวลาเพื่อง่ายในการจัดเก็บ เป็นต้น ซึ่งระเบียบวินัยนี้ไม่ใช่เรื่องยากที่คนในสังคมจะปฏิบัติตาม หากแต่คน ๆ นั้น จะต่อต้านจากจิตสำนึกที่เขาได้อยู่เพราะเหตุผลบางอย่าง เช่น ความมั่งงาย ความขี้เกียจ ความสบายจนเคยตัว เป็นต้น คนที่มีระเบียบวินัยเป็นคนที่สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตนได้ตามแบบแผน กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ถ้าทุกคนสร้างระเบียบวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้จนเป็นนิสัยแล้ว ปัญหาการขยะก็คงไม่เกิดขึ้นแน่นอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ควรสร้างจิตสำนึกในเรื่องความใส่ใจในการจัดการขยะทิ้งเป็นที่ เป็นทาง สร้างวินัยให้กับตนเอง” (นาย ก (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนควรมีระเบียบวินัย ซึ่งการมีระเบียบวินัยนั้นต้องเริ่มที่ตัวบุคคลก่อน ถ้ามีระเบียบวินัยแล้วก็จะมิจิตสำนึกในการรักพื้นที่ช่วยกันรักษาความสะอาด” (นาย ข (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม เราต้องมีระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ” (นาย ค (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“มีการคิดป้ายเตือนให้ทิ้งขยะลงถังเพื่อสร้างความมีระเบียบวินัย” (นาย ง (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“มีการให้ความรู้ สร้างสร้างระเบียบวินัยแก่คนในพื้นที่ ให้มีความรักพื้นที่ของตน” (นาย จ (นามสมมติ), สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

ผลการสัมภาษณ์แนวทางในการจัดการขยะจากกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล นครแหลมฉบัง มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 แนวทางการจัดการขยะจากกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง

นายโชค (นามสมมุติ)	นายบุญ (นามสมมุติ)	นายอุดม (นามสมมุติ)	นายทองอยู่ (นามสมมุติ)	นายเจ็ด (นามสมมุติ)	นางดารา (นามสมมุติ)	นางพิมพ์ (นามสมมุติ)	นางผ่องศรี (นามสมมุติ)	นางนุช (นามสมมุติ)	นางพิมพ์พร (นามสมมุติ)	แนวทางการ แก้ไขปัญหา
“เพื่อความ เป็นระเบียบ ในสังคม เรา ต้องช่วยกัน การจัดการ ขยะให้เป็น ระเบียบเพื่อ สร้าง จิตสำนึกที่ดี ต่อสังคม”	“ประชากร แฝงมี จำนวนมาก การจัดการ ขยะเป็นสิ่ง ที่ทุกคน ต้องช่วยกัน สร้าง วินัยแก่ ตนเองและ คนรอบข้าง”	“การจัดการ ขยะทุกคน ต้องช่วยกัน สร้าง ระเบียบวินัย ในการ จัดการขยะ โดยเริ่มจาก ที่บ้านและที่ ทำงาน”	“ควรมีการ ปลูก จิตสำนึกที่ดี ในการดูแล ความสะอาด การทิ้งขยะ ให้ถูกที่ถูก ทางเพื่อ สร้างวินัยแก่ ตนเอง”	“ประชาชน ควรมี จิตสำนึก ใน เรื่องของการ มีส่วนร่วมกัน ในสังคม”	นางดารา หน่วยงาน ต้องให้ความ ร่วมมือกัน มีการส่งเสริม การให้ความรู้ เกี่ยวกับการ จัดการขยะ เพื่อสร้าง จิตสำนึกและ ระเบียบวินัย ให้แก่ ประชาชน จัดการขยะ ตามระเบียบ และทราบถึง ผลกระทบ ในอนาค”	นางพิมพ์ “มีการ รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้มาก ขึ้นเพื่อสร้าง จิตสำนึกที่ดี ในการ จัดการขยะ”	นางผ่องศรี “ประชาชน ต้องเล็งเห็น ความสำคัญ การรักษา ระเบียบ วินัย ในการ จัดการขยะ “ควรให้ ความรู้ใน การจัดการ ขยะให้ถูกวิธี และปฏิบัติ ตามระเบียบ ต้องบังคับใน สร้าง จิตสำนึกแก่	นางนุช “ประชาชน ในพื้นที่ควร มีระเบียบ วินัยในการ ดูแลขยะมาก ขึ้นและ เล็งเห็น ผลกระทบ ในอนาคต เป็นการ สร้าง จิตสำนึก ที่ดี”	นางพิมพ์พร “ต้องมีการ รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ ประชาชน มีความสนใจ และตื่นตัว ในการจัดการ ขยะ และมี จิตสำนึกที่ดี ร่วมกันรักษา ความสะอาด ตามสถานที่ ต่าง ๆ อย่าง เป็นนิสัย”	1. การสร้าง จิตสำนึก 2. การรณรงค์ และ ประชาสัมพันธ์ ในการจัดการ ขยะ 3. การ เสริมสร้าง ระเบียบวินัย ในการจัดการ ขยะ 4. การเพิ่ม ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ ขยะ

ตารางที่ 11 (ต่อ)

นายโชค (นามสมมุติ)	นายบุญ (นามสมมุติ)	นายอุดม (นามสมมุติ)	นายทองอยู่ (นามสมมุติ)	นายเจ็ด (นามสมมุติ)	นางดารา (นามสมมุติ)	นางพิมล (นามสมมุติ)	นางผ่องศรี (นามสมมุติ)	นางนุช (นามสมมุติ)	นางพิมพ์พร (นามสมมุติ)	แนวทางการ แก้ไขปัญหา
	จัดการขยะ เช่น การอบรม เผยแพร่ ข่าวสาร และการปลูก จิตสำนึก ที่ดี”		ใหม่เป็นการ ประหยัด และ เสริมสร้าง รายได้ด้วย”	ประโยชน์ ของขยะที่ สร้างรายได้”	ขยะทุก สัปดาห์แก่ ประชาชนใน ชุมชน”		ประชาชน” “ควรรณรงค์ หรือประชา สัมพันธ์ ข้อมูลมีมาก ขึ้น”	จากการ ประชาสัมพันธ์ นัยโครงการ การจัดการ ขยะให้มีกร จัดเก็บขยะ และการทิ้ง ขยะให้เป็น เวลา”		

จากตารางที่ 11 แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล ฯ ได้เสนอแนวทางในการจัดการขยะชุมชน สอดคล้องกัน คือ การสร้างจิตสำนึก การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ การเสริมสร้างระเบียบวินัย และการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3. การสร้างจิตสำนึก คือ การที่บุคคลจะมีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดี จำเป็นต้องมีการอบรมสั่งสอนหรือซึมซับจากประสบการณ์ จากครอบครัวหรือสังคมนั้นๆ ต้องผ่านการกระทำจนเป็นสันดานแห่งความดีหรือจิตสำนึกนั่นเอง อยู่ ๆ จะให้มีจิตสำนึกขึ้นเองคงจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกจะต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัวก่อน พ่อแม่อบรมลูก ครู อบรมนักเรียน ผู้บังคับบัญชาอบรมลูกน้อง เมื่อมีการปลูกฝังจิตสำนึกในด้านการจัดการขยะแล้ว ประชาชนจะให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เกิดความเอาใจใส่บ้านเรือน หรือที่พัก ที่ทำงาน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตนเกี่ยวข้องในการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“เพื่อความเป็ระเบียบในสังคม เราต้องช่วยกันการจัดการขยะให้เป็นระเบียบเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม” (นายโชค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ เช่น การอบรม เผยแพร่ข่าวสารและการปลูกจิตสำนึกที่ดี” (นายบุญ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะ” (นายอุดม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ควรมีการปลูกจิตสำนึกที่ดีในการดูแลความสะอาดการทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกทางเพื่อสร้างวินัยแก่ตนเอง” (นายทองอยู่ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาชนควรมีจิตสำนึก ในเรื่องของการมีส่วนร่วมกันในสังคม” (นายเชิด (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือกันจากมีการส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างจิตสำนึกและระเบียบวินัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่” (นางดารา (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“มีกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะ” (นางพิมพ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ควรให้ความรู้ในการจัดการขยะให้ถูกวิธี และปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับในสังคม เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน” (นางผ่องศรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนในพื้นที่มีระเบียบวินัยในการดูแลขยะมากขึ้นและสังเกตเห็นผลกระทบ ในอนาคตเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดี” (นางนุช (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ข่าวสารอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ที่อาศัย ในแหลมฉบังมีจิตสำนึกในการจัดการขยะชุมชนและร่วมมือกันรักษาความสะอาดตามสถานที่ ต่าง ๆ” (นางพิมพ์พร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

4. การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ คือ การพยายามในการสื่อสาร ให้สาธารณชนได้ทราบถึงการจัดการขยะที่ถูกต้อง ซึ่งการรณรงค์นี้มีอิทธิพลทางสังคม เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างพลังมวลชน เดินถือป้ายประชาสัมพันธ์ การเดินไปแจกใบปลิว เพื่อให้ประชาชนได้ตื่นตัวในการจัดการขยะ อย่างจริงจัง หันมาเอาใจใส่เรื่องขยะมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ประชากรส่วนมากเป็นคนต่างถิ่นฐานจึงควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ตลอดเวลา” (นายโชค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ เช่น การอบรม เผยแพร่ข่าวสารและการปลูกจิตสำนึกที่ดี” (นายบุญ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะ” (นายอุดม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“การรณรงค์ให้มีการไปคัดแยกขยะนำขยะที่ใช้ประโยชน์ได้นำกลับไปใช้ใหม่ เป็นการประหยัดและเสริมสร้างรายได้ด้วย” (นายทองอยู่ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับประโยชน์ของขยะที่สร้างรายได้” (นายเชิด (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการจัดการขยะทุกสัปดาห์แก่ประชาชนในชุมชน” (นางดารา (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะ” (นางพิมพ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ควรณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลมีมากขึ้น” (นางผ่องศรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนต้องได้รับทราบข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์โครงการจัดการขยะให้มีการจัดเก็บขยะและการทิ้งขยะให้เป็นเวลา” (นางนุช (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ต้องมีการณรงค์ประชาสัมพันธ์ข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนมีความสนใจและตื่นตัวในการจัดการขยะและมีจิตสำนึกที่ร่วมกันรักษาความสะอาดตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างเป็นนิสัย” (นางพิมพ์พร (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

5. การสร้างระเบียบวินัย คือ การกำหนดแบบแผน กฎเกณฑ์ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะ เช่น การทิ้งขยะลงถัง การแยกขยะก่อนทิ้ง การทิ้งขยะเป็นเวลาเพื่ออำนวยความสะดวก เป็นต้น ซึ่งระเบียบวินัยนี้ไม่ใช่เรื่องยากที่คนในสังคมจะปฏิบัติตาม หากแค่น ๆ นั้นจะต่อต้านจากจิตสำนึกที่เขาถืออยู่เพราะเหตุผลบางอย่าง เช่น ความมั่งคั่ง ความขี้เกียจ ความสบายจนเคยตัว เป็นต้น คนที่มีระเบียบวินัยเป็นคนที่สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตนได้ตามแบบแผน กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ถ้าทุกคนสร้างระเบียบวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้จนเป็นนิสัยแล้ว ปัญหาการขยะก็คงไม่เกิดขึ้นแน่นอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“เพื่อความเป็นระเบียบในสังคม เราต้องช่วยกันการจัดการขยะให้เป็นระเบียบเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม” (นายโชค (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ประชากรแฝงมีจำนวนมาก การจัดการขยะเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันสร้างวินัยแก่ตนเองและคนรอบข้าง” (นายบุญ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“การจัดการขยะทุกคนต้องช่วยกันสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะ โดยเริ่มจากที่บ้านและที่ทำงาน” (นายอุดม (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ควรมีการปลูกจิตสำนึกที่ดีในการดูแลความสะอาดการทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกทางเพื่อสร้างวินัยแก่ตนเอง” (นายทองอยู่ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ควรมีการจัดการขยะให้ถูกวิธี และปฏิบัติตาม ระเบียบ ข้อบังคับในสังคม” (นายเชิด (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“ทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือกันจากมีการส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะเพื่อสร้างจิตสำนึกและระเบียบวินัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่” (นางดารา (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนในพื้นที่ควรมีระเบียบวินัยในการจัดการขยะและทราบถึงผลกระทบในอนาคต” (นางพิมพ์ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนต้องเล็งเห็นความสำคัญการรักษาระเบียบ วินัย ในการจัดการขยะ”

(นางพ้องศรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ประชาชนในพื้นที่มีระเบียบวินัยในการดูแลขยะมากขึ้นและเล็งเห็นผลกระทบ
ในอนาคตเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดี” (นางนุช (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

6. การเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ คือ การทำให้ประชาชนได้รับความรู้
ความเข้าใจในการจัดการขยะอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรม อบรม บรรยายด้วยวิทยากร
เชี่ยวชาญ สามารถอธิบายให้ประชาชนเข้าใจง่าย รู้ถึงขั้นตอนการคัดแยกขยะและรับรู้ถึงข้อเสียของ
ขยะที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ว่าทำไมประชาชนถึงต้องให้ความร่วมมือ แล้วจะได้รับประโยชน์อะไร
การเพิ่มความรู้ต้องกระจายไปให้ทั่วถึง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ด้วยการสื่อสารหลาย ๆ ช่องทาง เช่น
เคเบิลทีวี แผ่นพับ โบว์ชัวร์ สื่อโซเชียลต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่
ซึ่งปรากฏในคำสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

“ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ เช่น
การอบรม เผยแพร่ข่าวสารและการปลูกจิตสำนึกที่ดี” (นายบุญ (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 21
กุมภาพันธ์ 2560)

“ทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือกัน มีการส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการ
ขยะเพื่อสร้างจิตสำนึกและระเบียบวินัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่” (นางดารา (นามสมมุติ),
สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

“ควรให้ความรู้ในการจัดการขยะให้ถูกวิธี และปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับในสังคม
เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน” (นางพ้องศรี (นามสมมุติ), สัมภาษณ์, 19 มีนาคม 2560)

ตารางที่ 12 สรุปประเด็นปัญหาการจัดการขยะชุมชน

ประเด็นปัญหา	กลุ่มผู้บริหาร เทศบาลนครแหลมฉบัง	กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการ จัดการขยะชุมชน	กลุ่มผู้นำชุมชน	กลุ่มประชาชนใน เขตเทศบาลนครแหลมฉบัง
1. ประชากรมีจำนวนมาก และมีความหลากหลาย	แหลมฉบังเป็นพื้นที่ใหญ่ มีคนมาอยู่เยอะ ประชากร มีจำนวนมาก	-	การที่เป็นเมืองอุตสาหกรรม ขยะย่อมมีมากขึ้น ตามจำนวนประชากร	การที่มีประชากรมาก ทำให้ปริมาณขยะมากขึ้น ตามไปด้วย
2. ประชาชนขาดความรู้ ในการจัดการขยะ	-	ชาวบ้านที่อาศัย ตามบ้านเรือนยังคงไม่ได้ รับความรู้เรื่องการจัดการ ขยะ	ประชาชนยังขาดความรู้ ในการจัดการขยะอย่างถูก วิธี	ประชาชนขาดความรู้ ในการจัดการขยะว่าควรทำ อย่างไร
3. การบังคับใช้กฎหมาย ไม่เข้มงวด	กฎหมายในการจัดการขยะ มีหลายตัว จึงไม่มีความเป็น เอกภาพ	-	-	การบังคับใช้กฎหมายนั้น ยังไม่เข้มงวด จึงไม่เกรงกลัว ต่อโทษ
4. การขาดความร่วมมือ ในการจัดการขยะ	ประชาชนมีความรู้ แต่ความร่วมมือไม่ค่อยมี	-	-	ประชาชนขาดความรู้ ทำให้ ไม่มีความร่วมมือ

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	กลุ่มผู้บริหาร เทศบาลนครแหลมฉบัง	กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการ จัดการขยะชุมชน	กลุ่มผู้นำชุมชน	กลุ่มประชาชนใน เขตเทศบาลนครแหลมฉบัง
5. การขาดระเบียบวินัย ในการจัดการขยะ	-	ประชาชนยังขาดวินัย ในการทิ้งขยะ มักทิ้ง ไม่ถูกที่	-	ประชาชนในพื้นที่ ยังขาดระเบียบวินัย เนื่องจาก กฎหมายไม่เข้มงวด
6. การขาดจิตสำนึกของ ประชาชนในพื้นที่	ประชาชนยังขาดจิตสำนึกอยู่ มากในเรื่องการจัดการขยะ	ประชาชนยังขาดจิตสำนึก ในการจัดการขยะ	-	-
7. การทิ้งขยะไม่เป็นเวลา	-	-	ประชาชนส่วนใหญ่ทำงาน เป็นกะ ทำให้ทิ้งขยะไม่เป็น เวลา	-
8. การประชาสัมพันธ์ ข่าวสารไม่ทั่วถึง	-	-	-	มีคนอาศัยอยู่มาก ทำให้ยาก ต่อการกระจายข่าวสาร ได้ทั่วถึง

จากตารางที่ 12 สรุปประเด็นปัญหาการจัดการขยะชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 4 กลุ่ม ได้ให้ความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง คือ

1. ประชากรมีจำนวนมากและมีความหลากหลายมี 3 กลุ่ม ที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาล ฯ กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
2. ประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะมี 3 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะ กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
3. การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวดมี 2 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาล ฯ และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
4. การขาดความร่วมมือในการจัดการขยะมี 2 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาล ฯ และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
5. การขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะมี 2 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะ และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
6. การขาดจิตสำนึกของประชาชนในพื้นที่มี 2 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาล ฯ และกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะ
7. การทิ้งขยะไม่เป็นเวลามี 1 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน
8. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึงมีเพียง 1 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ

ตารางที่ 13 สรุปประเด็นแนวทางในการจัดการขยะชุมชน

แนวทางการแก้ไขปัญหา	กลุ่มผู้บริหารเทศบาลนคร แหลมฉบัง	กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการ ขยะชุมชน	กลุ่มผู้นำชุมชน	กลุ่มประชาชน ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง
1. จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการ ขยะ	จัดอบรมสร้างความรู้ให้กับ ประชาชนให้เกิดความเข้าใจ ในการจัดการขยะ	สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับ ประชาชนในการจัดการขยะ	-	ควรให้ความรู้ในการจัดการ ขยะให้ถูกวิธี
2. การสร้างจิตสำนึก	ปลูกฝังจิตสำนึก ให้ประชาชนมีส่วนร่วม มากขึ้น	สร้างจิตสำนึกในการรักษา ความสะอาดพื้นที่ตนเอง	-	ควรมีการปลูกจิตสำนึก ในการทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกทาง
3. การเสริมสร้างระเบียบ วินัยในการจัดการขยะ	-	-	เพื่อความเป็นระเบียบ เรียนร้อย ประชาชน ควรมีระเบียบวินัย ในการทิ้ง	ทุกคนต้องช่วยกันสร้างวินัย แก่ตนเองและคนรอบข้าง ในการจัดการขยะ
4. การรณรงค์และ ประชาสัมพันธ์ ในการจัดการขยะ	-	-	ควรมีการรณรงค์ ให้ความรู้ในการจัดการ ขยะ	ควรมีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารในชุมชนให้มากขึ้น

ตารางที่ 13 (ต่อ)

แนวทางการแก้ไขปัญหา	กลุ่มผู้บริหารเทศบาลนคร แหลมฉบัง	กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการ ขยะชุมชน	กลุ่มผู้นำชุมชน	กลุ่มประชาชน ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง
5. การบังคับใช้กฎหมาย ให้เข้มงวด	บูรณาการกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความเป็นเอกภาพ	-	-	-
6. การสร้างความร่วมมือ และการมีส่วนร่วม ในการจัดการขยะ	สร้างความร่วมมือ ในการจัดการขยะภาครัฐ ภาคเอกชนและหน่วยงาน อื่น ๆ	-	-	-

จากตารางที่ 13 สรุปประเด็นแนวทางในการจัดการขยะชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 4 กลุ่ม ได้ให้ความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง คือ

1. จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมี 3 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาล ฯ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะ และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
2. การสร้างจิตสำนึกมี 3 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาล ฯ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะและกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
3. การเสริมสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะมี 2 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
4. การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะมี 2 กลุ่มที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาล ฯ
5. การบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวดมีเพียง 1 กลุ่ม ที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาลฯ
6. การสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการจัดการมีเพียง 1 กลุ่ม ที่ให้ความเห็นนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารเทศบาลฯ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี สามารถนำผลการศึกษามาเป็นข้อเสนอแนะให้กับเทศบาลนครแหลมฉบัง และชุมชนเข้าใจในการจัดการขยะชุมชน สามารถนำมาเพื่อการพัฒนาให้เกิดการรับรู้ ด้านการดำเนินงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างทั่วถึง เฉพาะหน้าที่และความรับผิดชอบต่อชุมชนที่มีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ทำให้ประชาชนได้รู้ว่าแนวทางในการจัดการขยะชุมชนสามารถช่วยในการพัฒนา แก้ไขปัญหา ให้กับชุมชนในระดับหนึ่ง มีผลการศึกษา ตามลำดับต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาแนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารเทศบาล ๑ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะ กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มประชาชน ในเขตเทศบาล ๑ ซึ่งรวมทั้งหมด 23 คน โดยเริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2560 ถึงวันที่ 19 มีนาคม 2560 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการนำข้อมูล จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ด้วยวิธีสามเส้า ผลการศึกษาพบว่า

ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง คือ ประชากรมีจำนวนมาก และมีความหลากหลาย ประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะ การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด การขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ การขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะ การขาดจิตสำนึก ของประชาชนในพื้นที่ การทิ้งขยะไม่เป็นเวลา และการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง โดยสามารถอธิบายปัญหาต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. ประชากรมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย คือ ประชากรที่เพิ่มขึ้นจากการอพยพ ของคนต่างถิ่นย้ายเข้ามาอาศัยทำมาหากินในพื้นที่แหลมฉบัง ทั้งคนต่างจังหวัด คนต่างด้าว

หรือประชาชนในเขตที่เพิ่มขึ้น เมื่อมาอยู่ร่วมกันจึงมีความหลากหลายของกลุ่มคน มีความแตกต่างด้านสังคมและวัฒนธรรม

สาเหตุของปัญหาประชากรมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย คือ ผู้คนหลั่งไหลเข้ามาสู่ความเจริญย่านนิคมอุตสาหกรรม เพื่อประกอบอาชีพ เมื่อมีคนมาอยู่มาก ขยะก็มากตามมาด้วย เพราะขยะนั้นเกิดจากฝีมือมนุษย์

2. ปัญหาการขาดจิตสำนึก คือ ปัญหาที่เกิดจากจิตสำนึกของมนุษย์ที่ไม่รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี รู้อะไรควรทำหรืออะไรไม่ควรทำ เป็นผลอันเนื่องมาจากคุณธรรมประจำใจของบุคคลว่าเป็นอย่างไร ซึ่งมีปัจจัยมาจากการอบรมเลี้ยงดูจากสถาบันครอบครัวมาตั้งแต่ต้น จนเป็นผลให้มีนิสัยคิดตัวจนถึงวัยเติบโตใหญ่ แต่เมื่อประชาชนในพื้นที่ยังขาดจิตสำนึกในการจัดการขยะ ยังไม่รู้ว่าควรทิ้งอย่างไร อยากทิ้งขยะเวลาไหนก็ทิ้งตามอำเภอใจ ไม่มีจิตสำนึกรู้ว่าควรปรับเปลี่ยนทัศนคติตัวเองให้เป็นไปตามกติกาของสังคมอย่างไร จึงกลายเป็นปัญหาของสังคม

สาเหตุของปัญหาการขาดจิตสำนึก คือ ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นประชากรแฝง มาจากทั่วประเทศ เพื่อหางานทำในเขตนิคมอุตสาหกรรม บางคนมาจากพื้นฐานครอบครัวที่ดี มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกดี แต่บางคนมาจากครอบครัวที่ต้องดิ้นรนหาเช้ากินค่ำ ครอบครัวไม่อบอุ่น ไม่ใส่ใจอบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี มีจิตสำนึก เมื่อมาอยู่ร่วมกันจึงไม่ได้ใส่ใจว่าต้องประพฤติตัวอย่างไรให้ถูกต้อง หรือแม้แต่ประชากรดั้งเดิมซึ่งบางคนก็ขาดจิตสำนึกเช่นกัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่

3. ปัญหาประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะ คือ ปัญหาที่เกิดจากความรู้ที่ไม่เพียงพอในวิธีการจัดการขยะว่ามีวิธีการจัดการอย่างไรให้ถูกต้อง ผลเสียของขยะมีอะไรบ้าง ขยะอันตรายร้ายแรงแค่ไหน ส่งผลกระทบต่อมนุษย์อย่างไร การทำลายหรือการกำจัดที่ถูกวิธีเป็นอย่างไร ขยะอะไรที่สามารถนำมารีไซเคิลได้ ฯลฯ ซึ่งความรู้เหล่านี้ประชาชนบางคนยังไม่รู้อย่างถ่องแท้ จึงไม่สามารถเข้าใจถึงปัญหาของการจัดการขยะว่าเกิดมาจากความไม่รู้นั่นเอง การจัดการแบบผิดวิธีก็จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์ด้วยกัน ดังนั้น ปัญหาประชาชนขาดความรู้จึงเกิดขึ้นได้จริง ถ้ารัฐไม่วางแผนนโยบายกระจายความรู้ด้านนี้สู่ประชาชนอย่างจริงจัง แม้เทศบาลจะพยายามส่งเสริมความรู้มากแค่ไหน หากได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายก็ย่อมประสบความสำเร็จมากขึ้น

สาเหตุของประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะ คือ ประชาชนส่วนใหญ่วัยทำงานเป็นประชากรแฝง ส่วนมากทำงานเป็นกะ ทั้งกลางวันกลางคืน ดังนั้นเมื่อเทศบาลจัดอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะขึ้น จะมีเพียงชาวบ้านบางกลุ่มที่มารับฟังการอบรมเท่านั้น ประชาชนวัยทำงานจึงขาดความรู้ในการจัดการขยะอยู่มาก จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ

4. ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด คือ ปัญหาที่เกิดจากกฎหมายไม่เข้มงวด เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะนั้นมีหลายตัว ไม่มีความเป็นเอกภาพ ไม่ได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดการโดยตรง อีกทั้งมีบทลงโทษที่ไม่รุนแรง ไม่เข้มงวดกวัดจั้นจากเจ้าหน้าที่ในการสำรวจตรวจตราเพื่อหาผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย ในกรณีละเมิดหรือฝ่าฝืนเกี่ยวกับขยะ ผู้กระทำกลับได้รับการอนุโลม ผ่อนผัน เหลือปรับอย่างเดียว ไม่ได้จำคุกตามที่กฎหมายระบุไว้ จึงกลับมากระทำผิดซ้ำ ๆ และผู้กระทำผิดรายใหม่ ๆ ก็ไม่ได้เกรงกลัวต่อกฎหมาย เพราะเห็นว่าเป็นเพียงเรื่องเล็กน้อย

สาเหตุของปัญหาการบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด คือ กฎหมายในปัจจุบันยังมีจุดอ่อนอยู่มาก ไม่มีการลงโทษผู้กระทำผิดในการทิ้งขยะไว้อย่างรุนแรง ไม่มีความเข้มงวดเพื่อให้ประชาชนเกรงกลัว และยังมีประชากรมากเท่าไร หากไม่เคารพกฎหมาย ก็ยิ่งเพิ่มปัญหาไม่จบสิ้น จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ

5. ปัญหาการขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ คือ ปัญหาที่เทศบาลไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในด้านการจัดการขยะ เพราะความร่วมมือนั้นมาจากกลุ่มคนในสังคมให้การยอมรับกับสิ่งที่เสนอให้ปฏิบัติ จึงจะเกิดความร่วมมือขึ้นมาได้ เมื่อประชาชนเกิดความเต็มใจและยินดีปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ หรือประเพณีอันใดอันหนึ่งแล้ว ก็จะปฏิบัติตามกันเป็นครรลองคลองธรรมต่อไป จากคนหนึ่งคนไปจนถึงกลุ่มคนหรือสังคมส่วนใหญ่ การร่วมมือในการจัดการขยะที่เทศบาลต้องการจากประชาชนนั้นต้องอาศัยการยอมรับข้อเสนอของเทศบาลว่าประชาชนจะปฏิบัติตามหรือไม่

สาเหตุของปัญหาการขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ คือ พื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบังเป็นเมืองใหญ่ มีความหลากหลายด้านประชากร สังคม และวัฒนธรรม การดำรงชีวิตแตกต่างกัน เมื่อมีกิจกรรมหรือข้อบังคับอันใดเกิดขึ้น ประชาชนก็จะไม่เห็นความสำคัญ ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะคิดว่าไม่ใช่บ้านของตน มาทำงานหาเงินเท่านั้น จะปฏิบัติตามหรือไม่ก็ได้ ถือว่าไม่ผิดแล้วแต่ความสมัครใจ ดังนั้นการขอความร่วมมือในการจัดการขยะจึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่

6. ปัญหาการทิ้งขยะไม่เป็นเวลา คือ ปัญหาด้านการกำหนดเวลาในการทิ้งขยะล้มเหลว เช่น เทศบาลกำหนดเวลาในการทิ้ง ตั้งแต่เวลา 18.00-22.00 น. เพื่อเวลาหลัง 22.00 น. จะเป็นเวลาจัดเก็บขยะของรถเก็บขยะจากเทศบาล โดยออกตระเวนเก็บขยะในทุกเขต โดยแบ่งงานกันไปหลายด้าน เพื่อเก็บขยะให้แล้วเสร็จก่อนเวลา 06.00 น. ในการจัดเก็บขยะตอนกลางคืนนั้น เพื่อให้เกิดความสะดวกในด้านการจราจร ขยะไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน ไม่ทำลายบรรยากาศ

ต่อภาพลักษณ์หรือผู้พบเห็น เพราะตอนกลางคืนผู้คนจะพักผ่อน ไม่มีคนพลุกพล่าน เมื่อจัดเก็บขยะแล้วเสร็จในช่วงกลางวัน ตอนกลางวันถึงขยะจะโล่ง ไม่มีปัญหาขยะล้นถัง แต่กลับพบว่าประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

สาเหตุของปัญหาการทิ้งขยะไม่เป็นเวลา คือ ประชากรวัยทำงานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานในโรงงานในย่านนิคมอุตสาหกรรม ทำงานเป็นกะ ทั้งกลางวันและกลางคืน มีเวลาพักผ่อนต่างกัน ดังนั้น การกำหนดเวลาในการทิ้งขยะจึงเป็นไปได้ยาก และไม่สามารถควบคุมการทิ้งขยะให้อยู่ในระบบได้เช่นกัน การเก็บขยะจึงไม่สามารถจัดเก็บให้หมดได้ในช่วงเช้าซึ่งจะมีคนนำขยะมาทิ้งอีกตลอดทั้งวัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ

7. ปัญหาการขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะ คือ ปัญหาที่เกิดจากประชาชนขาดระเบียบวินัย ซึ่งเมื่อระเบียบวินัยที่วางเอาไว้ให้ปฏิบัติไปในแนวเดียวกันเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ประชาชนไม่สนใจ ไม่เคารพกฎระเบียบ ดังนั้น การที่ประชาชนไม่มีระเบียบวินัย ไม่เห็นความสำคัญในการจัดการขยะ จึงเป็นปัญหาหนึ่งที่ต้องได้รับการแก้ไข เช่น การทิ้งขยะข้างทาง การเผาขยะในเขตชุมชน การลักลอบปล่อยของเสียลงในแม่น้ำลำคลอง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้แม้จะมีระเบียบข้อบังคับว่า “ห้าม” แต่ประชาชนไม่เคารพกฎระเบียบ ยังละเมิดกระทำผิดได้โดยไม่รู้สึกละอาย ซึ่งก็คือการขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะนั้นเอง

สาเหตุของปัญหาการขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะ คือ เนื่องจากประชาชนจำนวนมากที่มาอาศัยอยู่รวมกันส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน เพราะจากการสำรวจประชากรแฝงคือคนต่างจังหวัดที่อพยพเข้ามาทำงานในย่านนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งคนเหล่านี้จะมุ่งทำงานอย่างเดียว ทั้งกลางวันและกลางคืน (ทำงานเป็นกะ) ไม่ได้มีเวลามาสนใจสังคมเท่าใดนัก จึงไม่ค่อยเอาใจใส่ และให้ความสำคัญกับระเบียบวินัยเท่าที่ควร เพราะคิดว่าไม่สำคัญ เป็นเรื่องไกลตัว จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ

8. ปัญหาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง คือ ปัญหาที่เกิดจากการสื่อสารประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงประชาชนในทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง การกระจายข่าวสารไม่ชัดเจนเพียงพอ เนื้อหาไม่ครอบคลุมทุกรายละเอียด หรืออาจจะประชาสัมพันธ์ไม่บ่อยเท่าที่ควร ประชาชนจึงไม่คุ้นหู บางคนไม่ทราบไม่ได้ยินเพราะไม่เห็นข่าวประชาสัมพันธ์จากเทศบาล บางคนอยู่ในเขตโรงงาน บางคนอยู่ในเขตกันดาร ก็ไม่ได้รับทราบว่าประชาสัมพันธ์เรื่องอะไร เพราะห่างไกลความเจริญ จึงทำให้ประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

สาเหตุของปัญหาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง คือ พื้นที่ที่อยู่ในดูแลของเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นพื้นที่ใหญ่ มีทั้งแหล่งชุมชน นิคมอุตสาหกรรมจำนวนมาก มีท่าเรือน้ำลึกที่สำคัญ เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ จึงมีประชากรจำนวนมากเข้ามาอาศัย ดังนั้น

การประชาสัมพันธ์จึงไม่ทั่วถึงทุกภาคส่วน เพราะปัจจุบันเทศบาลนครแหลมฉบังใช้วิธีประกาศตามเครื่องขยายเสียงทั้ง 23 ชุมชน และการใช้รถยนต์ขับตระเวนประเทศจากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ซึ่งก็อาจจะไม่ทั่วถึง หรือบางคนอาจไม่อยู่ฟังหรือไม่ได้ยินในขณะนั้น จึงทำให้การประชาสัมพันธ์วิธีนี้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่

แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบังคือ จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ การสร้างจิตสำนึก การเสริมสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะ การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ การบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด และการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ โดยสามารถอธิบายแนวทางต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. การจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ คือ การจัดกิจกรรมหรือจัดโครงการต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายให้ประชาชนทราบถึงวิธีการจัดการขยะที่ถูกต้อง ตั้งแต่ขยะในครัวเรือน จนถึงขั้นตอนที่นำมาทิ้งลงถังเพื่อรอเทศบาลจัดเก็บ เช่น การคัดแยกขยะแห้ง ขยะเปียก ขยะมีพิษ ขยะอันตราย ควรคัดแยกออกจากกัน แล้วบรรจุลงถุงดำมัดปากถุงให้แน่นก่อนนำมาทิ้งลงถังในเวลาที่เหมาะสม เป็นต้น การจัดอบรมให้ความรู้นี้ นอกจากจะให้ความรู้ในการแยกขยะแล้ว ยังต้องอธิบายให้ประชาชนทราบถึงข้อเสียของขยะว่ามีอะไรบ้าง อาจจัดทำในรูปแบบของรูปภาพประกอบคำบรรยาย แผ่นพับ โบว์ชัวร์ เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนรับทราบทุกช่องทางของการสื่อสาร สำหรับกรณีที่ประชาชนติดภารกิจ ไม่สามารถเข้าร่วมฟังการอบรมบรรยายได้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่

แนวปฏิบัติที่เทศบาลควรปฏิบัติ คือ การจัดโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการให้ความรู้ในการจัดการขยะ จากเทศบาลสู่ชุมชนทั้ง 23 ชุมชน โดยเน้นกิจกรรมที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นด้วย เพื่อให้ประชาชนสนใจ และเกิดทักษะในการปฏิบัติได้จริง เช่น การอบรมความรู้เกี่ยวกับขยะรีไซเคิล การอบรมความรู้เกี่ยวกับขยะอันตราย การอบรมความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ เป็นต้น ทั้งนี้เทศบาลจะต้องเข้าไปให้ความรู้เหล่านี้กับโรงงาน ห้างร้านต่าง ๆ ด้วย อาจทำเป็นหนังสือเชิญตัวแทนแต่ละบริษัทมาร่วมฝึกอบรม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการขยะภายในองค์กรของตนเอง หรืออาจส่งเจ้าหน้าที่เทศบาลออกไปให้ความรู้ถึงโรงงาน เพื่อให้พนักงานได้รับทราบกันอย่างทั่วถึง

2. การสร้างจิตสำนึก คือ การที่บุคคลจะมีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดี จำเป็นต้องมีการอบรมสั่งสอน หรือซึมซับจากประสบการณ์ จากครอบครัว หรือสังคมรอบตัว ต้องผ่านการกระทำจนเป็นสันดานแห่งความดีหรือจิตสำนึกนั่นเอง อยู่ ๆ จะให้มีจิตสำนึกขึ้นเองคงจะเป็นไปได้ยาก ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกจะต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัวก่อน พ่อแม่อบรมลูก

ผู้บังคับบัญชาอบรมลูกน้อง ครูอบรมนักเรียน เมื่อมีการปลูกฝังจิตสำนึกในด้านการจัดการขยะแล้ว ประชาชนจะให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เกิดความเอาใจใส่บ้านเรือน หรือที่พัก ที่ทำงาน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตนเกี่ยวข้องในการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่

แนวปฏิบัติที่เทศบาลควรปฏิบัติ คือ ส่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลนครแหลมฉบังออกหน่วยเทศบาลเคลื่อนที่ไปตามชุมชนต่าง ๆ จนครบทั้ง 23 ชุมชน โดยปฏิบัติการเชิงรุก เพื่อแจกเอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ พร้อมทั้งอธิบายให้ชัดเจน โดยใช้เวลาพูดคุยใกล้ชิดกับประชาชน เพื่อให้รับทราบถึงข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์ที่จะได้รับ อย่างไรก็ตาม เมื่อประชาชนได้ทราบวิธีการจัดการขยะเบื้องต้น และบอกต่อ ๆ กัน ไปยังคนใกล้ชิด หรือสมาชิกในครอบครัว ให้รู้วิธีการจัดการขยะอย่างเข้าใจ จนเกิดสำนึกกันว่าควรทำอะไร จิตสำนึกของแต่ละคนมีไม่เท่ากัน จึงต้องอาศัยหน่วยงานภาครัฐจัดโครงการ/ กิจกรรมสร้างจิตสำนึก ปลูกฝังจิตสำนึกตั้งแต่เยาว์วัยภายใน โรงเรียน สถานศึกษา โรงงาน บริษัท ตลาด ฯลฯ ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องให้ความร่วมมืออย่างมีจิตสำนึก

3. การเสริมสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะ คือ การกำหนดแบบแผน กฎเกณฑ์ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะ เช่น การทิ้งขยะลงถัง การแยกขยะก่อนทิ้ง การทิ้งขยะเป็นเวลาเพื่อง่ายในการจัดเก็บ เป็นต้น ซึ่งระเบียบวินัยนี้ไม่ใช่เรื่องยากที่คนในสังคมจะปฏิบัติตาม หากแต่คน ๆ นั้นจะต่อต้านจากจิตสำนึกที่เขามีอยู่เพราะเหตุผลบางอย่าง เช่น ความมั่งคั่ง ความขี้เกียจ ความสบายจนเคยตัว เป็นต้น คนที่มีระเบียบวินัยเป็นคนที่สามารถควบคุมตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติตนได้ตามแบบแผน กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ถ้าทุกคนสร้างระเบียบวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้จนเป็นนิสัยแล้ว ปัญหาการขยะก็จะไม่เกิดขึ้นแน่นอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่

แนวปฏิบัติที่เทศบาลควรปฏิบัติ คือ การแนะนำให้ประชาชน ลดปริมาณขยะโดยหันมาใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น ใบตอง เครื่องจักรสานจากไม้ไผ่ ผักตบชวา หล้าแฝก ต้นกก ฯลฯ เพื่อลดการใช้ถุงพลาสติก ซึ่งเป็นขยะที่ย่อยสลายยาก

1. การแนะนำให้ประชาชนคัดแยกขยะออกแต่ละประเภท เช่น ขยะแห้ง ขยะเปียก ขยะมีพิษ ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล ฯลฯ ก่อนนำมาทิ้งลงถัง เพื่อง่ายในการกำจัด
2. การแนะนำให้ประชาชนใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่านำกลับมาใช้ซ้ำ
3. ส่งเสริมให้ประชาชนแยกขยะรีไซเคิล เช่น ขวดน้ำ พลาสติก โลหะ กระดาษ ฯลฯ
4. การรณรงค์และประชาสัมพันธ์การจัดการขยะ คือ การพยายามในการสื่อสารให้สาธารณชนได้ทราบถึงการจัดการขยะที่ถูกต้อง ซึ่งการรณรงค์นี้มีอิทธิพลทางสังคมเป็นอย่างมาก

ไม่ว่าจะเป็นการ โฆษณา การประชาสัมพันธ์ การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างพลังมวลชน เดินถือป้าย ประชาสัมพันธ์ การเดินไปแจกใบปลิว เพื่อให้ประชาชนได้ตื่นตัวในการจัดการขยะอย่างจริงจัง หันมาเอาใจใส่เรื่องขยะมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะ

แนวปฏิบัติที่เทศบาลควรปฏิบัติ คือ เร่งเพื่อทำสื่อประชาสัมพันธ์เข้าใจง่าย เพื่อเผยแพร่ ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงในหลาย ๆ ช่องทาง เช่น การติดป้ายโฆษณาในชุมชน การออกหน่วย ประชาสัมพันธ์ไปตามชุมชนต่าง ๆ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางโซเชียลมีเดีย การจัดกิจกรรม ให้นักเรียนเดินถือป้ายณรงค์เกี่ยวกับการจัดการขยะเดือนละครั้ง การทำวารสาร แผ่นพับ แจกประชาชน และประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานภาคเอกชนให้รับทราบด้วย มีการจัดบอร์ด ประชาสัมพันธ์ไว้ตามหน่วยงานราชการต่าง ๆ และมีการอัปเดตข้อมูลสาระต่าง ๆ ให้นำอ่านอยู่ เสมอ โดยสอดแทรกข้อคิดดี ๆ ลงไปด้วย เพื่อเป็นที่สนใจของประชาชน

5. การบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด คือ การนำเอากฎหมายมาบังคับใช้กับเรื่อง การจัดการขยะอย่างเคร่งครัด กฎหมายในการจัดการขยะมีหลายตัว มีหลายหน่วยงานเข้ามา รับผิดชอบ ควรมีความเข้มงวดมากขึ้น กฎหมายที่มีบทลงโทษมากกว่าการจับปรับเงินไม่กี่บาท เท่านั้น อาจมีบทลงโทษที่รุนแรงขึ้น เช่น ปรับเงินมากขึ้น มีจำคุกด้วย ซึ่งประชาชนก็จะหันมา สนใจและเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิดกฎหมาย หากจะทิ้งขยะ ก็ต้องมีจิตสำนึกว่าต้องทิ้งลงถังเท่านั้น ไม่ทิ้งข้างทาง หรือหากลักลอบนำขยะไปทิ้งในที่ห้ามทิ้ง เป็นที่สาธารณะประโยชน์ เป็นที่สวน บุคคล อาจมีโทษจำคุกเพิ่มขึ้นจากการปรับ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะ ในพื้นที่

แนวปฏิบัติที่เทศบาลควรปฏิบัติ คือ ใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะซึ่งมี หลายตัว เช่น พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535, พรบ. รักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535, พรบ. การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และ กฎหมายอื่น ๆ มาบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการกำหนดโทษผู้กระทำผิด โดยอาศัยกฎหมายเป็นตัวกำหนด ทั้งนี้เทศบาลต้องสนับสนุนรัฐบาลในการออกกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับขยะตาม Road map ที่คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติได้วางไว้ คือ กฎหมาย ที่ว่าด้วยการรับผิดชอบในการทิ้งขยะ โดยกำหนดให้จัดเก็บค่าขยะครัวเรือนละไม่เกิน 150 บาท ขึ้นอยู่กับปริมาณขยะของแต่ละครัวเรือนว่ามากน้อยแค่ไหน ใครทิ้งมากก็เสียมาก ใครทิ้งน้อย ก็เสียน้อย เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้สึกถึงความรับผิดชอบขยะของตน ไม่อยากเสียค่าใช้จ่าย โดยไม่จำเป็น จะได้ไม่เป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้ครอบครัว ประชาชนจะเริ่มให้ความสำคัญ กับการจัดการขยะมากขึ้น

6. การสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ คือ การทำให้ประชาชนในพื้นที่รักบ้านเกิด รักที่อยู่อาศัย รักประเทศชาติ เมื่อประชาชนเกิดความรัก ก็จะรู้สึกหวงแหน ถิ่นฐานบ้านเกิด ไม่อยากให้ที่ของตนเองสกปรก อยากมีสิ่งแวดล้อม และภูมิทัศน์ที่สวยงาม ดังนั้นประชาชนจะต้องให้ความร่วมมือและเอาใจใส่ในการจัดการขยะตาม นโยบายของเทศบาล เทศบาลจะต้องนำความเจริญมาสู่ประชาชน ให้ได้รับบริการสาธารณะที่ดี ไม่เพิกเฉยต่อความเดือดร้อน ขยะในถังที่วางไว้ทั่วทุกซอยจะต้องจัดเก็บให้หมด เพื่อไม่ให้มีกลิ่นเหม็นรบกวน เมื่อประชาชนเห็นว่าเทศบาลเอาใจใส่ บริการประชาชนอย่างเต็มที่ ก็จะได้รับความร่วมมือตอบแทน ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือในการทิ้งขยะเป็นเวลา การคัดแยกขยะ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่

แนวปฏิบัติที่เทศบาลควรปฏิบัติ คือ เทศบาลจะต้องออกไปพบปะประชาชนโดยตรง และวางวางแผนแบ่งกลุ่มประชากรที่คาดหวังว่าจะสามารถตอบสนองตามวัตถุประสงค์ได้ เช่น กลุ่มนักเรียนประถม-มัธยม กลุ่มพลังสตรี กลุ่มโรงงาน ฯลฯ เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะที่ทางเทศบาลจัดขึ้น โดยมีการเข้าพบที่ละกลุ่ม แล้วติดตามผลว่าหลังจากได้รับการอบรมไปแล้วมีการพัฒนาด้านความคิด หรือทัศนคติไปในทางใดบ้าง มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ มีความรู้เข้าใจมากขึ้นเพียงใด หากปรากฏผลลัพธ์ คือ กลุ่มประชากรให้ความร่วมมือตามที่กำหนดไว้ จะเกิดการมีส่วนร่วมในกลุ่มเหล่านี้ จะช่วยพัฒนาแนวคิดในการจัดกิจกรรมขึ้นมาเอง ภายใต้งิตสำนึกที่เห็นว่าควรทำสิ่งใดให้การจัดการขยะนั้นประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน เป็นประโยชน์กับสังคมในอนาคตต่อไป

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 4 กลุ่ม จนพบประเด็นปัญหา และแนวทางในการจัดการขยะชุมชนที่ผู้ให้สัมภาษณ์ลงความเห็นมากที่สุด ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง จากการสัมภาษณ์พบปัญหาทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่

1.1 ปัญหาประชากรมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย เนื่องจากเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ มีความเจริญมากมายหลายด้าน มีนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ดังนั้นเมื่อมีความเจริญประชากรทุกภูมิภาคก็หลั่งไหลเข้ามาทำงานประกอบอาชีพมากมาย ซึ่งประชากรจำนวนมากนี้ก็สร้างขยะได้อย่างมหาศาล จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชงชัย ทองทวี (2553) ที่กล่าวว่า เนื่องจากประชาชนมีจำนวนมาก จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาขยะ จึงมีความจำเป็นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดขยะ

1.2 ปัญหาด้านประชาชนขาดความรู้ในการจัดการ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ ้วยทำงานเป็นประชากรแฝง ส่วนมากทำงานเป็นกะ ทั้งกลางวันกลางคืน ดังนั้นเมื่อเทศบาล จัดอบรมให้ความรู้ในการจัดการขยะขึ้น จะมีเพียงชาวบ้านบางกลุ่มที่มารับฟังการอบรมเท่านั้น ประชาชนวัยทำงานจึงขาดความรู้ในการจัดการขยะอยู่มาก จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ ในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชงชัย ทองทวี (2553) พบว่า ประชาชนมีพฤติกรรม ในการจัดการขยะมูลฝอยที่ไม่เหมาะสม ปัญหาที่พบ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะ

1.3 ปัญหาด้านการบังคับใช้กฎหมาย เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะนั้น มีหลายตัว ไม่มีความเป็นเอกภาพ ไม่ได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดการโดยตรง อีกทั้งมีบทลงโทษ ที่ไม่รุนแรง ไม่เข้มงวดกวัดขั้นจากเจ้าหน้าที่ในการสำรวจตรวจตราเพื่อหาผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดี ตามกฎหมาย จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชงชัย ทองทวี (2553) ที่กล่าวว่า ยังไม่มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับขยะมูลฝอย

1.4 ปัญหาด้านการขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ เนื่องจากพื้นที่เทศบาลนคร แหลมจบังเป็นเมืองใหญ่ มีความหลากหลายด้านประชากร สังคม และวัฒนธรรม การดำรงชีวิต แตกต่างกัน เมื่อมีกิจกรรมหรือข้อบังคับอันใดเกิดขึ้น ประชาชนก็จะไม่เห็นความสำคัญ ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะคิดว่าไม่ใช่บ้านของตน ดังนั้นการขอความร่วมมือในการจัดการขยะจึงไม่ ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญจง ขาวสิทธิวงษ์ (2554) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยอยู่ในระดับต่ำ

1.5 ปัญหาด้านการขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะ เนื่องจากประชาชนจำนวนมากที่มาอาศัยอยู่รวมกันส่วนใหญ่เป็นวัยทำงาน เพราะจากการสำรวจประชากรแฝงคือคน ต่างจังหวัดที่อพยพเข้ามาทำงานในย่านนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งคนเหล่านี้จะมุ่งทำงานอย่างเดียว ทั้งกลางวันและกลางคืน (ทำงานเป็นกะ) ไม่ได้มีเวลามาสนใจสังคมเท่าใดนัก จึงไม่ค่อยเอาใจใส่ และให้ความสำคัญกับระเบียบวินัยเท่าที่ควร เพราะคิดว่าไม่สำคัญ เป็นเรื่องไกลตัว จึงเป็นสาเหตุ ทำให้เกิดปัญหาขยะ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมเจฏ์ สามารถ (2550) ที่กล่าวว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกำจัดขยะ ซึ่งปัญหาเกิดจากคนในชุมชนขาดระเบียบ

1.6 ปัญหาการขาดจิตสำนึกของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ ในเขตเทศบาลนครแหลมจบังเป็นประชากรแฝง มาจากทั่วประเทศ เพื่อหางานทำในเขตนิคม อุตสาหกรรม บางคนมาจากพื้นฐานครอบครัวที่ดี มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกดี แต่บางคนมาจาก ครอบครัวที่ไม่อบอุ่น ไม่ใส่ใจอบรมสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี มีจิตสำนึก เมื่อมาอยู่รวมกันจึงไม่ได้ใส่ใจ

ใจว่าต้องประพฤติตัวอย่างไรให้ถูกต้อง หรือแม้แต่ประชากรดั้งเดิมซึ่งบางคนก็ขาดจิตสำนึกเช่นกัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชงชัย ทองทวี (2553) ที่กล่าวว่า คนในชุมชนขาดจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด

1.7 ปัญหาด้านการทิ้งขยะไม่เป็นเวลา เนื่องจากประชากรวัยทำงานส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเป็นพนักงานในโรงงาน ทำงานเป็นกะ มีเวลาพักผ่อนต่างกัน ดังนั้น การกำหนดเวลาในการทิ้งขยะจึงเป็นไปได้ยาก และไม่สามารถควบคุมการทิ้งขยะให้อยู่ในระบบ ได้เช่นกัน ซึ่งจะมึคนนำขยะมาทิ้งอีกตลอดทั้งวัน จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะ เป็นความเห็น ของกลุ่มผู้นำชุมชน ซึ่งมีความแตกต่างจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.8 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง เนื่องจากพื้นที่ที่อยู่ในการดูแล ของเทศบาลนครแหลมฉบังเป็นพื้นที่ใหญ่ มีทั้งแหล่งชุมชน มีประชากรจำนวนมากเข้ามาอาศัย ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงไม่ทั่วถึงทุกภาคส่วน จึงทำให้การประชาสัมพันธ์วิธีนี้ไม่ได้ผล เท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดิเรกฤทธิ ทวะกาญจน์ (2553) ที่กล่าวว่า ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาของระบบการจัดการขยะมูลฝอยของ เทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งขาดการประชาสัมพันธ์ในการให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการ มูลฝอยอย่างถูกวิธี

2. แนวทางในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง จากการสัมภาษณ์ พบแนวทางทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่

2.1 แนวทางอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ คือ การจัดกิจกรรม หรือจัด โครงการต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ มีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย ให้ประชาชนทราบถึงวิธีการจัดการขยะที่ถูกต้อง นอกจากจะให้ความรู้ในการแยกขยะแล้ว ยังต้อง อธิบายให้ประชาชนทราบถึงข้อเสียของขยะว่ามีอะไรบ้าง อาจจัดทำในรูปแบบของรูปภาพ ประกอบคำบรรยาย แผ่นพับ เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนรับทราบทุกช่องทางของการสื่อสาร เพื่อเป็น แนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดวงใจ ปินตามูล (2555) ที่กล่าวว่า ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุม อบรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการ การจัดการขยะมูลฝอยที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน โสภจจัดขึ้น

2.2 แนวทางการสร้างจิตสำนึก คือ การที่บุคคลจะมีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดี จำเป็นต้องมีการอบรมสั่งสอน หรือซึมซับจากประสบการณ์ จากครอบครัว หรือสังคมรอบตัว ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกจะต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัวก่อน เมื่อมีการปลูกฝังจิตสำนึก ในด้านการจัดการขยะแล้ว ประชาชนจะเกิดความเอาใจใส่บ้านเรือนหรือที่พัก ที่ทำงาน ซึ่งเป็น พื้นที่ที่ตนเกี่ยวข้องในการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดิเรกฤทธิ์ ทะกาญจน์ (2553) ที่กล่าวว่า เทศบาล ต้องเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการศูนย์คัดแยกและแปรรูปขยะมูลฝอย โดยต้องประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน

2.3 แนวทางการเสริมสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะ คือ การกำหนดแบบแผน กฎเกณฑ์ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะ คนที่มีระเบียบวินัยเป็นคนที่สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตนได้ตามแบบแผน กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ถ้าทุกคนสร้างระเบียบวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นได้จนเป็นนิสัยแล้ว ปัญหาการขยะก็จะไม่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ คะเน็งนิจ โยธา (2555) ที่กล่าวว่า เทศบาลควรมีการเสริมสร้างระเบียบวินัย

2.4 แนวทางการรณรงค์และประชาสัมพันธ์ในการจัดการขยะ คือ การพยายามในการสื่อสารให้สาธารณชนได้ทราบถึงการจัดการขยะที่ถูกต้อง ซึ่งการรณรงค์นี้มีอิทธิพลทางสังคมเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการโฆษณา การประชาสัมพันธ์ การรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างพลังมวลชน เดินถือป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนได้ตื่นตัวในการจัดการขยะอย่างจริงจังหันมาเอาใจใส่เรื่องขยะมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดิเรกฤทธิ์ ทะกาญจน์ (2553) ที่กล่าวว่า เทศบาล ต้องเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการศูนย์คัดแยกและแปรรูปขยะมูลฝอย โดยต้องประชาสัมพันธ์และสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน

2.5 แนวทางการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มงวด คือ การนำเอากฎหมายมาบังคับใช้กับเรื่องการจัดการขยะอย่างเคร่งครัด กฎหมายในการจัดการขยะมีหลายตัว มีหลายหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบ ควรมีความเข้มงวดมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธงชัย ทองทวี (2553) ที่กล่าวว่า จะต้องจัดทำแผนแม่บทในการจัดการขยะมูลฝอยในระยะยาว 5-10 ปี และแผนระยะยาวหรือแผนประจำปีจะต้องให้สอดคล้องกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม มีด้านการวางแผน ด้านการบริหารจัดการ และด้านกฎหมาย

2.6 แนวทางการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ คือ การทำให้ประชาชนในพื้นที่รักบ้านเกิด รักที่อยู่อาศัย เมื่อประชาชนเกิดความรัก ก็จะรู้สึกหวงแหนถิ่นฐานบ้านเกิด ไม่อยากให้ที่ของตนเองสกปรก อยากมีสิ่งแวดล้อมที่สวยงาม ดังนั้น ประชาชนจะต้องให้ความร่วมมือและเอาใจใส่ในการจัดการขยะตามนโยบายของเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธงชัย ทองทวี (2553) ที่กล่าวว่า ในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยนั้น มีความเห็นร่วมกันว่าควรร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่าปัญหาในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี คือ ประชากรมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย ปัญหาการขาดจิตสำนึก ปัญหาประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะ ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด ปัญหาการขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ ปัญหาการทิ้งขยะไม่เป็นเวลา ปัญหาการขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะ และปัญหาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไม่ทั่วถึง ซึ่งทำให้ค้นพบแนวทางในการจัดการปัญหาดังกล่าวได้หลายวิธี ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรมีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานระยะยาวที่เป็นระบบสำหรับการจัดการขยะของชุมชนแบบครบวงจร
2. ผู้บริหารผลักดันให้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในพื้นที่ รวมถึงประชาชนในชุมชน เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการจัดการขยะโดยมีทิศทางและเป้าหมายร่วมกัน
3. เทศบาลควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และการรณรงค์ในการจัดการขยะให้มากขึ้น เพื่อให้ทั่วถึงโดยผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ ให้ครอบคลุม

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกที่ดีของประชาชนและเยาวชนในการดูแลสิ่งแวดล้อมด้วยการอบรม รวมถึงการสร้างกระแสการจัดการขยะอย่างถูกต้อง การแยกขยะเบื้องต้นให้เป็นที่ยอมรับในชุมชน ดำเนินการโดยบุคลากรทุกระดับ เพื่อเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างจริงจังและยั่งยืน
2. สร้างแหล่งเรียนรู้เป็นศูนย์กลางของชุมชน ด้วยการสนับสนุนครัวเรือนที่มีระบบการคัดแยกขยะ ทางด้านคำปรึกษาและวัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดการขยะจนมีรูปแบบที่ชัดเจน และได้ผล พร้อมนำไปเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน
3. มีการเยี่ยมชุมชนและโรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมเป็นประจำและติดตามผล จะเป็นการช่วยให้ได้รับข้อมูลหลายประการ เพื่อจะนำไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานในชุมชนต่อไป
4. ดูแลผู้รับซื้อรายย่อย ผู้ประกอบการค้าของเก่ารายใหญ่ ให้มีการจัดการให้เหมาะสม ไม่รบกวนสิ่งแวดล้อมและสังคม
5. วางระเบียบวินัยเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ง่ายต่อการปฏิบัติตาม และเกิดประสิทธิผลมากที่สุด เพื่อประชาชนและเยาวชนสามารถเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. จากการทำวิจัยเรื่องนี้ พบปัญหาเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งยังไม่ได้รับข้อมูลที่ละเอียดชัดเจนหรือไม่สามารถอธิบายปัญหาได้มากนัก เนื่องจากอาจเป็นเพราะประชาชนบางคนมีความรู้ที่น้อย หรืออธิบายไม่เก่ง จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการพยายามทำความเข้าใจคำพูดของประชาชนว่าสื่อความหมายอย่างไร แล้วย้อนถามถึงปัญหาเหล่านั้นอีกครั้ง

2. ปัญหาจากการค้นคว้าข้อมูลย้อนหลังในการดูสถิติปริมาณขยะในพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่เก็บไว้ในคอมพิวเตอร์อย่างเดียว โดยไม่มีการเก็บในรูปแบบเอกสารที่สามารถหยิบมาดูได้ทันที ในกรณีที่ไฟดับ หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ชำรุด จึงเห็นควรเสนอหน่วยงานให้สำรองข้อมูลเป็นแฟ้มงานไว้

3. ปัญหาจากผู้นำบางคนไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าที่ควร โดยอ้างว่าไม่มีเวลาให้สัมภาษณ์ จึงตอบคำถามได้ไม่ตรงประเด็น และไม่ละเอียดชัดเจน ดังนั้นจึงต้องมีการติดต่อประสานงานล่วงหน้า คัดเลือกผู้นำชุมชนที่เต็มใจ และยินดีให้ความร่วมมือ จึงจะเป็นประโยชน์มากที่สุดในการหาข้อมูล

4. การเข้าศึกษาหาข้อมูลเชิงลึกกับเทศบาลที่มีศักยภาพสูงในด้านต่าง ๆ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับการวิจัย เพราะเอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าได้ดียิ่งขึ้น เช่น การบันทึกฐานข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะที่มีการอัดเตดตลอดเวลา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ว่าสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด จึงเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นได้อย่างไม่สิ้นสุด

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ. (2547). รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย พ.ศ. 2547. กรุงเทพฯ: กองแผนงานและประเมินผล กรมควบคุมมลพิษ.
- กรมควบคุมมลพิษ. (2551). ประเภทของขยะมูลฝอย. *หมายเหตุมลพิษ*, 4(14), 3-10.
- กรรณิการ์ บุตรเอก, สุวิมล แก้วเงา และปิยะดา วชิระวงศกร. (2555). สถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดจังหวัดพิษณุโลก. *พิษณุโลก: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*
- คณิงนิจ โยธา. (2555). *การจัดการขยะของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา*. พะเยา: สำนักงานเทศบาลพะเยา.
- จินดา ถนอมรอด. (2560, 18 กุมภาพันธ์). นายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง. สัมภาษณ์.
- เชาวน์ นกอยู่. (2551). *พลังงานจากขยะ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.authorstream.com/Presentation/chaonokyoo-2410757/>
- ดวงใจ ปินตามูล. (2555). *การจัดการขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโสก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์*. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ดิเรกฤทธิ์ ทเวกาญจน์. (2553). *ปัญหาของระบบการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เดือนจิต สุดสาวท. (2547). *การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตเทศบาล ตำบลท่าเรือพระแทน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวิช ะปะนันท์. (2555). *คำเนิการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการสร้างรูปแบบการจัดการขยะของเทศบาลตำบลสอง อำเภอสอง จังหวัดแพร่*.แพร่: เทศบาลตำบลสองห้อง
- เทศบาลนครแหลมฉบัง. (2559). *แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2559-2561*. ชลบุรี: เทศบาลนครแหลมฉบัง.

- ธงชัย ทองทวี. (2553). *ปัญหาและแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ชเรศ ศรีสถิตย์. (2553). *วิศวกรรมการจัดการมูลฝอยชุมชน (Municipal solid waste management engineering)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นเรศ ผิวอ่อน. (2560, 18 กุมภาพันธ์). หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาด. สัมภาษณ์.
- นางดารา (นามสมมุติ). (2560, 19 มีนาคม). สัมภาษณ์.
- นางนุช (นามสมมุติ). (2560, 19 มีนาคม). สัมภาษณ์.
- นางผ่องศรี (นามสมมุติ). (2560, 19 มีนาคม). สัมภาษณ์.
- นางพิมพ์พร (นามสมมุติ). (2560, 19 มีนาคม). สัมภาษณ์.
- นางพิมพ์มล (นามสมมุติ). (2560, 19 มีนาคม). สัมภาษณ์.
- นาย ก (นามสมมุติ). (2560, 20 กุมภาพันธ์). ประธานชุมชนตลาดอ่าวอุดม. สัมภาษณ์.
- นาย ข (นามสมมุติ). (2560, 20 กุมภาพันธ์). ประธานชุมชนบ้านทุ่ง. สัมภาษณ์.
- นาย ค (นามสมมุติ). (2560, 20 กุมภาพันธ์). ประธานชุมชนบ้านนาเก่า. สัมภาษณ์.
- นาย ง (นามสมมุติ). (2560, 20 กุมภาพันธ์). ประธานชุมชนไร่หนึ่ง. สัมภาษณ์.
- นาย จ (นามสมมุติ). (2560, 20 กุมภาพันธ์). ประธานชุมชนชากายจัน. สัมภาษณ์.
- นาย ฉ (นามสมมุติ). (2560, 20 กุมภาพันธ์). ประธานชุมชนตลาดอ่าวอุดม. สัมภาษณ์.
- นายเชิด (นามสมมุติ). (2560, 21 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- นายโชค (นามสมมุติ). (2560, 21 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- นายทองอยู่ (นามสมมุติ). (2560, 21 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- นายบุญ (นามสมมุติ). (2560, 21 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- นายอุดม (นามสมมุติ). (2560, 21 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- นิตยา สุวรรณศรี. (2551). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะตามแนวพระราชดำริเทศบาลตำบลวังกะพือ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิติต์*. อุดรดิติต์: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิติต์.
- บุญจาง ขาวสิทธิวงษ์. (2554). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยชุมชนศึกษากรณีเขตนานาวาและเขตบางกะปิ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตนานาวาและเขตบางกะปิ.

- พงษ์ (นามสมมุติ). (2560, 19 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- ไพจิตร วสันตเสนานนท์. (2554). *การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนบ้านเมืองบัวตำบลเมืองบัว อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด*. ร้อยเอ็ด: สำนักงานเทศบาลตำบลเมืองบัว.
- ภาณี กุสุวรรณ์. (2546). *พลังงานและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: เอมพันธ์.
- ภูษิต แจ่มศรี. (2560, 18 กุมภาพันธ์). ปลัดเทศบาลนครแหลมฉบัง. สัมภาษณ์.
- ภานุ พิทักษ์เผ่า. (2549). *การจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนเพื่อสุขภาพ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.songkhlahealth.org/paper/397>
- มาลี (นามสมมุติ). (2560, 19 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- ราตรี (นามสมมุติ). (2560, 19 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- วิชา ชากรพิพัฒน์. (2550). *พลังงานไฟฟ้าจากขยะมูลฝอย*. เข้าถึงได้จาก <http://www.mea.or.th/internet/hdd/Vitcha.pdf>
- วินัย วีระวัฒนานนท์. (2545). *การจัดการสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- วิไล (นามสมมุติ). (2560, 19 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- วุฒิวงศ์ โต้ะทอง. (2548). *หลักการและแนวทางทำให้ขยะเป็นศูนย์ (0)*. เข้าถึงได้จาก <http://www.thailegs.com/recycle53.files/recycle001.htm>
- ศักดิ์ (นามสมมุติ). (2560, 19 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- สมเจฏ์ สามารถ. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอยในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารงานท้องถิ่น, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2551). *รอบรู้สีเขียว*. เข้าถึงได้จาก <http://adeq.or.th/>
- สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลนครแหลมฉบัง. (2560). *ข้อมูลศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย เทศบาลนครแหลมฉบัง*. เข้าถึงได้จาก http://www.lcb.go.th/data.php?menu_id=188
- สุทธิรักษ์ สุจริตตานนท์. (2550). *ขยะมูลฝอย*. เข้าถึงได้จาก <http://www.web.ku.th/schoolnet/snet6/envi3/garbet/garbetn.htm>
- อรุณีย์ วงษ์ศรีปาน. (2551). *การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลม่วงลาด อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัย การปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาณัติ ตะปิ่นตา. (2553). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย (Basics of solid waste management)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการเก็บข้อมูลประกอบการศึกษาวิจัยตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารงานทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น
จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ชื่อ-สกุล.....ระดับการศึกษา.....

ชื่อหน่วยงานที่สังกัด.....ตำแหน่ง.....

ประสบการณ์การทำงาน:

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

คำถามสำหรับผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง ปัญหาในการจัดการชุมชน
มีอะไรบ้าง?

ปัญหาจากประชาชนในชุมชน

- ด้านจิตสำนึก

.....

- ด้านระเบียบวินัย

.....

- ด้านความรู้ในการจัดการชุมชน

.....

- ด้านการขาดความร่วมมือในการจัดการชุมชน

.....

คำถามสำหรับผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบัง ปัญหาในการจัดการขยะมีอะไรบ้าง?

ปัญหาจากประชาชนในชุมชน

- ด้านจิตสำนึก

.....

- ด้านระเบียบวินัย

.....

- ด้านความรู้ในการจัดการขยะ

.....

- ด้านการขาดความร่วมมือในการจัดการขยะ

.....

- ด้านประชากร

.....

ปัญหาจากการจัดการขององค์กร

- ปัญหาด้านงบประมาณ

.....

- ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร

.....

- ปัญหาจากการบังคับใช้กฎหมาย

.....

- ปัญหาด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

.....

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหาการจัดการขยะอย่างไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามสำหรับผู้นำชุมชน และประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. แนวทางการแก้ปัญหา

2.1 ท่านคิดว่า เทศบาลนครแหลมฉบังควรดำเนินการหรือมีมาตรการในการจัดการขยะอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ถอดเทปคำสัมภาษณ์

คำสัมภาษณ์กลุ่มผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง

สัมภาษณ์ นางจินดา ถนอมรอด นายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง ปัญหาในการจัดการขยะมีอะไรบ้าง?

ปัญหาด้านจิตสำนึก ประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังมีความหลากหลาย ทั้งอาศัยอยู่ดั้งเดิม ประชากรแฝง และคนต่างด้าว เข้ามาอาศัยทำมาหากินในเขตนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ ดังนั้นจากคนร้อยพ่อพันแม่มาอยู่รวมกัน ต่างคนต่างจิตใจ จึงเป็นสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ ต้องอาศัยจิตสำนึกที่รู้ผิดชอบชั่วดี พร้อมทั้งให้ความร่วมมือตามกฎระเบียบ กฎหมายบ้านเมือง เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม แต่ประชาชนเหล่านี้ยังขาดจิตสำนึกอยู่มากในเรื่องความใส่ใจในการจัดการขยะ เช่น การทิ้งขยะเป็นเวลา การคัดแยกขยะ คนบางกลุ่มที่สร้างปัญหามีความมักง่าย ไม่ทิ้งลงถัง ปาขยะทิ้งข้างทางก็มี จึงเป็นปัญหาไม่จบสิ้น เพราะมาจากการขาดจิตสำนึกที่ติดนั่นเอง

ปัญหาด้านระเบียบวินัย จากปัญหาด้านการขาดจิตสำนึกข้างต้น ที่สรุปว่าประชากรในเขตแหลมฉบังยังขาดจิตสำนึกที่ดี เมื่อจิตสำนึกต่ำ ความไม่รู้ผิดชอบชั่วดี จึงไม่เห็นความสำคัญในการเคารพกฎหมายหรือการรักษาระเบียบวินัยที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ การรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการจัดการขยะให้ถูกวิธี และปฏิบัติตามระเบียบวินัยใส่ใจเรื่องปัญหาขยะให้มากขึ้น จึงเป็นปัญหาที่จะต้องค่อยๆพัฒนาคนให้ยอมรับและซึมซับระเบียบวินัยในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่รุ่นเด็กเยาวชนไปจนถึงรุ่นผู้ใหญ่และวัยชรา เพราะทุกช่วงอายุสามารถสร้างขยะได้ทั้งนั้น

ปัญหาด้านความรู้ในการจัดการขยะ เทศบาลนครแหลมฉบังได้จัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะให้กับประชาชนในเขตและชุมชนอยู่บ่อยครั้ง (1 ครั้ง/เดือน) เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจถึงการทิ้งขยะให้ถูกวิธี เพื่อลดปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ให้ประชาชนทราบถึงพิษภัยของขยะ จะได้ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาขยะได้อย่างยั่งยืน แต่เทศบาลประสบปัญหาในการกระจายความรู้ให้ประชากรไม่ทั่วถึง เนื่องจากประชากรวัยทำงานที่ทำงานใน โรงงาน ห้างร้าน บริษัทหรือหน่วยงานของเอกชน ที่ไม่มีเวลามารับฟังการอบรมความรู้เกี่ยวกับขยะ จึงไม่ใส่ใจในการจัดการขยะที่ถูกต้องได้

ปัญหาด้านอุปกรณ์ ในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังนั้น อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องมีเพียงพอและเหมาะสม เช่น ถังขยะฝาปิด คอกปิดกั้นถังขยะเพื่อความเป็นระเบียบ ป้องกันถังขยะล้น รถขนขยะแบบปิดกันขยะปลิวและเชื้อโรค รถบดย่อยขยะ รถแบ็คโฮ ที่ใช้ในการฝังกลบ ฯลฯ

แต่อุปกรณ์เหล่านี้มีอายุการใช้งานต้องบำรุงรักษาอยู่เสมอ ปัจจุบันเทศบาลยังไม่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่มีความทันสมัยหรือเทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้งาน แต่ในอนาคตถ้ามีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นมากว่านี้ ก็ต้องแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้งานในอนาคต

ปัญหาด้านงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการขยะนั้นมีเพียงพอเพราะเทศบาลมีความใส่ใจกับปัญหานี้มาก ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่พยายามเสนอให้ทางจังหวัดและรัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนมาให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ

ปัญหาด้านบุคลากร ทางเทศบาลใช้บุคลากรภายนอกมาบริหารจัดการขยะ โดยประกาศให้ผู้รับเหมาเข้ามาประมูลงานจัดการขยะในพื้นที่ ซึ่งทำให้ลดอัตราแรงงานลงได้ เป็นการเหมาจ่ายต่อเดือน แต่ก็ยังมีหน่วยงานภายในมากับกับดูแล คือ งานรักษาความสะอาดและกำจัดมูลฝอย ซึ่งพบปัญหาเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ไม่มีความละเอียดในการจัดเก็บขยะ ต้องมีผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างเรียบร้อย

ปัญหาด้านกระบวนการในการจัดการ การให้ผู้รับเหมาเข้ามารับงานจัดการขยะของเทศบาลนั้น ไม่เพียงแต่เก็บขยะตามถังทั่วไปภายในเขต แต่ผู้รับเหมายังมีหน้าที่ในการนำขยะไปฝังกลบยังบ่อขยะของเทศบาลด้วย โดยกระบวนการนี้มีอุปสรรคได้ในอนาคต คือ พื้นที่ของบ่อขยะอาจหมดไป และไม่เพียงพอในการฝังกลบ จึงต้องมีการศึกษาหาแนวทางเพื่อเปลี่ยนสภาพขยะให้เป็นพลังงาน และกระบวนการแบบบูรณาการ ที่ครอบคลุมถึงการนำขยะมาแปรสภาพให้ได้ประโยชน์สูงสุดในอนาคต เทศบาลยังมีการศึกษาในเรื่องนี้อย่างไม่หยุดยั้ง

ปัญหาด้านสถานที่ บ่อขยะของเทศบาลนครแหลมฉบัง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 ต.บึง อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี มีเนื้อที่กว่า 300 ไร่ ซึ่งสามารถรับขยะจากเทศบาลอื่น ๆ อีกประมาณ 4-5 เทศบาล ที่มาขอทิ้งโดยเสียค่าธรรมเนียมให้กับทางเทศบาลนครแหลมฉบัง แต่ในอนาคตพื้นที่จะไม่เพียงพอต่อกาฝังกลบอย่างเดียว ต้องให้ทางจังหวัดหาที่ดินประมาณ 1,000-5,000 ไร่ มาเพื่อใช้ในการจัดการขยะ เพื่อเป็นศูนย์กลางจัดการขยะในอนาคตได้ รัฐบาลควรสนับสนุนให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อนำมาผลิตไฟฟ้า หรือแปรเป็นพลังงานที่ยั่งยืนต่อไป

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหาการจัดการขยะอย่างไรบ้าง?

แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เทศบาลนครแหลมฉบังได้สังเกตเห็นและพยายามวางแผนนโยบายเพื่อกระจายความรู้ความเข้าใจไปสู่ประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาอย่างแท้จริง องค์กรภาคเอกชนต้องจัดอบรมหรือเวทีให้ความรู้ปลูกจิตสำนึก ระเบียบวินัยในการจัดการขยะในองค์กรให้กับพนักงาน ลูกจ้าง คนงานต่างด้าว

ให้เกิดความเข้าใจในการจัดการขยะอย่างถูกต้อง รวมถึงการจัดการขยะในครัวเรือนที่ทุกคนต้องกำจัดให้หมดไปจากอาคารบ้านเรือน แต่ต้องไม่สร้างปัญหาให้กับสภาพแวดล้อมและผู้อื่นในสังคม เทศบาลพยายามที่จะนำเสนอให้รัฐออกกฎหมายที่เข้มงวด และมีบทลงโทษที่หนักมากขึ้น เพื่อให้คนเกรงกลัวในการทิ้งขยะไม่เป็นที่ และให้ความร่วมมือในการทิ้งขยะอย่างถูกวิธี ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ต้องร่วมมือกันจัดการปัญหาขยะอย่างมีระบบ เพื่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในอนาคต ให้นครแหลมฉบังเป็นเมืองที่น่าอยู่ตลอดไป

สัมภาษณ์ นายภูษิต แจ่มศรี ปลัดเทศบาลนครแหลมฉบัง

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง ปัญหาในการจัดการขยะมีอะไรบ้าง?

ปัญหาด้านจิตสำนึก ประชาชนมีปัญหาในด้านจิตสำนึก เนื่องจากแหลมฉบังเป็นพื้นที่ใหญ่ คนมาอยู่เยอะ ประชาชนแฝงมีจำนวนมาก ในการสร้างจิตสำนึกค่อนข้างยากเพราะมีการเคลื่อนย้ายของประชาชนอยู่บ่อย การไปรณรงค์ให้มีการไปคัดแยกขยะ การทิ้งขยะให้เป็นเวลา การดำเนินการต่างๆเราสามารถทำได้เพียงแค่ช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อประชากรกลุ่มใหม่ย้ายเข้ามา กลุ่มเก่าย้ายออกไป พฤติกรรมในการทิ้งขยะของประชาชนก็จะกลับไปเป็นเหมือนเดิม เราก็ต้องออกไปรณรงค์อยู่บ่อย ๆ ขณะเดียวกันประชาชนในพื้นที่แหลมฉบังทำงานเป็นกะ ทำให้ไม่สามารถไปกำหนดวิธีการทิ้ง ประชาชนเป็นคนนอกพื้นที่ จิตสำนึกในการรักพื้นที่ไม่มี

ปัญหาด้านระเบียบวินัย ประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัยเนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายนั้นยังไม่เข้มงวด

ปัญหาด้านความรู้ในการจัดการขยะ ประชาชนมีความรู้ แต่ความร่วมมือไม่ค่อยมี การบังคับใช้กฎหมายค่อนข้างลำบากเนื่องจากประชาชนมีความเคยชินในการทิ้ง เช่น ขยะที่นำมาทิ้งตามถังมันไม่ได้เป็นขยะมูลฝอยอย่างเดียว เป็นขยะตามบ้านเรือน เช่น กิ่งไม้ ต้นไม้ ซึ่งลักษณะนี้ทางเทศบาลได้มีการประชาสัมพันธ์ถ้าจะทิ้งให้แจ้งเทศบาล แต่ปรากฏว่า เอาเศษที่นอน เศษหิน เศษปูนแอบนำมาทิ้งกัน คิดว่าเป็นหน้าที่ของเทศบาล ซึ่งพฤติกรรมแบบนี้มีอยู่ตลอดแก้ไขยาก

ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ อุปกรณ์และงบประมาณค่อนข้างพร้อม เนื่องจากมีการจ้างเอกชนมาเก็บขนขยะเป็นจุดๆ แต่ทางเทศบาลมีหน้าที่เข้าไปควบคุมการทำงานของบริษัทเอกชนให้เป็นไปตามข้อตกลง MOU ที่ได้ทำไว้ มีการจัดเก็บค่อนข้างเรียบร้อย แต่จะมีแค่บางพื้นที่เกิดปัญหาเนื่องจากประชาชนทิ้งขยะไม่เป็นเวลา อยากทิ้งตอนไหนก็ทิ้ง จึงทำให้ขยะล้นถัง

ปัญหาด้านบุคลากร ค่อนข้างเพียงพอในเรื่องของการบริหารจัดการ เนื่องจาก
จ้างบริษัทเอกชนเข้ามาจัดการ ทางเทศบาลมีหน้าที่เพียงเข้าไปควบคุม

ปัญหาด้านกระบวนการในการจัดการ ใช้กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
ทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคราชการ คณะกรรมการชุมชน ผู้ประกอบการ และภาคเอกชน
มีนโยบายในการลดปริมาณขยะที่ต้นทาง สร้างพฤติกรรมของประชาชนในพื้นที่ให้มีการคัดแยก
ขยะ

ปัญหาด้านสถานที่ ใช้ระบบฝังกลบ ปัญหาอยู่ตรงที่พื้นที่ฝังกลบอยู่นอกเขตเทศบาล
การที่เราจะไปทิ้งจะต้องผ่านพื้นที่อีกพื้นที่หนึ่ง ตัวบ่อขยะเมื่อก่อนที่สร้างจะอยู่ห่างไกลจากชุมชน
แต่ขณะนี้ความเจริญมีมากขึ้น รอบข้างก็จะมีประชาชนเข้ามาอยู่เป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกัน
ตอนนั้นนโยบายของรัฐบาลจะให้จัดการขยะโดยวิธีการเผา เป็นเชื้อเพลิงทำโรงไฟฟ้า

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหาการจัดการขยะ
อย่างไรบ้าง?

กฎหมายในการจัดการขยะมีหลายตัว มีหลายหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็น
ตาม พรบ. สาธารณสุข ฯ ซึ่งเทศบาลเป็นผู้ดูแลใช้กฎหมายนี้อยู่ ทางกรมโรงงานอุตสาหกรรม และ
ทางกรมควบคุมมลพิษก็จะดูในเรื่องของขยะที่เกี่ยวข้อง กับขยะเป็นพิษหรือขยะที่ออกมาจากโรงงาน
เพราะฉะนั้นปัญหาที่ทางเทศบาลประสบและแนวทางที่เราควรที่จะแก้ไขก็คือ ควรจะบูรณาการ
กฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นเอกภาพแล้วมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดการในเรื่องของ
ขยะทั้งหมด โดยรัฐบาลหรือส่วนกลางต้องโอนอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง
เนื่องจากประชาชนและโรงงานอยู่ในท้องถิ่น ผลกระทบที่เกิดขึ้น กระทบต่อประชาชนในพื้นที่
เพราะฉะนั้นควรมอบอำนาจให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดการในการแก้ไขปัญหา

สัมภาษณ์ นายนเรศ ผิวอ่อน หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาด สำนักงานสาธารณสุขเทศบาลนคร
แหลมฉบัง

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารเทศบาลนครแหลมฉบัง ปัญหาในการจัดการขยะ
มีอะไรบ้าง?

ปัญหาด้านจิตสำนึก ประชาชนยังขาดจิตสำนึก ประเด็นสำคัญที่ทำให้ประชาชน
ยังขาดจิตสำนึกในเรื่องของการมีส่วนร่วม เพราะว่าประชาชนที่เข้ามาในเขตแหลมฉบังส่วนใหญ่
เป็นประชากรแฝง ซึ่งประชากรแฝงมีจุดประสงค์หลักที่เข้ามาเพื่อประกอบอาชีพ และมีการย้ายที่อยู่
อาศัยตามสถานะเศรษฐกิจ เวลาจะไปขอความร่วมมือก็ไม่เจอคนที่อยู่ร่วม เพราะว่าร่วมร่วมมือ

นั้นไม่ใช่ชอกกันเพียงครั้งเดียว ต้องไปเจอกันบ่อยๆ เพราะฉะนั้นถ้ากลุ่มคนที่ทางเทศบาลจะเข้าไปขอความร่วมมือมีการย้ายถิ่นฐานตามวิธีการประกอบอาชีพก็จะทำให้เกิดความต่อเนื่อง

ปัญหาด้านระเบียบวินัย กฎหมายระเบียบยังไม่เข้มข้น จึงอาจทำให้ประชาชนขาดระเบียบวินัย

ปัญหาด้านความรู้ในการจัดการขยะกลุ่มชุมชน กลุ่มแกนนำ อสม. หรือกลุ่มที่มีส่วนร่วมกับทางเทศบาล ความรู้ ณ ตอนนี้อ่อนขางมีความรู้พอสมควร ถึงแม้ทางเทศบาลจะไม่ได้เข้าไปให้ความรู้ตัวต่อตัว แต่ตอนนี้ทางสื่อโซเชียลต่าง ๆ สามารถค้นหาได้ และล่าสุดทางเทศบาลมีนโยบายของการลดขยะจากต้นทาง และมีการเข้าไปพูดคุยกับกลุ่มแกนนำอยู่ตลอด เพราะฉะนั้นเรื่องขององค์ความรู้ในการคัดแยกขยะในประชาชนที่เป็นกลุ่มแกนนำค่อนข้างมีความรู้ดี ทางเทศบาลมีจุดแข็งอีกด้านก็คือ ถึงแม้ประชากรแฝงจะเยอะ แต่ส่วนใหญ่อยู่ในหมู่บ้านจัดสรรก็จะดีตรงที่ไม่กระจายกระจายสามารถพูดคุยเป็นกลุ่มได้ อย่างทางเทศบาลก็จะมีหมู่บ้านประดิษฐ์ไพศาล ซึ่งขึ้นอยู่กับชุมชนหนองพังพวย เป็นหมู่บ้านที่เขาร่วมกิจกรรมลดขยะของทางเทศบาลเราตอนนี้ก็ได้มีการเซ็น MOU กันไปแล้ว ส่วนวิธีการว่าจะลดอย่างไร จะใช้ยังให้ให้ขยะลดลง ต้องใช้เวลาในการเข้าไปพูดคุยสักระยะหนึ่ง

ปัญหาด้านอุปกรณ์และงบประมาณ

อุปกรณ์มีเพียงพอเนื่องจากมีงบประมาณเข้ามาสนับสนุน

ปัญหาด้านบุคลากร

บุคลากรเพียงพอ เนื่องจากทางเทศบาลมีการจ้างบริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินงาน เทศบาลมีหน้าที่ควบคุมดูแลการทำงานให้เป็นไปตามข้อตกลง MOU

ปัญหาด้านกระบวนการในการจัดการ

จะติดปัญหาในเรื่องฝั่งกลบมูลฝอย จะมีข้อเสียดตรงช่วงฤดูกาลที่เป็นหน้าฝนจะมีปัญหาอุปสรรคในการทำงานเนื่องจากทางเทศบาลใช้ดินในการกดทับ หากฝนตกก็จะทำให้ประสบปัญหาด้านดินทรุดตัว สภาพถนนแฉะ การทำงานก็อาจจะทำให้ล่าช้า ต้องใช้อุปกรณ์และความชำนาญเพิ่มขึ้น

ปัญหาในด้านสถานที่

พื้นที่ฝั่งกลบมีเพียงพอ เพราะว่าแบ่งเป็นระยะ ว่าบ่อนี้ฝั่งกลบได้กี่ปี และมีการสร้างบ่อใหม่ อีกทั้งยังมีนโยบายจากคณะผู้บริหารและส่วนกลางให้นำพื้นที่บ่อที่ฝั่งกลบไปแล้วหมุนเวียนนำกลับมาใช้ใหม่

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหาการจัดการขยะอย่างไรบ้าง?

แก้ไขที่ต้นทาง ซึ่งตอนนี้มีทิศทางในการจัดการขยะตอนนี้ที่เริ่มดี เพราะรัฐบาลได้ออกกฎหมายมาเพื่อบังคับใช้ และสร้างจิตสำนึกว่าใครเป็นผู้ก่อ คนนั้นก็ต้องเป็นผู้จ่าย ใครก่อขยะ คนนั้นก็จ่ายขยะ ถ้ารัฐบาลกำหนดทิศทางแบบนี้ และมีตัวกฎหมายที่บังคับใช้อย่างเข้มงวด ก็จะทำให้การจัดการขยะในภาพรวมง่ายขึ้น

คำสัมภาษณ์กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน

สัมภาษณ์ นางสาวมาลี (นามสมมติ)

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน ปัญหาในการจัดการขยะมีอะไรบ้าง?

“โดยส่วนตัวคิดว่า ปัญหาที่ทำให้เกิดขยะ คือ ประชาชนยังขาดจิตสำนึกในการจัดการขยะ เมื่อชุมชนมีความเจริญ มีคนมาอยู่มาก มักมีปัญหาการขาดวินัยในการจัดการขยะ และประชาชนบางกลุ่มทิ้งขยะไม่เป็นเวลา ทำให้เกิดปัญหาขยะสะสมล้นถัง”

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหาการจัดการขยะอย่างไร? “แนวทางแก้ไขปัญหาคือ การจัดการด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ต้องมีการให้ความรู้กับประชาชนในชุมชน ในเรื่องการจัดการขยะและการสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดในพื้นที่ที่ตนอาศัยอยู่ให้มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าอยู่อาศัยตลอดไป”

สัมภาษณ์ นางสาววิไล (นามสมมติ)

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานในการจัดการขยะชุมชน ปัญหาในการจัดการขยะมีอะไรบ้าง?

“ปัญหาในการจัดการขยะที่พบเห็นจากประสบการณ์ในการทำงาน คือ ชาวบ้านที่อาศัยตามบ้านเรือนยังคงไม่ได้รับความรู้ในเรื่องขยะว่าควรจัดการอย่างไร คนส่วนใหญ่เมื่ออาศัยอยู่ร่วมกันมากขึ้น จะมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น ซึ่งก็มาพร้อม ๆ กับการขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะนั้นเอง”

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหาการจัดการขยะอย่างไร?

“ส่วนแนวทางแก้ไขคิดว่าน่าจะมาจาก การเกิดความรู้ ชาวบ้านที่อาศัยตามบ้านเรือนต้องได้รับความรู้ในเรื่องขยะ ต้องปลูกฝังตั้งแต่เล็ก เยาว์วัย ควรส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีงามกับประชาชนทุกกลุ่มเพื่อให้เกิดการละอายต่อการทิ้งขยะไม่ถูกที่”

สัมภาษณ์ นางสาวราตรี (นามสมมุติ)

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานในการจัดการประชุมชน ปัญหาในการจัดการประชุม มีอะไรบ้าง?

“ปัญหาในการจัดการประชุมน่าจะมาจากประชาชนขาดจิตสำนึกในการทิ้งขยะ ไม่เห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ประชาชนยังขาดวินัยในการทิ้งขยะ มักทิ้งไม่ถูกที่และทำลายสภาพแวดล้อม”

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหาการจัดการประชุมอย่างไร?

“ส่วนแนวทางแก้ไขนั้นต้องให้ความรู้กับประชาชนในการทิ้งขยะ และเล็งเห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม จึงต้องมีการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง และประชาชนต้องมีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดด้วย”

สัมภาษณ์ นายพงษ์ (นามสมมุติ)

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานในการจัดการประชุมชน ปัญหาในการจัดการประชุม มีอะไรบ้าง?

“คิดว่าปัญหาในการจัดการประชุม นั้นมาจากสาเหตุที่ยังมีประชาชนในบางกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจถึงปัญหาของขยะตามบ้านเรือน และขาดจิตสำนึกในการทิ้งขยะ รวมถึงประชาชนบ้านกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจถึงปัญหาของขยะ มักขาดวินัยในการจัดการประชุมด้วย

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหาการจัดการประชุมอย่างไร?

“แนวทางการแก้ไขนั้นคิดว่า การสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับประชาชนในการจัดการประชุม ประชาชนต้องใส่ใจและมีจิตสำนึกที่ดีในการจัดการประชุมตามบ้านเรือนของตน ก่อนนำขยะออกมาทิ้งลงถังขยะส่วนกลาง”

สัมภาษณ์ นายศักดิ์ (นามสมมุติ)

1. ท่านคิดว่าในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปฏิบัติงานในการจัดการประชุมชน ปัญหาในการจัดการประชุม มีอะไรบ้าง?

“สาเหตุของปัญหาในการจัดการประชุม น่าจะมาจากผู้คนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านจิตสำนึกในด้านของการทิ้งขยะ ชาวบ้านส่วนมากมีปัญหาในเรื่องระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ ซึ่งเกิดจากความเห็นแก่ตัวในการที่ทิ้งไม่ถูกที่”

2. จากปัญหาดังกล่าว ท่านคิดว่าเทศบาลนครแหลมฉบังควรมีแนวทางแก้ปัญหามาตรการจัดการขยะอย่างไร?

“แนวทางแก้ไขปัญหาคำเป็นต้องมีการให้ความรู้แก่ประชาชน ควรมีการจัดโครงการสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาขยะในอนาคตว่า จะส่งผลกระทบต่อโลกอย่างไรบ้าง”

คำสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้นำชุมชน และประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง

สัมภาษณ์ ประธานชุมชนตลาดอ่าว

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ปัญหาในการจัดการขยะน่าจะมาจากสาเหตุที่ชาวบ้านในชุมชนยังขาดความรู้ในการจัดการขยะ ชาวบ้านขาดจิตสำนึกอยู่มากในเรื่องความใส่ใจในการจัดการขยะ มักทิ้งไม่เป็นที่เป็นทาง สร้างปัญหาให้คนเก็บขยะ รวมถึงประชาชนในชุมชนมาอาศัยอยู่เยอะ มีเวลาในการพักผ่อนต่างกัน จึงไม่ใส่ใจในเรื่องการจัดการขยะ โดยทิ้งขยะไม่เป็นเวลา”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“แนวทางการแก้ไขปัญหานั้นควรสร้างจิตสำนึกในเรื่องความใส่ใจในการจัดการขยะ ทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง สร้างวินัยให้กับตนเอง และควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการจัดการขยะให้ถูกวิธี”

สัมภาษณ์ ประธานชุมชนบ้านทุ่ง

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“สาเหตุของปัญหาในการจัดการขยะนั้นมาจากการที่ประชาชนมีปัญหาในด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ และประชาชนวัยทำงานมีปัญหาในด้านเวลาเลิกงานไม่ตรงกัน เนื่องจากมีการทำงานล่วงเวลา จึงทิ้งขยะคนละเวลา ทำให้จัดเก็บไม่หมดภายในวันเดียว และยังมีประชาชนเข้ามาอาศัยอยู่เยอะในพื้นที่แหลมฉบัง ขยะจึงมีปริมาณเพิ่มขึ้นตามมาด้วย”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“มีความเห็นว่าประชาชนควรมีระเบียบวินัย ซึ่งการมีระเบียบวินัยนั้นต้องเริ่มจากตัวบุคคลก่อน ถ้ามีระเบียบวินัยแล้วก็จะมีจิตสำนึกในการรักษาพื้นที่ รักษาความสะอาดอยู่เสมอ และควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือกันดูแลด้านการจัดการขยะอย่างเต็มที่”

สัมภาษณ์ ประธานชุมชนบ้านนาเก่า

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ปัญหาในการจัดการขยะนั้นมาจากประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี ประชาชนส่วนใหญ่ทำงานเป็นกะ ทำให้เกิดปัญหาการทิ้งขยะไม่เป็นเวลา และการที่แหลมฉบังเป็นเมืองอุตสาหกรรมย่อมมีประชาชนมาอาศัยมากขึ้นขยะจึงเพิ่มขึ้นตาม”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม เราต้องมีระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ มีการรณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือกันดูแลสภาพแวดล้อมรอบตัวให้น่าอยู่ตลอดเวลา”

สัมภาษณ์ ประธานชุมชนบ้านไร่หนึ่ง

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ปัญหาในการจัดการขยะน่าจะมาจากประชาชนมีปัญหาในด้านการจัดการขยะและขาดความรู้เกี่ยวกับขยะ ประชาชนมีปัญหาด้านการทิ้งขยะมักทิ้งไม่ลงถัง และแหลมฉบังมีจำนวนประชากรมาก จึงไม่แปลกที่ขยะจะมากตามไปด้วย”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“แนวทางการแก้ไขปัญหานี้มีความเห็นว่า ต้องมีการติดป้ายเตือนให้ทิ้งขยะลงถัง เพื่อสร้างความมีระเบียบวินัยต้องมีการรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะชุมชนด้วย เช่น การคัดแยกขยะก่อนนำไปทิ้ง”

สัมภาษณ์ ประธานชุมชนบ้านชากยายจีน

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ปัญหาในการจัดการขยะเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะว่าคนสมัยนี้มันง่าย ไม่รู้จักการทิ้งขยะ ขาดความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบต่าง ๆ ประชาชนไม่ทราบถึงกำหนดการทิ้งขยะที่เป็นเวลาหรือบางทีก็ไม่ถูกต้อง และประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ไม่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคม”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ต้องมีการให้ความรู้เพื่อสร้างระเบียบวินัยแก่คนในพื้นที่ ให้มีความรักพื้นที่ของตน หมั่นดูแลรักษาความสะอาด และมีการสาธิตการคัดแยกขยะ และการรณรงค์ให้นำขยะกลับมาใช้ใหม่เพื่อลดปริมาณขยะ”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นายโชค (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ในการจัดการขยะถ้าตามหลักการเป็นเรื่องที่ยาก ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจในวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง จึงขาดวินัยในการทิ้งขยะ และการมีจำนวนประชากรมากทำให้ปริมาณขยะมากขึ้นตามไปด้วย”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“สำหรับแนวทางนั้น เพื่อความเป็นระเบียบในสังคมเราต้องช่วยกันจัดการขยะให้เป็นระเบียบ เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม และประชากรส่วนมากเป็นคนต่างถิ่นฐาน จึงควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์อยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ประชาชนตื่นตัวใส่ใจเรื่องขยะมากขึ้น”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นายบุญ (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ประชาชนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในแหลมฉบังมีจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาขยะมาก การจัดการยากขึ้น ประชาชนบางส่วนไม่มีความรู้ในการจัดการขยะ การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด ส่งผลให้ประชาชนไม่มีระเบียบวินัย”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ซึ่งประชากรแฝงมีจำนวนมาก การจัดการขยะเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องช่วยกันสร้างวินัยแก่ตนเอง และคนรอบข้าง ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ เช่น การอบรม เผยแพร่ข่าวสาร และการปลูกจิตสำนึกที่ดี”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นายอุดม (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ปัญหาที่พบในการจัดการขยะนั้นมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะ และขั้นตอนกระบวนการต่างๆของการจัดการขยะ ประชาชนขาดระเบียบวินัยในการทิ้งขยะ การที่มีคนมากย่อมส่งผลทำให้ขยะเพิ่มขึ้น การขอความร่วมมือก็ทำได้ยาก การรับฟังข่าวสารก็อาจไม่ทั่วถึง”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ซึ่งมีแนวทางแก้ไข คือ การจัดการขยะทุกคนต้องช่วยกันสร้างระเบียบวินัยในการจัดการขยะ โดยเริ่มจากที่บ้านและที่ทำงาน ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะ”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นายทองอยู่ (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ประชาชนยังมีปัญหาในด้านความรู้ในการจัดการขยะ บางคนขาดระเบียบวินัยในการจัดการขยะ และเมื่อมีคนอาศัยอยู่มาก ก็ส่งผลต่อการทิ้งขยะเช่นกัน”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“แนวทางในการจัดการขยะนั้นคิดว่า ควรมีการปลูกจิตสำนึกที่ดีในการดูแลความสะอาด การทิ้งขยะให้ถูกที่ถูกทางเพื่อสร้างวินัยแก่ตนเอง การณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะ นำขยะที่ใช้ประโยชน์ได้นำกลับไปใช้ใหม่ เป็นการประหยัดและเสริมสร้างรายได้ด้วย”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นายเชิด (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาล

นครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ปัญหาจากประชาชนขาดความรู้ในการจัดการขยะว่าทำอะไร ทำแล้วได้อะไร ประชาชนในพื้นที่มีจำนวนมากและไม่ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับการทิ้งขยะ และยังมีประชาชนบางส่วนไม่มีระเบียบวินัยในการทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นเวลา”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“แนวทาง คือ ประชาชนควรมีจิตสำนึกในเรื่องของการมีส่วนร่วมช่วยเหลือกัน ในสังคม ควรมีการจัดการขยะให้ถูกวิธี และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับในสังคม มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการต่างๆ เกี่ยวกับประโยชน์ของขยะที่สร้างรายได้”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นางดารา (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ประชาชนในชุมชนยังขาดความรู้ในการจัดการขยะตามบ้านเรือน การจัดการขยะไม่ถูกวิธี ประชาชนบางคนบางกลุ่มไม่มีระเบียบวินัยในการรักษาความสะอาด และเนื่องจากแหลมฉบังเป็นถิ่นโรงงาน ย่านท่าเรือ มีคนเข้ามาประกอบอาชีพจำนวนมาก ทำให้มีการสร้างขยะมากขึ้นตามไปด้วย”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือกัน มีการเสริมสร้างการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ เพื่อสร้างจิตสำนึก และระเบียบวินัยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ข่าวสารในการจัดการขยะทุกสัปดาห์แก่ประชาชนในชุมชน”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นางพิมล (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ปัญหาในการจัดการขยะชุมชนน่าจะมาจากประชาชนไม่เห็นความสำคัญในการเคารพกฎหมาย หรือการรักษาระเบียบวินัย ประชาชนขาดความรู้ทำให้ไม่มีความร่วมมือ ที่นี้เป็นแหล่งอุตสาหกรรม มีคนเข้ามาอาศัยมาก มีการย้ายเข้าออกตลอดเวลา จึงทำให้ยากต่อการประชาสัมพันธ์กระจายข่าวสารอย่างทั่วถึง”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ควรมีแนวทางในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะ ประชาชนในพื้นที่ควรมีระเบียบวินัยในการจัดการขยะและทราบถึงผลกระทบในอนาคต”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นางพองศรี (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัย เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายนั้นยังไม่เข้มงวด ประชาชนในพื้นที่มีเยอะ ทั้งประชาชนที่มีอยู่เดิม และที่ย้ายเข้ามาทำงาน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาขยะเพิ่มมากขึ้น”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ประชาชนต้องเล็งเห็นความสำคัญการรักษาระเบียบ วินัย ในการจัดการขยะ ควรให้ความรู้ในการจัดการขยะให้ถูกวิธี และปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับในสังคมเพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนและควรรณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลมีมากขึ้น”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นางนุช (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“ปัญหาจากประชาชนบางส่วนไม่มีระเบียบวินัย ไม่ใส่ใจในการทิ้งขยะ ทั้งขยะไม่เป็นเวลา อีกทั้งประชาชนขาดความรู้และข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการขยะที่ถูกวิธี และมีประชากรอาศัยอยู่จำนวนมาก เนื่องจากเป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม มีคนเข้ามาประกอบอาชีพหลากหลาย จึงเกิดขยะจากการอุปโภคบริโภคมากขึ้นตามไปด้วย”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ประชาชนในพื้นที่ควรมีระเบียบวินัยในการดูแลขยะมากขึ้นและเล็งเห็นผลกระทบในอนาคตเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดี ประชาชนต้องได้รับทราบข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์โครงการจัดการขยะให้มีการจัดเก็บขยะและการทิ้งขยะให้เป็นเวลา”

สัมภาษณ์ ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลนครแหลมฉบัง นางพิมพ์พร (นามสมมุติ)

1. ในฐานะที่ท่านเป็นประชาชนในพื้นที่ ท่านคิดว่าปัญหาในการจัดการขยะของเทศบาลนครแหลมฉบังมีอะไรบ้าง แต่ละปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร?

“สาเหตุของปัญหาในการจัดการขยะนั้นมาจากประชาชนในพื้นที่ยังขาดระเบียบวินัย ขาดความใส่ใจในการจัดการขยะ เพราะการบังคับใช้กฎหมายยังไม่เข้มงวด อีกทั้งประชาชนที่เพิ่มมากขึ้นในชุมชน และการขาดความร่วมมือในการรักษาความสะอาดนั้นมีอยู่มาก และเป็นเรื่องยากพอสมควรในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในตัวบุคคลเพื่อให้ใส่ใจปัญหาขยะ”

2. แนวทางการแก้ไขปัญหา

“ต้องมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ข่าวสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนมีความสนใจ และตื่นตัวในการจัดการขยะ และมีจิตสำนึกที่ดีร่วมกันรักษาความสะอาดตามสถานที่ต่าง ๆ อย่างเป็นนิสัย”